

GLASNIK

DECEMBER 1986, ŠTEVILKA 12, LETO XX

IMP Glasnik izdaja Delavski svet sozda IMP — Industrijska montažna podjetja v 7.270 izvodih. Uredništvo: Ljubljana, Likozarjeva 6, telefon (061) 321-043. Člani Odbora za obveščanje sozda IMP so: Ladislav Abraham, Anka Brezec, Bojan Germovšek, Dušan Hočevar, Vinko Jager, Dragica Janežič, Lojze Javornik (odgovorni urednik), Jože Kovač, Biserka Lazar, Branko Leskovar, Janez Penca, Joži Pipp, Majda Slapar, Silva Škoda, Tomaž Štrakl, Helga Volk, Primož Zupančič in Marjan Žnidaršič. Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Po mnenju Sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1-72 z dne 26. 9. 1974 je IMP Glasnik oproščen temeljnega davka od prometa proizvodov.

Iskanje prodornejših načinov prodaje

Sozdov delavski svet je na seji 18. novembra sprejel Smernice za plan sozda IMP za leto 1987. Smernice so zgrajene na prognozi, da bodo pogoji poslovanja za našo dejavnost v prihodnjem letu ostrejši kot lani in letos, torej bo treba napeti vse sile, da bi povečali ekonomsko moč poslovnega sistema in tudi osebne dohodke (vsaj za 2 odstotka nad inflacijo).

Vse kaže, da je bil razmah investicijske dejavnosti kratkotrajen, saj je del v drugi polovici letošnjega leta že manj. Zlasti projektanti imajo težave zaradi pomanjkanja dela, kar napoveduje težje čase tudi monterjem in proizvajalcem investicijske opreme. Pričakovati je le, da bo tudi v prihodnjem letu še precej rekonstrukcij ter energetske varčevalnih projektov zlasti v industriji.

Obenem je v Smernicah ugotovitev, da se IMP pri pridobivanju montažnih del sooča z vse ostrejšo konkurenco. Pri velikih in kompleksnih poslih čutimo, da se inženirinske hiše zaradi težav v tujini vse bolj potegujejo za posle doma. Tudi gradbene organizacije razvijajo svoj inženirinski nastop in potiskajo naše montažne organizacije v vlogo podizavalca. Pri manjših in enostavnejših delih pa se težko kosamo z nižjimi ponudbami manjših organizacij, primarno na računovodstvenih in drugih rešitvah.

Cilj naše montažne dejavnosti mora biti okrepiti položaj na tržišču, se pravi ohraniti vodilni delež v Sloveniji. Za to bo potrebno povečati storilnost vsaj za 2 odstotka, in sicer s pospešeno industrializacijo montažnih del; z organiziranjem razvojnih in tržnih projektantskih skupin za sisteme na področju energetike, zaščite okolja, prezračevanja in klimatizacije; s povečanjem storitev (meritve in regulacija sistemov); s koordiniranjem prodajnih aktivnosti po geslu: en kupec, ena ponudba IMP-ja ter s prožnejšo organizirano prodajo.

V IMP-ju je potrebno nameniti več denarja za razvoj in prodajo sistemov v energetiki in industriji zlasti naprav za varčevanje z energijo, izkoriščanje odpadnih in alternativnih virov, oskrbo z vodo in zaščito okolja.

V prodaji se je treba bolj posvetiti končnemu kupcu, to je investitorju, ter ponujati kompleksne storitve. Sodelovanja in skupne nastope z inženirinskimi in gradbenimi organizacijami nihče ne izključuje, toda biti mora na enakopravni podlagi. V drugih republikah bo težko do-

biti delo, saj ga je premalo še za takšne montažne organizacije. IMP se bo usmeril tja, kjer ima prednost: ponudbe zahtevnih, specializiranih del z vključevanjem tehnologije.

Glede del v tujini je cilj podpisati za 50 milijonov dolarjev novih pogodb, na drugi strani pa najti v okviru celotnega poslovnega sistema ustrezna dela za režijske delavce, ki so bili doslej zaposleni pri izvedbi projektov v Iraku.

Glede prodaje industrijskih izdelkov podčrtujejo Smernice, da nosijo odgovornost za trženje delovne organizacije, ki so torej tudi odgovorne za uresničevanje planov v skladu z vnaprejšnjim dogovorjenim delitvijo dela z Marketingom. Doseči je treba tudi večjo povezanost med proizvodnjo in montažno dejavnostjo pri skupnem nastopanju.

Da bi IMP bolje pokrival jugoslovanski trg, bodo kadrovske okrepili predstavniki, jih bolje opremili in tudi odprli nove izpostave.

Marketing bo pripravil poseben sporazum o enotnih prodajnih pogojih.

Predvidena je tudi sprememba stimulacije predstavnika in sicer tako, da bo bolj odvisna od prodajnih rezultatov in programov, ki jih posamezniki prodajajo.

Na izvoznem področju pa bosta Inženiring in Marketing skupaj pripravila in izvajala naloge za vzpostavitev zunanjetrgovinske mreže. Predvideno je tudi povečanje poslovanja preko IMP Metalla — zlasti v obliki kooperacijskih poslov pa tudi pri večjem angažiranju Metalla za pridobitev investicijskih del v tujini.

Smernice se dotikajo tudi organiziranosti poslovnega sistema, kjer predvsem terjajo racionalizacijo: to je krčenje in odpravljanje opravil, ki niso namenjena poslovanju. Da bi dosegli večjo usklajenost in povezanost skupnih funkcij, je predvidena reorganizacija delovne organizacije Izp, po kateri naj bi Inženiring in Marketing postala enoviti delovni organizaciji, zadrženi za opravljanje glavne dejavnosti sozda. Cilj organizacije skupnih dejavnosti je znižati skupno število njihovih izvajalcev na 5 odstotkov.

Nasploh Smernice na več mestih poudarjajo ukrepe za zmanjševanje režijskih delavcev.

Pri funkcioniranju razvoja je predvidena uveljavitev vseh s Skupnimi temelji plana opredeljenih oblik. Te so: razvojni sklad, združevanje za prioritete in skupne projekte ter kreditiranje iz dolgoročno vezanih vlog pri Interni banki.

V razpravi o Smernicah sozdovega plana je Aleksander Kuhar povedal, da imajo v Elektrokovinarju nekaj pripomb: Najprej da je po njihovem mnenju predlog za reorganizacijo Izpja premalo utemeljen, pa se je zato bati, da bodo te ključne dejavnosti delovale neenotno in bodo dražje.

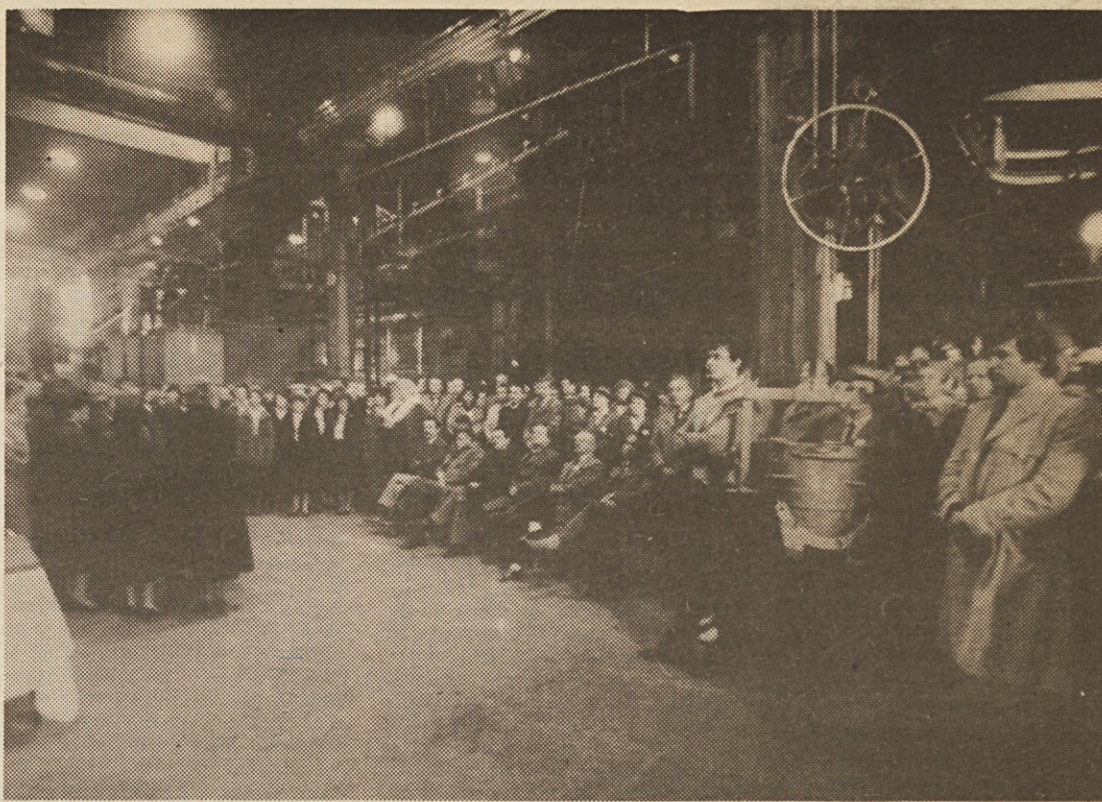
Pomočnik sozdovega generalnega direktorja Uroš Korže se je strinjal, da v Smernicah prikazani predlog ni dovolj za dokončno odločitev. Predvideno je, da bi organizacijske spremembe uvedli s 1. 1. 1988 in bo dovolj časa, da se pripravita temeljita analiza stanja ter elaborat, ki bo omogočil izbiro najustrežnejše organiziranosti skupnih dejavnosti. Predvsem pa je opozoril, da bosta novi delovni organizaciji posebnega pomena, torej ni mišljeno, da bi imeli vsaka svoje strokovne službe kadrovske, planske, računovodske — pač pa bi vse to skupaj organizirali v sozdovi delovni skupnosti.

Andrej Zauravec iz Bliska pa je dejal, da bi se morale organizacije posebnega pomena bolj vključiti v dosedaj prodajnih planov delovnih organizacij. Njihovo financiranje naj bi bilo odvisno od dejanske prodaje. Po njegovem bi morali v IMP-ju bolj skrbeti za enakomerno zasedenost vseh tozdov.

Uroš Korže je zatrdil, da je v sozdu takšna usmeritev sprejeta, saj v Smernicah jasno piše: »Inženiring je dolžan zagotoviti enakomerno vključenost montažnih DO v izvajanje skupnih poslov upoštevaje stopnjo usposobljenosti, kvalitete dosedanjega dela in ceno storitev, prav tako pa je zadolžen, da skladno s poslovno politiko sozda IMP v prevzeta dela prednostno vključuje IMP-jeve proizvode.«

Ali z drugimi besedami: Enakomerna zasedenost je opredeljena kot cilj, toda s pomembnim pogojem: ob ustreznih kvaliteti in ceni.

LOJZE JAVORNIK

Kolektiv Livarja je praznoval dan republike s tehnološko pridobitvijo livarne sive in nodularne litine v Ivančni gorici.

Praznik za Livarje

V petek, 28. novembra — pred dnevom republike — okrog poldne sta Livarjeva delavca Franc Marič in Jože Kavčič s pritiskom na gumb pognala novo kaluparsko linijo v Ivančni gorici. Čez nekaj minut so livarji že začeli ulivati v forme, ki so prišle z nove linije.

Livarjem je torej uspelo! Livarno sive in nodularne litine so v dobrem letu dni prenovili. Nova elektropeč dela že nekaj tednov in zdaj je stekla tudi nova kaluparska linija. Seveda bo potrebna še nekaj časa, da bodo odpravili začetne težave ter iz nove opreme potegnili največ, kar jim lahko da. Toda če so premagali vse težave pri vgrajevanju nove in obnavljanju obstoječe opreme, ne dvomimo, da jim bo tudi to uspelo v kratkem času.

»Kvantometer je začel redno delati v enem tednu po postavitvi, prav tako elektropeč,« je dejal direktor tozda LSNL Vasilij Vulič na slavnostni seji delavskega sveta DO Livar — Viktor Koleča dan pred otvoritvijo. »Obljubljam, da se bomo vsi v

tozdu trudili, da bi kar najhitreje usposobili vso opremo za polno proizvodnjo in da jo bomo tudi skrbno vzdrževali. Oprema, ki smo jo zdaj postavili, je na Zahodni ravni, torej imamo vse možnosti za dobro delo.«

4. novembra lani je dobil Livar gradbeno dovoljenje za načrtovano rekonstrukcijo. To je kratk čas za obseg opravljenega dela in predvsem glede na to, da so morali ves čas tudi zagotavljati pogoje, da je livarna obratovala in izpolnjevala svoje pogodbene obveznosti. Ker jim je uspelo postavljene roke celo nekoliko prehiteti, so vsa predvidena dela opravili s predvidenimi sredstvi. Med gradnjo pa so se odločili še za nekatera dodatna dela, vredna nad 276 milijonov dinarjev.

Livarji so se ob otvoritvi tudi iskreno zahvalili vsem IMP-jevim organizacijam, ki so z združevanjem sredstev podprle uresničitev tega načrta. Z združevanjem v IMP-ju je bilo zagotovljenega okrog 15 odstotkov potrebnega denarja, kar kaže, kako velika sredstva terja uvajanje sodobne tehnologije. Če prištevamo tudi vrednost dodatnih del, je večino sredstev zagotovil Livar iz lastnih sredstev.

Za rekonstrukcijo so se v Livarju odločili, da bi lahko dosegali kvalitete odlitkov, kakršno terja Zahodni trg. Livarna sive in nodularne litine se je že doslej ponašala z največjo produktivnostjo na zaposlenega med vsemi tovrstnimi jugoslovanskimi livarnami, s pravkar končano rekonstrukcijo pa si bo ta primat nedvomno še utrdila.

Več na 4. strani.

Montaža gre iz PMI-ja

22. decembra bodo delavci tozda Montaža Maribor na referendumu glasovali o predlogu, da se tozdi izloči iz delovne organizacije PMI ter se v okviru IMP-ja organizira kot enovita delovna organizacija. Montažni delavski svet je referendum razpisal po tem, ko so zbori delavcev predlog te organizacijske spremembe soglasno podprli.

V drugi polovici novembra, ko so potekale razprave o tem predlogu, je bila temperatura v PMI-ju, pa tudi v mariborskih in ptujskih družbenopolitičnih organih, močno povišana. V začetku decembra pa so vodilni delavci delovne organizacije, tozdv, sozda in predstavniki družbenopolitičnih skupnosti dosegli soglasje, da z zaostrovanjem problemov ne bo mogoče urediti.

Preoblikovanje tozda Montaža v enovito delovno organizacijo bo sprožilo tudi popolno reorganizacijo PMI-ja. Načelno je dogovorjeno, da je potrebno to reorganizacijo doseči sporazumno. Podlago pripravlja delovna skupina, v kateri so direktorji Elektrokovinarja, Montaže in Projektive, poleg njih pa še direktor PMI-jeve planske službe ter dva predstavnika Sozdovih strokovnih služb za pravno in ekonomsko področje. Ta delovna skupina mora pripraviti elaborat, v katerem bodo opredeljene vse podrobnosti reorganizacije: od organiziranosti novih enovitih delovnih organizacij in njihovega tržnega položaja, njihovih povezav v sozdu do razporeditve delavcev in PMI-jevih skupnih služb in tozda Inženirski biroji ter načel za delitev premoženja.

V razpravah bo potrebno preseči osebne napade ter se posvetiti objektivnim vprašanjem pri iskanju rešitev, ki bodo pravične za vse in predvsem takšne, da bodo omogočale novo nastalim organizacijam hitrejši razvoj ter uspešnejše poslovanje.

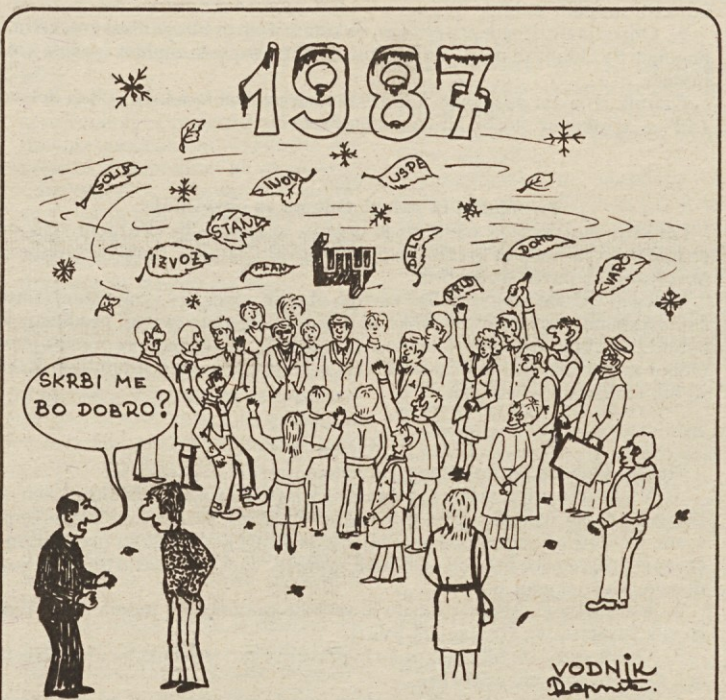
Več na 3. strani

Priloga:

Samoupravni sporazum o združitvi v Interno banko

V posebni prilogi te številke Glasnika objavljamo predlog novega Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Interne banke IMP. Osnutek tega akta je bil v javni razpravi novembra in na osnovi pripomb je Poslovni odbor Interne banke določil predlog. Poslovni odbor je

tudi sprejel stališče, da je treba s sprejetjem Samoupravnega sporazuma v tozdi pihoteti, da bi omogočili Interni banki IMP nemoteno poslovanje od novega leta dalje. Zato je rok za sprejem tega Sporazuma 20. december 1986.

Vsem bralkam in bralcem voščimo mnogo zdravja, zadovoljstva in uspehov v letu 1987!

Sozdov delavski svet o poslovnih rezultatih v devetih mesecih

Konjunktura spet peša

Pri obravnavanju analize devetmesečnega poslovanja so delegati Sozdovega delavskega sveta ugotovili, da je sozd IMP kot celota v tem obdobju dosegel dobre rezultate, ki pa na žalost od polletja dalje padajo.

Kot je delegatom poročal pomočnik sozdovega generalnega direktorja Uroš Korže, smo v IMP-ju planske cilje na najpomembnejših področjih celo presegle — na primer pri rasti obsega poslovanja, osebnih dohodkov, sredstvih za akumulacijo in tudi pri vlaganjih v posodobitev tehnologije. Zaostali pa smo za načrtovanim obsegom izvoza.

K doseženim rezultatom so največ prispevale ugodne razmere na domačem tržišču. V drugi polovici lanskega leta smo opazili precej visoko povpraševanje po naših izdelkih in storitvah, ki se je nadaljevalo tudi v prvem letošnjem polletju. Zato smo lahko dosegli in tudi presegle načrtovani obseg poslovanja, pa tudi cene so bile za nas ugodne:

mi smo lahko končne cene povečali bolj, kot so rasli naši stroški. Odras tega je podatek, da smo v IMP-ju v devetih mesecih povečali celotni prihodek za 116,4 odstotka, porabljen sredstva pa le za 98,2 odst. in nam je zato ostalo kar za 152,9 odstotka več dohodka kot lani v istem času.

Toda že v tretjem četrtletju tržna situacija ni bila več tako ugodna. V drugem polletju povpraševanje v montažni dejavnosti pada, pa tudi cenovna razmerja so se obrnila v našo škodo. To kaže podatek, da smo imeli ob polletju v celotnem prihodku celo nekaj nad 40 odstotkov dohodka, ob devetmesečnem obračunu pa je bil dohodek le še 34 odstotka celotnega prihodka. Na žalost moramo prič-

kovati, da bodo razmere za nas še naprej neugodne do konca leta, tako da najbrž ne bomo obdržali poslovnih rezultatov na ravni polletnih in devetmesečnih dosežkov.

Uroš Korže se je v svojem poročilu posebej ustavil ob organizacijah, ki so letos v prvih devetih mesecih dosegle negativne neto poslovne rezultate. To so Elektrokovinar, Tio, Kmetijska mehanizacija in Blisk. Vse te organizacije izvajajo sanacijske programe, vendar očitno ne dovolj uspešno. Zato je Sozdov delavski svet sprejel sklep, naj v teh organizacijah obravnavajo uredništevne sanacijskih ukrepov ter ga pospešijo, ukrepe pa, če je treba, tudi dopolnijo. Delegati so tudi menili, da morata pri izvajanju sanacijskih programov bolj pomagati tudi tozda skupnega pomena Inženiring in Marketing. L.J.

Osnutek sporazuma

Merila za delitev

Delegati Sozdovega delavskega sveta so na zadnji seji določili predlog Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodka in čistega dohodka v sozdu IMP. Za obravnavo tega osnutka je določen tridesetdnevni rok.

Kot piše v 1. členu osnutka, ima ta Sporazum tri temeljne cilje:

1.) Zagotoviti, da bo razporejanje sredstev za bruto osebne dohodke in akumulacijo v odvisnosti od ustvarjenega dohodka in kvaliteten dejavnikov gospodarjenja.

2.) Postaviti enotno strokovno metodologijo za ocenjevanje uspešnosti in učinkovitosti gospodarjenja v sozdu IMP.

3.) Zagotoviti približno enako raven bruto osebnih dohodkov za približno enako delo in delovne rezultate.

Osnutek tako našteva različna merila, ki jih določa tudi republiški družbeni dogovor o delitveni politiki. Izmed teh možnih kriterijev bodo z letnim planskim aktom konkretizirana merila, ki jih bomo v IMP-ju uporabljali v tekočem letu.

Stališče Komisije za razvoj

Nujen razvojni sklad

Delegati Sozdovega delavskega sveta so 18. novembra med drugimi točkami obravnavali tudi poročilo Komisije za razvojno in tehnično vprašanja, ki ga je podal njen predsednik Karel Tieg. Komisija je tudi dala nekaj pobud in sicer predvsem za poenotenje računalniške opreme za tehnične aplikacije.

Karel Tieg je povedal, da je Komisija oktobra obravnavala problematiko razvojne dejavnosti v sozdu in prišla do nekaterih stališč, s katerimi želi seznaniti Delavski svet. Pri obravnavi letnih razvojnih programov, so se ustavili ob vprašanju, kako zagotoviti denar za razvojno dejavnost. Tako Komisija meni, da bi morali po zaključnem računu 1986 ustanoviti razvojni sklad, kot je predviden v Skupnih temeljih za pripravo srednjeročnih planov 1986-1990. Člani Komisije so prebrani, da je ustanovitev razvojnega sklada nujna, da bi v IMP-ju hitreje razvijali in uvajali v proizvodnjo nove, tehnološko zahtevnejše izdelke in programe.

Nadalje so opozorili na nesmotnosti pri nakupu računalnikov za tehnične namene (to je za konstruktorske naloge, povezane z razvojem in proizvodnjo). To so specifična področja, ki jih ni mogoče urediti z opremo, ki je namenjena za poslovno informatiko. Seveda pa je zelo zaželeno, da bi vse IMP-jeve organizacije nabavljale kompatibilno opremo, ki jo bo mogoče povezovati z računskim centrom. Bila je tudi imenovana delovna skupina za tehnično računalništvo, ki pa ne

more uspešno delati, ker nima pregleda nad dogajanjem. Zato je Komisija za razvojno in tehnično vprašanja predlagala, delegati Delavskega sveta pa so sprejeli sklep, po katerem mora vsaka organizacija, ki kupuje tehnično računalniško opremo, poslati kopijo ponudb omenjeni delovni skupini. Tako bo delovna skupina za tehnično računalništvo dobila možnost za svoje delovanje: dobila bo pregled nad dogajanjem in lahko bo svetovala pri nakupu opreme.

Komisija za tehnično in razvojno vprašanja je tudi predlagala, naj Sozdov delavski svet preuči možnosti za ustanovitev tehnične in razvojne informacijsko-dokumentacijske službe. Usmerjevalni razvoj naj pripravi predlog, kako bi to službo organizirali in kakšna sredstva bi potrebovali. V utemeljitvi je Karel Tieg povedal, da takšno službo potrebujemo tako za pretok informacij znotraj sozda kot tudi v razmerjih navzven, saj je informacijsko-dokumentacijska služba poleg potrebnih kadrov in opreme pogoj, da bi naši razvijalci lahko izvajali naloge v okviru Raziskovalne skupnosti Slovenije.

S seje IO Republiškega sindikata gradbenih delavcev

Prostor bo le za dobre

Izvršni odbor Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije je podprl načelne usmeritve zvezne in republiške resolucije o uredništvu razvojnega načrta v letu 1987. To podpora so člani Izvršnega odbora sprejeli z zavestjo, da terjata resoluciji večje dopuščanje delovanja tržnih zakonitosti, kar bo povzročilo težave tudi marsikaterim gradbenim organizacijam — namreč tistim, ki so jih tako ali drugače štitele družbenopolitične skupnosti.

Ob tej načelni podpori obema resolucijama, je Izvršni odbor na seji 25. novembra sprejel še nekaj drugih stališč. Ker resoluciji kaže, da bo tudi v prihodnjem letu manj dela, kot bi bilo potrebno za obstoječe kadrovske, organizacijske in tehnološke zmogljivosti slovenskega gradbeništva, naj sindikalne organizacije vztrajajo, da bodo obinske skupščine v planih občin konkretnije opredelile infrastrukturne in ekološke naložbe, pa tudi ukrepe za pospešitev stanovanjske gradnje.

Izvršni odbor je odločno podprl stališče predsedstva Republiškega sindikalnega sveta, da morajo biti vsi pogoji gospodarjenja znani do konca leta. Sprejeli so tudi usmeritev, da bo sindikat gradbenice pospešil kadrovske prestrukturiranje v gradbeništvu in zahteval stimulativnejše nagrajevanje proizvodnih delavcev. Gradbeništvo bo namreč zašlo v hude težave, če se bo nadaljeval sedanjí trend, ko iz delovnih organizacij bežijo proizvodni delavci, medtem ko režija ostaja neokrnjena.

Poleg tega je Izvršni odbor podprl uredništevne dogovore o korektnem obnašanju na licitacijah. Ob tem je predsednik Republiškega odbora gradbenice Franc Berginc poudaril, da morajo osnovne sindikalne organizacije dobiti vpogled v to, kako in za kakšno ceno komercialne službe pridobivajo posle. Nobena skrivnost ni, da nelojalna konkurenca temelji na nizkih plačah gradbenice, ki delo potem izvajajo. Nesprejemljivo pri tem pa je, da niti samoupravni organi niti sindikalne organizacije ne poznajo pogojev pri pridobivanju poslov, kar seveda pomeni, da ne morejo poznati pogojev poslovanja v svoji delovni organizaciji. Berginc je ob tem tudi menil, da bi bilo gotovo več združevanja dela in sredstev in več poslovnega povezovanja med različnimi delovnimi organizacijami, če ne bi bilo odločanje o tržnem nastopu v rokah ozkih struktur.

Takšni so bili sklepi, v razpravi, ki je pripeljala do njih pa je sodeloval tudi predsednik Zveznega odbora gradbenih delavcev Jugoslavije Miloš Zorić, ki je poročal o prizadevanjih tega organa.

Na zahtevo Zveznega odbora je ZIS naredil poročilo o uresničevanju sklepov o stanju v gradbeništvu, ki jih je Zvezna skupščina sprejela že leta 1984. ZIS je ugotovil, da se ti sklepi niso uresničevali in je gradbeništvo prišlo v še slabši položaj. Zvezni odbor ne terja nobenih novih sklepov, pač pa zahteva, da se začne uresničevati sklepi iz leta 1984. »Pri tem smo vedno opozarjali, da ne gledamo le koristi svoje panoge, saj se zavedamo, da bi bilo to egoistično in ne bi nikamor prišli, če bi vsaka panoga gledala le svoje koristi,« je poudaril Zorić. »Toda v mnogih državah na svetu so v težkih gospodarskih situacijah spodbujali gradbeno dejavnost, ker ta dejavnost vleče za seboj mnoge druge gospodarske dejavnosti, ki so z njo povezane.«

Zvezni odbor gradbenih delavcev je, skratka, videl priložnost, da se začne skupščinske usmeritve konkretizirati ravno v resoluciji za prihodnje leto. In Miloš Zorić je zatrdil, da so nekateri pomembni ukrepi v resolucijo tudi vključeni. Tako na primer zmanjšanje davkov in prispevkov: usmeritve za davčno politiko v letu 1987 predvidevajo selektivno obdavčitev, kjer bodo vse organizacije — davkoplačevalci razdeljene v 5 skupin, gradbeništvo pa naj bi bilo v drugi najugodnejši — takoj za družbenimi dejavnostmi.

Pri izvajanju investicijskih del v tujini sta pomembni

usmeritvi, da se v državan, kjer poteka gospodarska menjava na osnovi blagovnih list, vključi vanje tudi gradbeno dejavnost, pa da mora jugoslovanska banka za mednarodno sodelovanje bolj podpreti izvajanje investicijskih del v tujini. Zvezni odbor gradbenice se tudi odločno zavzema za ustrezno rešitev položaja tistih izvajalcev, ki so prizadeti z odlogi plačil na osnovi meddržavnih sporazumov.

O akciji 30.000 stanovanj v Jugoslaviji Zvezni odbor gradbenice meni, naj to ne bo enkratna akcija, pač pa naj postane dolgoročno usmeritev, da se omogoči gradnjo za trg ter da komunalne organizacije in sili zanjo pripravljajo zemljišča.

Seveda to še ni vse, saj na zvezni ravni ni mogoče uresničiti vseh usmeritev. V okviru svojih pristojnosti bi morali sprejeti ukrepe za podporo gradbeništvu tudi v republikah in občinah, pa tudi gradbinci ne smejo pozabiti svojih obveznosti.

Prepričan sem, da prihajamo v obdobje, ko bo družba ugodneje obravnavala gradbeništvo kot doslej, je rekel Miloš Zorić in takoj pristavil, da to gradbenicem samim nalaga veliko obveznost. Na prvem mestu med sklepi Zvezne skupščine piše, da morajo gradbene organizacije na osnovi Dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije pripraviti svoje programe, a le malo organizacij je to uresničilo.

Priznati moramo, da mi veliko pričakujemo od drugih, sami pa smo le malo naredili, je nadaljeval Zorić in to podkrepil še z naslednjim primerom: Mnoge gradbene organizacije zahtevajo sprejem zakona o obnašanju na licitacijah. Proti komu in za koga zahtevajo tak zakon. Mi, gradbinci, zahtevamo od drugih, naj nam predpišejo pravila obnašanja. Ali je to umestno? Če se sami nismo mogli dogovoriti, kako je treba delati, kako bo to naredil nekdo drug namesto nas.

Miloš Zorić je končal z ugotovitvijo, da je jugoslovanski gradbenice glede na obseg dela brez dvoma preveč. Nekateri celo predlagajo, naj bi naredili plan za 20 do 25-odstotno skrajšanje gradbeništva. Toda tega ni mogoče opraviti s planom. Kako naj bi določili, koga je potrebno ukiniti? Edina perspektivna pot je dopustiti delovanje tržnih zakonitosti, kjer bodo preživeli tisti, ki so sposobni. Na to je naravnana resolucija in ukrepi, ki jo spremljajo — na primer novi zakon o sanaciji. Pri uveljavljanju teh usmeritev bodo tudi boleče posledice, toda po mojem prepričanju to vendarle pomeni manjšo zlo, je menil Zorić.

Precej pozornosti je zbudil tudi Ranko Krašić s poročilom, kaj v SGP Grosuplju predlagajo za ureditev razmer pri stanovanjski gradnji. Realistično je opozoril, da je stanovanjska politika bolj političen kot ekonomski problem, pa tudi, da na tem področju nikoli ni mogoče pričakovati veljave zgolj ekonomskih elementov. Vedno bodo namreč tudi določene politične korekture. Mogoče in nujno pa je uvesti čiste odnose.

Po krašičevem mnenju je zdaj razpored moči izrazito v prid političnim dejavnikom (od občin do republike), medtem ko izvajalci nimajo ustrezne besede. Rešitev bi bila seveda v tej smeri, da bi dali izvajalcem približno enak vpliv kot političnim dejavnikom. Drug problem je po Krašičevem mnenju, da zaradi preniknih obresti pada vrednost kapitala. Zato se zavzema, naj bi kupci stanovanj plačevali realne obresti, nakup pa naj bi jim olajšali z drugimi ukrepi. Poleg tega pa bi lahko uvedli tudi socialne korektive, toda za to pomoč bi morali ustanoviti poseben sklad, ne pa da bi šla na stroške banke. Če bi uredili odnose v stanovanjski gradnji, bi zgradili mnogo več stanovanj, ki bi bila obenem kvalitetnejša in v končni posledici tudi cenejša, je menil Ranko Krašić. Dogovorili so se, da bo ustrezna komisija pri Republiškem odboru to gradivo pregledala, ga po potrebi še dopolnila in dala pobude za reševanje teh problemov.

LOJZE JAVORNIK

PREDLOG

Na podlagi 33. člena Zakona o temeljih sistema javnega obveščanja (Ur. list SFRJ, št. 39/85) in 51. člena Zakona o javnem obveščanju (Ur. list SRS, št. 2/86) ter 55. člena Statuta sozda IMP je Delavski svet sozda IMP na svoji ... seji, dne ... sprejel

Pravilnik o izdajanju glasila sozda IMP

1. člen

Delavci, združeni v delovnih organizacijah sozda IMP — Industrijska montažna podjetja Ljubljana — ustanavljamo in izdajamo glasilo sozda z namenom, da bi dosegli čim boljše obveščenost o pomembnih in zanimivih dogodkih v sozdu, kakor tudi o vseh tistih dogodkih v širši družbeni skupnosti, ki vplivajo na naš družbenoekonomski položaj.

2. člen

Sozdovo glasilo se imenuje IMP Glasnik (skrajšano Glasnik) in izhaja v Ljubljani, praviloma enkrat mesečno. Izhaja v slovensčini, objavlja pa lahko tudi prispevke v jezikih drugih narodov in narodnosti Jugoslavije.

3. člen

Programska zasnova IMP Glasnika

S tem pravilnikom Delavski svet določa programsko zasnovo glasila, ki je naslednja:

- Objavljanje informacij, s katerimi se zagotavlja obveščenost delavcev o delovanju sozda. Pri tem so še posebej pomembne informacije o:
 - Uresničevanju ciljev, zaradi katerih so se delovne organizacije združile v sozd IMP.
 - O delu sozdovih organov in družbenopolitičnih organizacij na ravni sozda.
 - O pripravi, sprejemanju in izvajanju skupnih akcij v sozdu.
- Objavljanje informacij o pomembnejših gospodarskih in drugih načrtih in dosežkih članic sozda s ciljem medsebojnega spoznavanja in povezovanja.

Pojasnilo k Pravilniku o izdajanju glasila

Na zadnji seji je dal Sozdov delavski svet v javno razpravo predlog Pravilnika o izdajanju glasila sozda IMP. Pravilnik je potrebno dopolniti na osnovi novih določb zveznega in republiškega zakona o javnem obveščanju.

Ker je v tem pravilniku opredeljena tudi programska zasnova IMP Glasnika in sploh vsi odnosi pri njegovem izdajanju in urejanju, objavljamo osnutek pravilnika z željo, da bi tudi bralci povedali svoja mnenja oziroma pripombe. Prosim, da svoja stališča pošiljate na Odbor za obveščanje, IMP, Titova 37, 61000 Ljubljana.

3. Objavljanje informacij o problemih pri uresničevanju skupnih akcij kot tudi informacij o ekonomskih in drugih problemih v posameznih organizacijah in delovnih skupnostih in sicer z namenom prispevati k iskanju skupnih rešitev in ustvarjanju solidarnosti v sozdu.

4. Objavljanje informacij, s katerimi se zagotavlja javnost dela strokovnih delavcev in služb, ki pripravljajo predloge odločitev.

5. Objavljanje informacij, ki so posebej pomembne za delavce na deloviščih v tujini — zlasti o tistih zadevah, ki vplivajo na njihov družbenoekonomski položaj, kakor tudi informacij o njihovem delu in življenju.

6. Objavljanje informacij iz širše družbenopolitične skupnosti — tj. panoge, občine, republike in federacije, ki zadevajo družbenoekonomski položaj ter politično in delegatsko aktivnost IMP-jevih delavcev.

7. Objavljanje informacij in drugih prispevkov, ki spodbujajo vse vrste interesnih dejavnosti članov kolektiva.

8. Objavljanje informacij o različnih mnenjih, pobudah, predlogih in kritikah z namenom, da bi poglabljali samoupravno odločanje in prispevek k oblikovanju skupnih stališč.

9. Objavljanje drugih prispevkov, za katere dajo predloge člani kolektiva, s pogojem, da Odbor za obveščanje oceni, da so ti prispevki zanimivi za širši krog bralcev.

Glasnik objavlja prispevke, katerih avtorji so člani redakcije, drugi delavci IMP-ja, strokovne službe ali pa zunanji sodelavci.

4. člen

Pristojnosti in naloge Odbora za obveščanje

Funkcijo časopisnega sveta, to je organa, ki zagotavlja družbeni vpliv na programsko zasnovo in uredniško politiko IMP Glasnika, opravlja Odbor za obveščanje na ravni sozda IMP.

Delegati v Odboru so se dolžni v svojih okolišjih povezati z vemi tistimi (zlasti s sindikalnimi organi), ki jim lahko dajo čim širšo paleto mnenj, predlogov in pobud za vsebino Glasnika. Dolžnost delegatov je, da te predloge prenašajo na Odbor za obveščanje, jih po potrebi tam usklajujejo in nato spremljajo, kako so bili realizirani v časopisu.

5. člen

Naloge Odbora za obveščanje pri izdajanju IMP Glasnika so:

- Vsako leto pripravi letno vsebinsko zasnovo Glasnika in finančni načrt, ki izhaja iz plana naklade. Oba dokumenta predloži Sozdovemu delavskemu svetu. Ob koncu leta pripravi poročilo o izdajanju Glasnika, kjer oceni uresničevanje programske in letne vsebinske zasnove. Tudi to poročilo predloži Sozdovemu delavskemu svetu.
- Konkretnije opredeli število in vsebino posameznih rednih in izrednih številčkov časopisa ter eventualnih prilog.
- Oceni vsako številko Glasnika in preveri, kako je redakcija uresničila na seji Odbora sprejete dogovore.
- Odloča o ugovorih, kadar je glavni in odgovorni urednik zavrnil objavo določene informacije, mnenja, odgovora ali popravka. Odbor za obveščanje ima pravico, da iz razlogov, kakršni so navedeni v Zakonu o javnem obveščanju, zavrne objavo določenega prispevka. Avtorja je treba o razlogih za neobjavo obvestiti.
- Organizira aktivnosti za pridobivanje čim širšega kroga sodelavcev Glasila in za njihovo usposabljanje.

6. Pripravlja osnutek samoupravnih aktov o obveščanju in izdajanju glasila.

7. Daje mnenje k predlogu za imenovanje in razrešitev glavnega in odgovornega urednika.

8. S posebnim sklepom določi višino honorarjev za prispevke v Glasniku na osnovi tega sklepa določa izplačila avtorjem.

6. člen

Naloge redakcije ter glavnega in odgovornega urednika

IMP Glasnik ima redakcijo, ki jo sestavljajo delavci Informativnega oddelka IMP, katerih naloga je — poleg drugih nalog Oddelka — zbirati informacije, pisati prispevke, pripravljati gradiva za objavo in sploh narediti vse, kar je potrebno za nemoteno, kvalitetno in redno izhajanje časopisa.

7. člen

IMP Glasnik ima glavnega in odgovornega urednika, ki ga za 4 leta imenuje Sozdov delavski svet. Glavni in odgovorni urednik je odgovoren Odboru za obveščanje in Sozdovemu delavskemu svetu in jim mora najmanj enkrat letno predložiti pisno poročilo o svojem delu in delu redakcije.

8. člen

Glavni in odgovorni urednik organizira delo redakcije, pri čemer se mora držati programske zasnove, letne vsebinske naloge in vseh dogovorov na seji Odbora za obveščanje. V teh programskih okvirih ima glavni in odgovorni urednik pravico in dolžnost, da v skladu z možnostmi skupaj z drugimi delavci Informativnega oddelka in drugih strokovnih služb ter s honorarnimi sodelavci pripravi prispevke za časopis.

9. člen

Glavni in odgovorni urednik lahko zavrne objavo določene informacije, mnenja, odgovora ali popravka v primerih in iz razlogov, ki jih navaja Zakon o javnem obveščanju. O neobjavi in razlogih zanjo mora v 30 dneh obvestiti avtorja in Odbor za obveščanje. Glavni in odgovorni urednik tudi ne sme objavljati tistih informacij, ki pomenijo poslovno tajnost.

10. člen

Honorarni sodelavci

V časopisu objavljajo svoje prispevke tudi honorarni sodelavci. Vsak avtor mora skrbeti, da so podatki, ki jih navaja v svojem prispevku, točni. Strokovni sodelavci, delovnih organizacij in sozda morajo honorarnim sodelavcem IMP Glasnika omogočiti dostop do vseh tistih potrebnih informacij, ki nimajo značaj poslovne tajne.

11. člen

Zagotavljanje sredstev za izdajanje glasila

Finančna sredstva za delo redakcije in materialne stroške časopisa se zagotavljajo v skladu s Samoupravnim sporazumom o urejanju medsebojnih pravic, obveznosti in odgovornosti med delovnimi organizacijami in delovno skupnostjo sozda ter v skladu s planskimi akti.

12. člen

Prehodna določba

Ta pravilnik stopi v veljavo 8. dan po objavi.

Zaostrovanje ne bi pripeljalo do prave rešitve

Sporazumna reorganizacija PMI-ja

V mariborski Montaži so razpisali referendum za oblikovanje enotne delovne organizacije. Ker so delavci na zborih delavcev ta predlog stoddstotno podprli, ni dvoma, kakšen bo njegov rezultat. Strokovna komisija tudi že pripravlja elaborat, ki bo osnova za sporazumno reorganizacijo celotnega PMI-ja. V njem bo delavcem ostalih tozdov in skupnih služb podano gradivo, kako se organizirati v prihodnje in urediti medsebojne odnose ter postaviti položaj novonastalih delovnih organizacij v sozdu IMP. Kako je prišlo do tega predloga, ki je popoln obrat v dosedanj liniji, ko se je več let govorilo o tesnejšem povezovanju tozdov v delovno organizacijo PMI — zdaj pa smo pred njenim razformiranjem?

Najprej moramo reči, da so se v delovni organizaciji PMI ubadali za notranjimi problemi več let. Poskušali so jih reševati sami (na primer s problemsko konferenco ZK), dobivali pa so tudi spodbude od zunaj (na primer sklepi Izvršnega sveta občinske skupščine Tabor iz leta 1984 ter lanske pobude mariborskega pravobranilca samoupravljanja). V vodstvu delovne organizacije PMI je bilo tudi precej kadrovskih sprememb: od leta 1983 so imeli tri zamenjave na mestu glavnega direktorja.

Na osnovi pobud družbenega pravobranilca samoupravljanja so v PMI-ju dopolnili vse glavne samoupravne akte (Samoupravni sporazum o združitvi v DO, Statut, akte o delitvi dohodka in sprejeli Skupne temelje srednjeročnega plana DO za leto 1986—90), vse z usmeritvijo ustvarjati čvrstše poslovne in dohodkovne povezave med tozdi, skratka, krepiti enotnost in moč delovne organizacije.

Z rezultati pa ni bil zadovoljen nihče. Tako so letos jeseni začeli pripravljati Elaborat o organiziranosti delovne organizacije PMI. Pomen tega elaborata mi je PMI-jev glavni direktor Rajko Orešnik pojasnil takole: »S spremembami samoupravnih aktov smo sistem organiziranosti zgradili do nivoja, ko je bilo potrebno iti v akcijo za vsebinsko ureditve sprejetih aktov.« In orozje v tej akciji naj bi bil prav omenjeni Elaborat. Glavne novosti so večje kompetence delovne organizacije (nastopanje v pravnem prometu v svojem imenu in za račun tozdov) ter predlog za uveljavljanje fleksibilnejših organizacijskih prijemov — to je projektnega modela vodenja pri reševanju konkretnih nalog.

Ta Elaborat je prišel na sejo PMI-jevega strokovnega kolegija 10. novembra. Medtem ko so ga ostali člani kolegija podprli, je direktor tozda Montaža Borut Perhac povedal, da se v tozdu s takšnim konceptom ne strinjajo. In naslednji dan, 11. novembra sta OO-ZK ter IO sindikalne organizacije v tozdu Montaža že podprli pobudo, da se začne razprava o statusni spremembi Montaže.

Isti dan so se glavni direktor PMI-ja ter direktorji tozdov sestali s sozdom vodstvom, da bi obravnavali probleme na relaciji sozdo—PMI in tozdo Montaža. Perhac je prisotne seznanil z zamisljo, da se bo Montaža preoblikovala v enovito delovno organizacijo. Stališče sozdovega vodstva je bilo, da se morajo o bodoči organiziranosti v PMI-ju odločiti sami. Pobudi, da v tozdu Montaža razpravljajo o preoblikovanju v enovito delovno organizacijo torej sozdo vodstvo ni nasprotovalo. Tako se je 17. novembra sestel Montažin delavski svet in odločil, naj o tem razpravljajo na zborih delavcev.

Utemeljitev pobude za reorganizacijo. Vodstvo Montaže je utemeljitev svoje pobude predstavilo v treh gradivih: Kratkem »Predlogu organizacijske spremembe TOZD Montaža«, obširnejši »Dodatni utemeljitvi« ter v »Stališču tozda Montaža do usposobljenosti tozda Inženirski biroji za opravljanje kompleksno tržne funkcije DO PMI«.

V teh gradivih predvsem ugotavljajo, da ima Montaža z ostalima dvema tozdoma zelo majhen obseg skupne dejavnosti: z Elektrokovinarjem med 7 in 10 odstotki ter s Projektivno okrog 5 odstotkov. Na drugi strani pa strokovni kolegij DO PMI za usklajevanje teh skromnih skupnih poslov porabi večino časa, namesto da bi se posvečala za poslovanje bistvenejšim nalogam. V tozdu Montaža tudi niso zadovoljni z uspešnostjo prodajne službe, ki je v PMI-ju organizirana v tozdu Inženirski biroji. Gradivo navaja, da večina ukrepov za ureditev delovne organizacije ne uspešnejše delo prodajne funkcije ni bila uresničena ali pa sprejeti ukrepi niso dali pričakovanih rezultatov, zato menijo, da je upravičena reorganizacija. Pri tem se sklicujejo tudi na usmeritev v sozdovih planskih dokumentih o uklinjanju tistih delovnih organizacij, ki ne zagotavljajo vsebinske poslovne povezave, pač združujejo pretežno le administrativne funkcije.

Že v prvem gradivu so tudi napisali, da bo novoustanovljena enovitna

delovna organizacija vključila tiste delavce delovne skupnosti ter Inženirskih birojev, ki že doslej delajo neposredno za Montažo oziroma toliko delavcev, kolikor znaša odstotek angažiranosti teh služb za Montažine potrebe.

Zaostritev. Medtem ko v drugih PMI-jevih organizacijah, pa tudi v mariborskih forumih sindikalne stališča proti Montažini pobudi. Argument je bil, da so v nasprotju s prej sprejetimi usmeritvami o krepitvi PMI-ja, kar je tudi res. 25. novembra je delavski svet DO PMI dal v predhodno obravnavo Elaborat o organiziranosti PMI-ja, čeprav so Montažini delegati opozarjali, da že teče razprava o preoblikovanju Montaže. Ostali delegati so jih preglašovali. Že prej, to je 21. novembra, je bil na Izvršnem svetu mariborske občine Tabor sprejet sklep, naj v PMI-ju najprej obravnavajo ta Elaborat, ki govori o utrjevanju delovne organizacije in šele, če bo v predhodni obravnavi ocenjen negativno, naj bi obravnavali Montažino pobudo. Toda dogodi se niso odvijali tako.

Nasprotja so se do skrajnosti zaostila 25. novembra, ko so miličniki iz službe odpeljali v preiskovalni pripor direktorja tozda Montaža Boruta Perhaca. Zaradi suma nezakonitih poslovanja — to je kršenja zunanjetrgovinskih predpisov — je bil v priporu tri dni, sicer pa preiskava še teče.

Nepravilnosti, ki jih raziskujejo pristojni organi, so bile sicer znane že od poletja in septembra jih je obravnavala tudi komisija samoupravne delavske kontrole v tozdu Montaža, ki jih je posredovala ustrezni komisiji v tozdu Inženirski biroji, ta pa komisiji na ravni delovne organizacije. Glede na to pravi PMI-jev glavni direktor Rajko Orešnik, da je obravnavala na komisiji samoupravne delavske kontrole DO povsem slučajno sovpadla z razpravo o organizacijskih spremembah. Delavska kontrola DO je glavnega direktorja 21.

Z občnih zborov naših sindikalnih organizacij

Ob približevanju Novega leta je tudi čas občnih zborov sindikata. Prizadevnosti sindikati so to že opravili. Občne zборе, na katerih so pregledali dosedanje delo in si zastavili naloge za prihodnje leto, so imeli že Itak, Skip, obe Trati in Klimat.

Poglejmo, kaj je letos naredil sindikat v naših ozdih in kakšne načrte ima za prihodnje leto.

Sindikat Trate Avtomatike je od pomembnejšega dela spremljal gospodarske rezultate tozda. Veliko vlogo je odigral v javni razpravi o samoupravnih aktih s področja delitve osebnih dohodkov. Obravnaval je periodične obračune.

Dajal je mnenje disciplinski komisiji o delavcih, ki so bili v disciplinskih postopkih in jih na teh postopkih zastopal.

Za prihodnje leto pa si je postavil v program naslednje naloge.

Sindikat Trate Črpalke je letos izpeljal volitve v samoupravne organe tozda, DO in sozda, pa volitve v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Veliko dela je imel z obravnavo samoupravnih aktov s področja osebnih dohodkov, ki jih je tozdo sprejel na referendumu. Obravnaval je planske dokumente tozda, DO in sozda za sedanje srednjeroče. Tekoče je spremljal gospodarske rezultate tozda, DO in sozda ter obravnaval periodične obračune tozda. Sodeloval je tudi pri obravnavanju investicij tozda.

Nadalje je obravnaval tudi spremembe in dopolnitve samoupravnih aktov tozda in delovne organizacije IKO. Sindikat v Črpalah je sodeloval pri organizaciji letnih športnih iger. Poskrbel je, da so delavci obiskali nekatere kulturne prireditve, da so se vključevali v rekreativno dejavnost. Organiziral je ugodne obročne nakupe trajnih dobrin. Organiziral je družabna srečanja delavcev tozda Trate Črpalke.

V program dela za prihodnje leto pa si je postavil, da bo opravil vse tiste naloge, ki jih je potrebno opraviti vsako leto, pa tudi tiste naloge, ki mu jih naloži občinski sindikalni svet

novembra zadolžila, naj pri »pristojni instituciji oziroma organu zunaj DO« pridobi mnenje, ali so bili kršeni jugoslovanski predpisi in on je dal prijavo na Upravo javne varnosti.

Montažini delavci pa so bili pripravljeni, da je to pritisk na direktorja in ves tozdo. V takem vzdušju so 26. in 27. novembra, ko je bil direktor tozda v priporu, na delnih zborih obravnavali pobudo o reorganizaciji. Vseh 472, kolikor se jih je zborov udeležilo, jo je podprlo. Obenem so izrekli nezaupnico glavnemu direktorju delovne organizacije in zahtevali njegov odstop. Kmalu nato je prišla od glavnega direktorja na naslov Montažinega delavskega sveta zahteva za uvedbo disciplinskega postopka zoper direktorja tozda zaradi kršitev samoupravnih postopkov.

Preobrat. V začetku decembra pa je bilo na poslovodni ravni ocenjeno, da nadaljnje zaostrovanje ne more rešiti problemov in je zato potrebno začeti sporazumen postopek za popolno preoblikovanje PMI-ja. S tem so soglašali tudi predstavniki mariborskih in ptujskih forumov.

Najbrž je bilo za tak preobrat več razlogov. Bistvena pa je gotovo velika enotnost Montažinega kolektiva. Celo če bi posegli po ukrepih družbenega varstva, s katerimi so nekateri grozili, je vprašanje, koliko bi bili učinkoviti zoper tako močno voljo vseh delavcev.

Pomembna je zlasti usmeritev, da je treba razprave voditi mirno in o stvarih, ne pa osebno in o posameznih ljudeh. Preiskavo o prekrških, ki jih je osumljen direktor Perhac, vodijo pristojni organi seveda dalje. Rajko Orešnik pa je sam predlagal, da so z Montažinega delavskega sveta umaknili pobudo za disciplinski postopek zoper direktorja Montaže, medtem ko je Montažin delavski svet pobudo zbora delavcev sicer poslal v obravnavo delavskemu svetu delovne organizacije, vendar s pripombo, naj strokovne službe najprej preverijo, ali njena utemeljitev vsebuje težje kršitve samoupravnih aktov ter postopek ustavijo, če ni tako.

»Vemo, da ima naš korak posledice tudi za ostale v PMI-ju in sicer dobre in slabe,« je rekel na seji Montažinega delavskega sveta Borut Perhac, »pripravljeni smo narediti vse, da bomo vsa vprašanja rešili sporazumno.« Prosil je tudi delegate de-

lavskega sveta, naj naredijo vse, da med ljudmi ne bi stopnjevali napetosti in zagotovili, da bodo strogo spoštovali samoupravne postopke. Hkrati se je zahvalil kolektivu za podporo, ki so jo dali njemu in kolegiju ob teh problemih.

Najbrž se PMI-ju marsikdo sprašuje, koliko je iskrenosti v izjavah Montažinih delavcev, da so za sporazumno rešitev problemov. So pa medsebojni odnosi v PMI-ju tudi obremenjeni s starimi spori. Tako je Montažin delavski svet umaknil z dnevnega reda dveletni moratorij za Elektrokovinarjeve sanacijske kredite, s čimer naj bi temu tozdu pomagali zaključiti poslovno leto brez rdečih števil. Vzrok: Ni bil izpolnjen sklep strokovnega kolegija delovne organizacije, da je hkrati potrebno razčistiti tudi nekatere kratkoročne terjatve, ki jih ima Montaža do ptujskega tozda. Ko bo predlagana rešitev, so zatrili, da bo delavski svet razpravljal o moratoriju.

Sicer pa v Montaži trdijo, da bodo ravnali povsem pošteno. Borut Perhac je rekel: »Smo za dogovor in vemo tudi, da bo potrebna določena pomoč drugim. Seveda pa mora biti to v razumnih mejah. Zato pozdravljamo odločitev, da bo delo komisije, ki bo opredelila ta vprašanja, vodil sozdo, kajti sozdo strokovni delavci bodo reševanje teh zadev vodili bolj objektivno, kot bi jih mi, ki smo osebno prizadeti.«

Predsednik Montažinega delavskega sveta Marjan Barvir pa je v pogovoru za Glasnik predvsem zavrnil očitke, da je Montaža začela svojo akcijo čez noč: »Mi smo na probleme že več let opozarjali in dajali zahteve in pobude, da bi jih uredili. Toda vedno so se delali le razni programi, od katerih ni bilo pravega učinka.« To brez dvoma drži, drži pa tudi, da so potem, ko so oblikovali pobudo za izločitev, ravnali hitro. »Mislim, da je tako tudi prav,« meni Barvir. »Dolga prekanja o organiziranosti nas ne bi nikamor pripeljala.« Izkušnje kažejo, da je v tem precej resnice: dolgotrajne razprave o organizacijskih spremembah običajno nikomur ne koristijo. Če se zanje že odločimo, jih je bolje izpeljati hitro — seveda pa dobro pripravljeno in pošteno. Upal bi si trditi, da so se v PMI-ju organizirali tako, da bodo lahko novo organiziranost kar najbolje pripravili.

LOJZE JAVORNIK

Predlog programa KOS SOZD IMP

Koordinacijski odbor sindikata sozda IMP se pripravlja na svoj letni občni zbor, ki bo v začetku prihodnjega leta. Z namenom, da bi čim širšemu krogu IMP-jevih delavcev omogočili prispevati k delu skupnega sozdovega sindikalnega organa, KOS objavlja predlog delovnega programa in predlog finančnega načrta za leto 1987.

1. Naše delovanje v prihodnjem letu mora biti usmerjeno v doseganje ciljev gospodarske stabilizacije, zato moramo usmeritve in naloge 11. kongresa ZSS še toliko bolj spremljati in jim posvetiti vso pozornost.
2. Koordinacijski odbor mora podpirati položaj in neposreden interes delavca pri odločanju v samoupravnih organih ter prek delegacij v vseh oblikah delegatskega in političnega življenja.
3. V samoupravnih aktih uveljavljati sistem delitve po delu in rezultatih dela za izboljšanje delovnih in življenjskih razmer delavcev ter zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb s povečanjem dohodka.
4. Iskati možnosti, kako v prihodnjem obdobju boljše gospodariti, povečati produktivnost dela, povečati izvoz, zmanjšati stroške na enoto proizvoda in inflacije.
5. Socialna varnost delavcev v tistih TOZD-ih, ki poslujejo z motnjami je pomemben vidik delavčevega materialnega položaja in njihovih družin, zato se moramo zavzemati za združevanje sredstev in večjo socialno varnost teh delavcev.
6. Spremljati moramo razprave kvartalnih, polletnih in letnih rezultatov gospodarjenja in ostale pomembne dokumente za skupne akcije SOZD-a.
7. Letne in zimske športne igre SOZD IMP so z večanjem števila DO postale vse množičnejše in združujejo športnike IMP-ja v pravo manifestacijo spoznavanja in krepitve prijateljskih stikov delavcev iz skoraj vseh delov SR Slovenije.
8. Z novo ustanovljenim kulturnoimetniškim društvom IMP bomo tudi na tem področju združili vse ljubitelje petja, recitacij, dramskih dejavnosti, literate, likovnike, fotografe ter z njimi sodelovali doma, v občini in republiknem srečanju gradbenih delavcev Slovenije.

Celje, dne 17. 11. 1986
Predsednik KOS
Vili Bertole

PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA KOS

— zimske igre	2,000.000 din
— letne igre	3,000.000 din
— kulturno srečanje	500.000 din
— kulturno društvo	1,600.000 din
— planinsko društvo	630.000 din (za redno dejavnost)
	— skupno 950.000 din
	— 320.000 din (za org. sreč.)
— kegljišče	1,300.000 din
— nepredvideni izdatki	180.000 din
združevanje skupaj:	9,530.000 din

Obrazložitev:

Zgoraj navedena sredstva se združujejo in sicer po naslednjem ključu: športne igre, kulturno srečanje in nepredvideni izdatki — vse osnovne organizacije; kulturno in planinsko društvo — 30% vse organizacije, 70% ljubljanske, kegljišče — samo ljubljanske organizacije. Ključ za združevanje je število zaposlenih 1. 12. 1986.

Planirana sredstva za skupne akcije:

— Dedek Mrz	7.000 din
— Dan žena	5.000 din
— Upokoenci	20.000 din
— Jubilanti	10.000 din
— Priznanja IMP	10.000 din

Obrazložitev:

Ta sredstva se ne združujejo, ampak jih vsaka osnovna organizacija planira samo za svoje potrebe. Koordinacijski odbor jih določa zaradi enotnosti v IMP.

Več skrbi za socialno varnost

pomoči socialno ogroženim delavcem, pri obiskih delavcev, ki so v bolnišniškem staležu itd. Organiziral je tudi nekatere kredite, nabavo kart za plavanje, drsanje, smučanje, pa za ogled kulturnih prireditev itd.

Za leto 1987 pa si je v svoj program začrtal, da si bo prizadeval za uresničevanje vseh stališč sindikalnega kongresa Slovenije in kongresnih resolucij Zveze sindikatov Jugoslavije. Prizadeval si bo za odgovorno uresničevanje stabilizacijskih nalog in usmeritev. Stalno bo skrbel za uresničevanje letnega plana tozda, za čim doslednejše uresničevanje delitve osebnih dohodkov po delu in rezultatih dela.

Še več pozornosti kot doslej bo Itakov sindikat posvetil izboljšanju gospodarjenja, večanju delovne storilnosti — to je izboljšanju organizacije dela, delovnih pogojev in delovne discipline.

Organiziral in spodbujal bo obravnavo periodičnih in zaključnih računov. Dosledno in odgovorno si bo prizadeval za uresničevanje vseh usmeritev gospodarske stabilizacije za prihodnje leto. Spodbujal bo inovativno dejavnost. Izboljšal bo družbeni standard in reševal stanovanjske probleme. Okrepiti namerava program športne rekreacije delavcev in program kulturne dejavnosti.

Klimatov sindikat je od letošnjega marca do novembra uspešno opravil naslednje naloge: Zaključil je javno razpravo o pravilnikih o delitvi osebnih dohodkov in nagrajevanju uspešnosti delavcev.

Obravnaval je program IV. samopriskave Ljubljane. Uspešno je organiziral sozdove zimske športne igre v Kranjski gorci. Poskrbel je, da so se Klimatovi delavci udeležili sozdovih letnih športnih iger, pa omogočil delavcem redno rekreativno dejavnost (plavanje, kegljanje, mali nogomet).

Na kulturnem področju je organiziral praznovanje Dneva žena. pripravil prvomajsko proslavo, omogočil delavcem ogled dveh kulturnih

prireditev in nabavljal abonma v Mestnem gledališču ter pripravil praznovanje Dedka Mrza, ki bo 28. decembra v Šentjakobskem gledališču. Na socialnem področju je delavcem omogočil nakup bele tehnike in tekstila pod ugodnimi pogoji in predlagal denarne pomoči delavcem ob daljši bolezni.

Za prihodnje leto pa si je Klimatov sindikat vpel v svoj program naslednje naloge:

Spremljal in spodbujal bo inovativno dejavnost v delovni organizaciji. Okrepil bo položaj in neposreden interes delavca pri odločanju v samoupravnih organih in predvsem v delegacijah. Spremljal bo varnostnopolitične razmere v delovni organizaciji. Skrbel bo za požarno varnost in varovanje okolja.

Spremljal bo materialni in socialni položaj delavcev in njihovih družin in si prizadeval, da si bodo delavci v delu in rezultatih dela zagotovili kvalitetnejšo socialno varnost.

Poskrbel bo za analizo delovnih pogojev v smislu skrajšanja delovnega časa. Obravnaval bo teze za spremembo zakona o združenem delu.

Na športnem in kulturnem področju bo poiskal finančne možnosti za nakup enotne športne opreme za nastope na sozdovih športnih igrah. razširil bo rekreacijo delavcev s tenisom, smučanjem in poiskal možnost za ogled Češke.

Na področju socialne politike pa bo bedel nad prehrano med delom, zaščito pri delu, zdravstvenim varstvom, spremljal bo najnižje osebnih dohodke delavcev in jim pomagal. Ko je sindikat v Skipu na obnem zboru pregledal svoje letošnje delo, si je priznal, da žal ni uresničil vseh nalog tako, kot si jih je za leto predvidel s planom.

Tako niso vsi zaposleni sodelovali na razpravah na sindikalnih skupinah. Ob sprejemanju oziroma obnove aktov s področja delitve osebnih dohodkov se je vključilo v razpravo zelo malo delavcev.

V zadnjem času se je zmanjšala udeležba na sindikalnih sestankih, kar zelo negativno vpliva na informiranje. Še vedno ni dosežena zadovoljiva delovna disciplina. Zaradi zmanjavanja ob prihodu na delo in predčasnega odhoda z dela izgublja precej delovnih ur, kar zmanjšuje dohodek tozda. Preveč imajo v Skipu kraj — predvsem dobrega materiala. Tudi z delovnimi sredstvi ne ravna najbolje — to kaže, da je samozadržna zavest delavcev zelo skromna.

Veliko težav je bilo z letovanjem v Skipovih prikolicah, saj so težko pokrili razliko v plačilu za namestitev prikolic. Čene v avtokampih so zelo visoke tako, da je vprašljiva ekonomičnost kampiranja. Zato in pa zaradi dotrajanosti prikolic bo potrebno v prihodnje iskati nove možnosti letovanja.

Sindikat se je premalo organiziral tudi v razpravi o četrtem ljubljanskem samopriskavu.

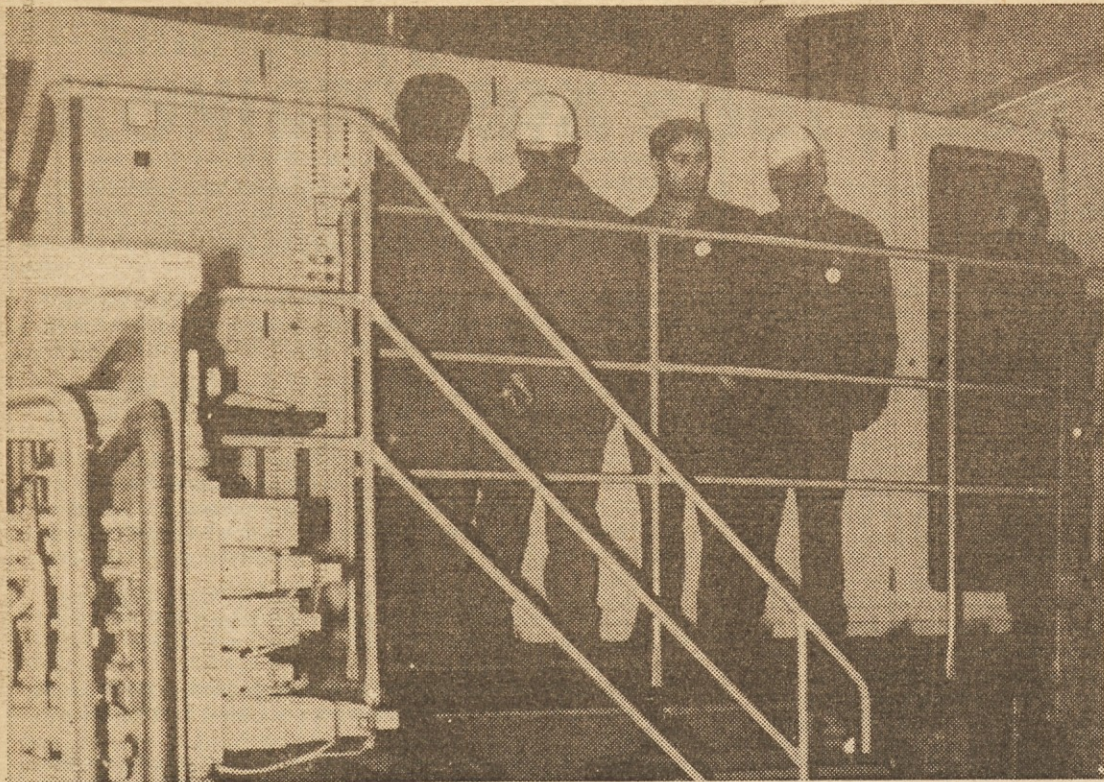
Ni imel pa samo slabosti; uspešno je namreč spomladanske aktivnosti izpeljal pri volitvah delegacij za samoupravne interesne skupnosti, za družbenopolitično skupnost občine, mesta, republike, izpeljal pa tudi volitve v amoupravne organe tozda.

Organiziral je izlet na Češko, kjer so si delavci ogledali bogato češko kulturno dediščino. Sindikat je poskrbel, da so se delavci udeležili kulturnih in drugih prireditev.

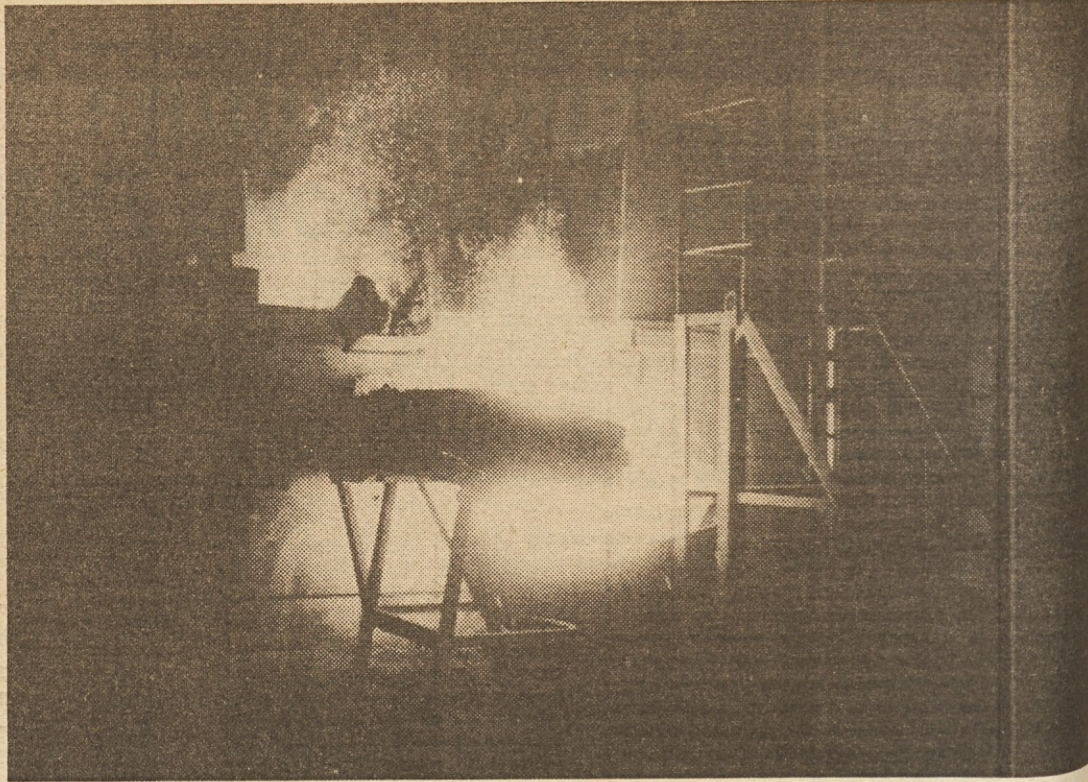
Za prihodnje leto pa Skipov sindikat planira, da bo skrbel za dosledno uresničevanje nagrajevanja po delu. Zavzemal se bo za izboljšanje produktivnosti, za boljše izkoriščanje delovnega časa, za izboljšanje delovnih pogojev, za zmanjševanje bolniških izostankov z dela, za večje upoštevanje predpisov s področja varstva pri delu, za zboljšanje samozadržne zavesti delavcev, za zmanjšanje odtujitev materiala.

Poskrbel bo za večjo množičnost na kulturnem in športnem udejstvanju delavcev.

MARIJA PRIMC

Tako so v livarni sive in nodularne litine vključili novo kaluparsko linijo.

Nova elektropeč v Ivančni gorici že deluje.

Livarna je ujela korak z razvitim svetom

Proslava ob dnevu republike, otvoritvi prenovljene livarne ter dvajsetletnici Livarja v Ivančni gorici je bila kar v proizvodnih prostorih livarne sive in nodularne litine. Nekaj sto Livarjevih delavcev in njihovih gostov si je lahko tako ogledalo nove pridobitve. Glavni direktor delovne organizacije IMP — Livar — Viktor Kolesa inž. Andrej Rode je v svojem govoru podrobno opisal pomen pravkar opravljene naložbe, zato v celoti objavljamo njegove besede:

Tovarišice, tovariši, dragi gostje! Štiri proizvodno usmerjene temeljne organizacije in delovna skupnost, 760 zaposlenih, 9,5 milijarde celotnega prihodka, od tega 25 % na tujem trgu, 3,2 milijarde dohodka, dobri dve milijardi čistega dohodka, 15 tisoč ton odlitkov iz sive in nodularne litine, 600 ton odlitkov iz barvnih kovin, preko 120.000 kosov najrazličnejših armatur letne proizvodnje, to je osebnost izkaznica delovne organizacije LVAR iz Ivančne gorice, ki vse skozi beleži hiter razvoj livarstva v tem delu Slovenije. Oziroma se nazaj v leto 1966, ko je bila uspešno izvedena združitev livarne IMP iz Ljubljane in livarne takratnega Agroservisa iz Ivančne gorice. Iz te združitve je nastala nova poslovna enota IMP Livarna Ivančna gorica, ki je z okoli 100 zaposlenimi proizvedla letno približno 800 ton ulitkov iz sive litine.

Leto 1969 je predstavljalo za poslovno enoto začetek njenega hitrega gospodarskega vzpona. Z rekonstrukcijo in uvedbo mehanizirane tehnologije litja, se je ob 125 delavcih povečala letna proizvodnja zmogljivost na 1.800 ton odlitkov.

V letu 1972 je bila na podlagi temeljite raziskave tržišča in izdelane ekonomsko-tehnične študije sprejeta odločitev o obsežni izgradnji nove proizvodne dvorane, v kateri bi bila instalirana povsem nova, za tisti čas moderna tehnologija. Odločitev je bila izpeljana v letu 1975. S tem je livarna postala steber, okoli katere so se kasneje razvile druge dejavnosti.

S postavitvijo avtomatske kaluparske linije DISAMATIC v letu 1978 in pridobitvijo novih kapacitet za proizvodnjo 16 do 17 tisoč ton ulit-

kov letno, je IMP Livarna v Ivančni gorici postala vodilna slovenska livarna.

V vsem tem času kolektiv tudi v samoupravni preobrazbi ni zaostajal. Nova zakonodaja je bistveno vplivala na samoupravni razvoj kolektiva v Ivančni gorici, ta vpliv se je odrazil tako, da smo se leta 1974 delavci takratne poslovne enote na referendumu odločili, da se organiziramo v temeljno organizacijo združenega dela v sestavi delovne organizacije IMP Ljubljana.

V začetku leta 1977 je stopil v veljavo Zakon o združenem delu, ki je omogočil, da s programsko usmeritvijo tedanje livarne in nadaljnjim razvojem armatur, ustvarimo pogoje za organiziranje novih temeljnih organizacij. Iz dveh manjših livarn, li-

Andrej Rode

varne Liga in livarne Žižnica, se je tako v letu 1978 organizirala nova temeljna organizacija, Livarna barvnih kovin. S tem so bili postavljeni temelji bodoče delovne organizacije, ki se je prav tako istega leta iz tedanje IMP TOZD Livarna reorganizirala v delovno organizacijo LVAR Ivančna gorica s tremi temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo v sestavi SOZD-a IMP Ljubljana.

Potrebe po vse večji proizvodnji orodij in modelov za obe livarni, so narekovale organiziranje četrte temeljne organizacije Vzdrževanje in proizvodnja orodij, ki je s svojim delom pričela 1. 1. 1981.

V letu 1982 beležimo novo de-

lovno zmago s postavitvijo novih prostorov za proizvodnjo in razvoj armatur v temeljni organizaciji Tovarna armatur, ki danes uspešno zadovoljuje potrebe tržišča po teh proizvodih doma in v tujini.

Zahteve po vse bolj kvalitetnih odlitkih tako glede mehanskih lastnosti, dimenzijske točnosti kot estetskih zahtev odlitka, prestrukturiranje proizvodnje v smeri večje proizvodnje nodularne litine, odprava ozkih grl v dosedanjem proizvodnem procesu, zmanjšanje živega dela na enoto proizvoda in ne nazadnje zmanjšanje onesnaževanja okolice in izboljšanje delovnih pogojev, so bili argumenti, ki so bistveno vplivali na

odločitev delavskega sveta delovne organizacije Livar, sprejeto jeseni leta 1984 in v aprilu 1985 na zborih delavcev, o pristopu k novi investiciji, tehnološki modernizaciji tozda LSNL.

Gradnjo smo začeli v mesecu novembru 1985. Celotna rekonstrukcija je bila zelo zahtevna, saj smo največje posege izvajali v prostorih, kjer se je istočasno odvijal proizvodni proces. Zapletenost usklajevanja proizvodnega procesa in montaže je tudi razlog, da se je montaža opreme za nekaj dni zavlekla. V ilustracijo naj povem, da je pri demontaži stare in montaži nove opreme sodelovalo 20 ljudi, ki so skupaj opravili 38.450 ur.

S tehnološko posodobitvijo bomo ujeli korak z razvitimi livarnami doma in v svetu. S pomočjo nove opreme, še posebej sistema indukcijskih talilnih peči, ki nam omogočajo, ob neprestani kontroli procesa talje-

nja s pomočjo računalnika in kvantiteta, izdelavo različnih vrst kvalitetnih litin. Razveseljivo je, da že prvi rezultati kažejo, da bomo v perspektivi lahko ustavili delo s kupolnimi pečmi, kar je bil tudi naš dolgoročni cilj zaradi onesnaževanja okolice in odprave težkega dela.

Tisti, ki našo livarno poznajo, bodo opazili, da stoji nova kaluparska linija BMD na mestu, kjer je bila včasih stilska linija Univerzal.

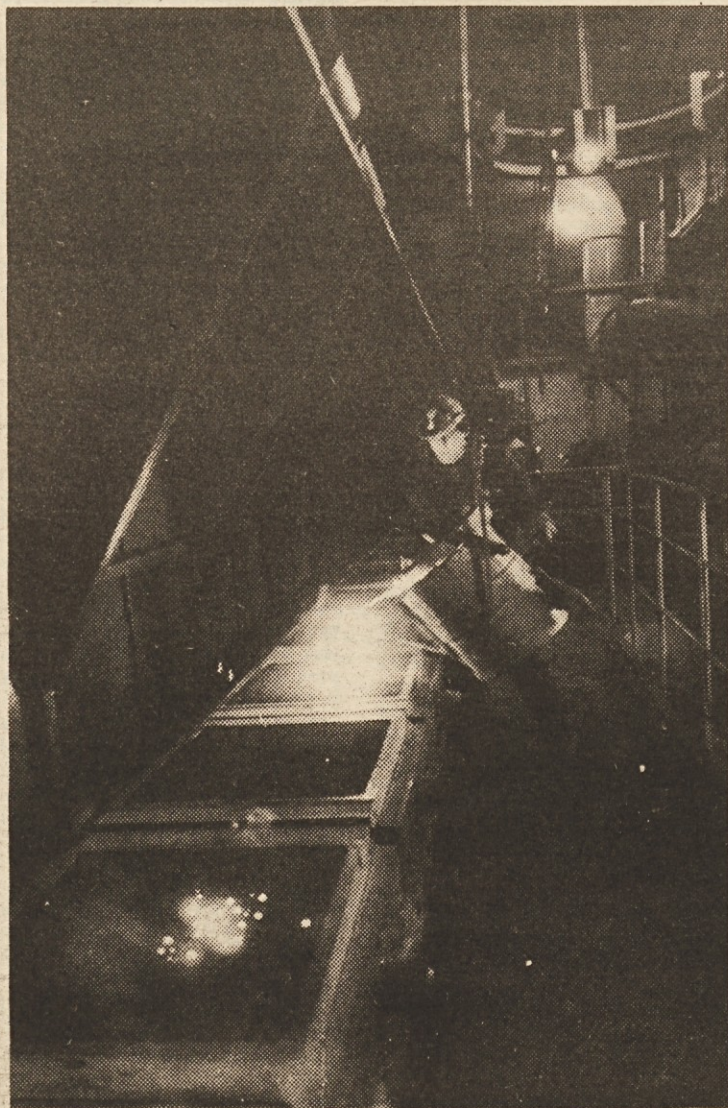
Nova kaluparska linija deluje na principu impulznega streljanja peska na model. S tem se zagotavlja dimenzijska točnost odlitkov, kar je tako pomembno za strojegradnjo, da se vse bolj opremlja z računalniško vodenimi obdelovalnimi stroji.

Potrebne peščene mešanice za izdelavo kalupov se bodo pripravljale v prenovljeni pripravi peska, kjer je

Nadaljevanje na 5. strani

Med častnimi gosti je bil tudi revolucionar Ivan Maček-Matija.

Ulivanje v forme, ki so jih naredili na novi kaluparski liniji.

Napredek z znanjem in tehnologijo

Kolektivu delovne organizacije Livar je na proslavi v Ivančni gorici za njihovo pridobitev čestital tudi predsednik Izvršnega sveta grosupeljske občinske skupščine Marjan Ahlin.

Posodobitev livarne v Ivančni gorici sovpada z dvema datumoma: dvajsetletnico Livarja in trinštiridesetletnico republike. Ko je obudil spomin na narodnoosvobodilni boj in revolucijo, je Marjan Ahlin podčrtal, da ne pravica, ne demokracija in ne standard niso dani sami po sebi. Opozoril je tudi, da sta bratstvo in enotnost osnovni temelj našega skupnega življenja v Jugoslaviji. Ni nesreča, da obstajajo v naši družbi protislovja, nesreča bi bila, če jih ne bi priznavali in odpravljali.

Predsednik Izvršnega sveta je tudi opozoril na naloge, ki so pred vsemi: manj bomo trošili, sledili bomo stabilizacijskim usmeritvam in več izvažali — ne le zaradi plačilno-bilančnih težav, pač pa zaradi neodvisnosti države. Več bo tudi potrebno vlagati v kadre, administracijo pa zmanjševati. Od reševanja gospodarskih problemov in razvoja samoupravljanja je odvisen naš ugled v svetu, je poudaril Marjan Ahlin in dodal, da je uspešno reševanje naših notranjih problemov, zlasti gospodarskih, tudi najučinkovitejša obramba pred vsemi zunanjimi pritiski.

V nadaljevanju je Marjan Ahlin ugotovil, da delovni ljudje postajajo kritični do tega, kako rešujemo nakopičene probleme — predvsem so kritični zaradi krnjenja odločilne vloge delavcev. Poudaril pa je tudi, da danes ni dovolj pljuniti v roke ter pridno in ubogljivo delati — zdaj je treba pljuniti v možgane in delati je potrebno pametno.

Dotaknil se je tudi razmer v grosupeljski občini ter povedal, da imajo nekatere tamkajšnje

organizacije precejšnje težave zaradi inflacije, likvidnostnih težav, slabe založenosti z uvoznimi surovinami in slabo prodajo. Sredstva za akumulacijo plahinj, skratka, gospodarstvo doživlja težke trenutke.

Zato nas veseli, da vi poslušate uspešno in sledite tehnološkemu razvoju, je nadaljeval Marjan Ahlin. Naložbe v kadre in tehnologijo omogočajo uvažanje kvalitetnih programov za tuji in domači trg. Pomembna pa je tudi skrb za zaščito okolja in za boljše delovne razmere. S tem ste vzor drugim organizacijam in dovolite mi, da vam iskreno čestitam z željo, da bi se tudi vnaprej tako uspešno razvijali, je končal svoj govor predsednik Izvršnega sveta grosupeljske občinske skupščine Marjan Ahlin.

Nato je spregovoril predsednik skupščine krajevne skupnosti Ivančna gorica Slavko Medved, ki je najprej poudaril, da bo opravljena rekonstrukcija močno zmanjšala onesnaževanje. Leta 1941 je bila tu delavnica, danes je tu najsoodnejša livarna, je nadaljeval Slavko Medved in poudaril, da so krajanje ponosni, ker se delovna organizacija tako uspešno razvija. Spomnil je tudi, da delovna organizacija nosi ime revolucionarja in španskega borca Viktorja Kolesa in da je v njej plošča, ki spominja, da so tu mladi prisegli ob vključitvi v NOB. Livarjev kolektiv torej nadaljuje tudi revolucionarno izročilo, je menil Slavko Medved in končal z besedami: Zato vam čestitam in obljubljam, da bo krajevna skupnost z rama ob rami skupaj z vami reševala probleme.

Priznanja zaslužnim za uspešno delo

Ob svoji proslavi se Livarji niso pozabili zahvaliti vsem tistim, ki so bili najbolj zaslužni, da so lahko uresničili to veliko delo. Po sklepu Delavskega sveta DO Livar — Viktor Kolesa so podelili plakete in priznanja.

Plakete so prejele delovne organizacije, ki so sovlagale sredstva: Riko, Tehnoimpeks, Kladiiva, Tam, Regulator in seveda tudi sozd IMP.

Priznanja pa so podelili Ljubljanski banki — Gospodarski banki ter IMP-jevi Interni banki za sodelovanje pri financiranju, poleg tega pa še najzaslužnejšim posameznikom.

Za uspešno vodenje projekta modernizacije livarne so dobili priznanja Vasilij Vulič, Anica Rovanišek, Izidor Derganc, Daniel Zupančič, Martin Butkovič in Mirko Leiler.

Za prizadevanje pri montaži strojne opreme so dobili priznanje: Ivan Čebular, Rudi Praznik, Marjan Sadar, Tone Bradač, Jože Zaletel, Roman Pušlar in Franc Koščak.

Za operativno izvedbo investicije so dobili priznanja Janez Vodenšek, Franc Rus, Milan Kocjančič in Viktor Šinkovec. Za sodelovanje pri vpeljavi nove tehnologije pa sta dobila priznanje Janez Požar in Klaus Pišec.

Ko so delegati Delavskega sveta na slavnostni seji obravnavali poročilo o izvedbi investicije ter sprejemali sklep o podelitvi priznanj, so menili, da bi moral dobiti priznanje tudi Livarjev glavni direktor Andrej Rode. Ta se je branil: »Naredil sem le, kar je bila moja dolžnost,« toda delegati so o tem tudi glasovali in soglasno menili, da inž. Rode priznanje zasluži. Povsem upravičeno, prav tako kot držijo njegove besede, da je za uspeh zaslužnih mnogo ljudi, imenovanih in neimenovanih, saj gre res za obsežno in zahtevno delo, ki ga je bilo treba izpeljati v težkih razmerah. Veliko znanja, naporov in iznajdljivosti je bilo potrebno, da so uresničili zastavljeno nalogo.

GLASILO DELAVCEV INDUSTRIJSKIH MONTAŽNIH PODJETIJ

GLASNIK

DECEMBER 1986, PRILOGA

PREDLOG

Samoupravni sporazum o ustanovitvi Interne banke IMP

Na podlagi 26. člena Zakona o temeljnih bančnega in kreditnega sistema so enovite delovne organizacije in temeljne organizacije v okviru sestavljene organizacije IMP-Industrijska montažna podjetja, o. sol. o., Ljubljana, razvidne iz priloge k temu sporazumu sklenile

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O USTANOVITVI INTERNE BANKE IMP

1. TEMELJNE DOLOČBE

1.1. Skupni cilji za ustanovitev Interne banke

1. člen

Interno banko ustanavljamo zato, da bi na osnovi združevanja dela in sredstev v tej organizaciji dosegli te skupne cilje:

- uresnili poslovne cilje SOZD IMP,
- na osnovi združevanja dela in sredstev obvladali upravljanje in gospodarjenje z denarnimi sredstvi in dohodkom v organizacijah, v katerih delamo, v medsebojnih dohodkovnih povezavah, kakor tudi v odnosih do drugih OZD in SIS, s katerimi se medsebojno povezujemo,
- nadzorovali in usklajevali finančne tokove ustanoviteljic,
- v čim večji meri izkoriščali možnost samofinansiranja v okviru SOZD IMP ob pogoju čim racionalnejše uporabe denarnih sredstev ustanoviteljic,
- z združevanjem dela in sredstev uresničevali srednjeročni plan razvoja ustanoviteljic ob upoštevanju skladnega razvoja dejavnosti in regij, na področju katerih delujemo ter čim višjega dohodka,

- ustvarili možnost sodelovanja in združevanja sredstev s temeljnimi bankami na področjih, kjer delujemo in to za uresničitev širših družbenih ciljev,
- uspešnejše sodelovanje s poslovnimi bankami,
- uvedli enotni finančni informacijski sistem v SOZD IMP.

1.2. Temelji in sredstva za uresničitev skupnih ciljev

2. člen

- Skupne cilje Interne banke bomo uresničevali na teh temeljih:
- samoupravni organiziranosti delovanja Interne banke,
 - enakopravnosti vseh ustanoviteljic sporazuma pri odločanju o njenem delovanju in enaka odgovornost glede na postavljene skupne cilje,
 - združevanju razpoložljivih denarnih sredstev, delovnih zmogljivosti in sposobnosti,
 - gospodarskem povezovanju dohodkovno povezanih ustanoviteljic v horizontalni ali vertikalni smeri zaradi boljšega in učinkovitejšega izkoriščanja proizvodnih in storitvenih zmogljivosti.

3. člen

- Skupne cilje bomo uresničevali predvsem s temi sredstvi:
- organiziranostjo Interne banke,
 - enotno finančno politiko,
 - krepitev sposobnosti za samofinansiranje,
 - planiranjem,
 - samoupravno delavsko kontrolo.

4. člen

Interno banko preko katere bomo poslovali z denarnimi sredstvi in spremljali gibanje teh sredstev in dohodka, bomo organizirali tako, da bo:

- omogočena najprimernejša koncentracija denarnih sredstev in finančnih možnosti njenih ustanoviteljic ob zmanjšanju obsega potrebnega denarja za normalno tekoče poslovanje, ter tako dosežena možnost hitrejšega razvoja materialne osnove dela,
- omogočeno izvajanje dogovorjene politike gospodarjenja z denarnimi sredstvi,
- zagotovljena stalna likvidnost vseh ustanoviteljic pod dogovorjenimi pogoji,
- zagotovljena varnost naložb sredstev, ki jih bomo ustanoviteljice združevale preko Interne banke,
- skrbela za enoten nastop ustanoviteljic v finančnih razmerjih do poslovnih partnerjev,
- delovala restriktivno ob angažiranju obratnih sredstev nad gospodarnim obsegom,
- omogočila izvedbo medsebojno usklajenih razvojnih programov članic z združevanjem denarnih sredstev ustanoviteljic in s preskrbo denarnih sredstev iz zunanjih virov,
- omogočila in zagotavljala skupen nadzor nad skladnostjo investicijske porabe ustanoviteljic z njihovo investicijsko sposobnostjo po predpisih in internih aktih,
- skrbela za ustrezno skladnost nad zadolževanjem ter odplačilno sposobnostjo posameznih ustanoviteljic in delovnih organizacij kot celote ter omogočila nadzor nad tako usklajenostjo,
- obveščala o boniteti obstoječih in možnih poslovnih partnerjev,
- razvijala in izpopolnjevala notranji sistem, oblike in možnosti finansiranja tekoče aktivnosti ustanoviteljic kakor tudi obnove, izboljšanja in razvoja materialne osnove dela.

5. člen

Uspešno izpolnjevanje nalog Interne banke bomo uresničevali preko Interne banke tako, da bomo ustanoviteljice Interne banke preko Interne banke

- združevale sredstva oziroma delo in sredstva za vlaganje v osnovna in trajna obratna sredstva z namenom skupnega ustvarjanja dohodka, medsebojnega kreditiranja ali finansiranja brez obveznosti vračanja,
- združevale sredstva za finansiranje tekoče aktivnosti ustanoviteljic,
- opravljali denarne in kreditne posle z domačimi bančnimi in drugimi finančnimi organizacijami,
- sodelovali z bančnimi in drugimi finančnimi organizacijami na področju planiranja finančnih tokov,
- vlagali sredstva v podjetja in delovne enote v tujini,
- opravljali posle z vrednostnimi papirji razen v primerih, ko bomo z dogovorjeno finančno politiko, srednjeročnim planom ali v letnem načrtu Interne banke določili, da določena ustanoviteljica uresniči določene posle te vrste neposredno.

6. člen

Za enotno finančno politiko v smeri ravnanja s plačilnimi sredstvi in z dohodkom se bomo opredeljevali in odločali, da bomo dosegli

- skladnost blagovnih in finančnih tokov,
- gospodarno stopnjo likvidnosti,
- rentabilno uporabo razpoložljivih denarnih sredstev,
- dogovorjen usmerjen razvoj materialne osnove dela,
- potrebne pogoje za udeležbo Interne banke v načrtovanih dohodkovnih povezavah na podlagi skupnih vlaganj ali finansiranja brez obveznosti vračanja.

7. člen

Enotno finančno politiko bomo uresničevali:

- s srednjeročnim planom, letnimi načrti in akti poslovne politike Interne banke,
- z ukrepi za zagotovitev likvidnosti Interne banke in njenih ustanoviteljic.

8. člen

Sposobnost za samofinansiranje bomo uresničevali:

- z optimalnim angažiranjem obratnih sredstev za tekoče poslovanje,
- čim večjim angažiranjem osnovnih sredstev,
- čim višjo akumulacijo,
- s povečanjem obsega sredstev, ki jih bomo združevali za tekoče poslovanje, razširitev materialne osnove dela in druge namene skupnega interesa.

9. člen

Planiranje in samoupravno delavsko kontrolo urejamo v obsegu in načinu kot je sporazumno dogovorjeno v posebnem razdelku tega sporazuma.

1.3. Temeljna načela poslovanja Interne banke:

10. člen

Interna banka bo poslovala po naslednjih temeljnih načelih:

- poslovanje bo potekalo po odločitvah ustanoviteljic;
- kontinuiranem načrtovanju poslovanja z rednim preverjanjem odločitev in opravi,
- gospodarni likvidnosti banke in njenih ustanoviteljic
- učinkoviti cirkulaciji denarnih sredstev,
- maksimalni razvojni sposobnosti ustanoviteljic ob ekonomsko najugodnejšem razmerju med izposojenimi in lastnimi viri sredstev,
- racionalnosti in varnosti uporabljenih denarnih sredstev,
- ažurnosti, strokovnosti in kreativnosti delovne skupnosti.

2. DEJAVNOST INTERNE BANKE

11. člen

Interna banka opravlja naslednje posle:

1. Pripravlja predloge za finansiranje razvojnih planov in programov tekoče

aktivnosti ustanoviteljic tako glede združevanja dela in sredstev kakor tudi o najemanju kreditov.

2. pripravlja sklepanje samoupravnih sporazumov in pogodb o združevanju dela in sredstev

- za doseg skupnega dohodka in prihodka
- za medsebojno kreditiranje
- za ohranitev tekoče likvidnosti
- za sanacije TOZD

- za finansiranje določenih potreb združenega dela brez obveznega vračila
- za uresničevanje drugih skupnih interesov.

3. organizira, preskrbuje in najema pridobivanje kreditov od bančnih ter drugih finančnih institucij in drugih organizacij,

4. spremlja uspešnost izvršnih investicijskih naložb, jo analizira glede na programske predpostavke in o tem poroča članicam,

5. vodi evidenco o medsebojnih finančnih kreditnih obveznostih ustanoviteljic Interne banke in drugimi udeleženci v združevanju dela in sredstev, za vlaganje v osnovna, trajna obratna sredstva, ter za kratkoročno finansiranje tekočega poslovanja,

6. preskrbuje ustanoviteljicam avale in garancije ter daje avale in garancije ustanoviteljicam, SOZD IMP in drugim uporabnikom družbenih sredstev,

7. sprejema v hrambo prejete menice in druge vrednostne papirje ter prevzema skrb za njihovo pravočasno vnovčenje,

8. eskontira menice ter predlaga za svoje ustanoviteljice menice v eskontiranje bančnim organizacijam in drugim uporabnikom družbenih sredstev,

9. kupuje in prodaja vrednostne papirje na račun ustanoviteljic ali na svoj račun,

10. izdaja obveznice in druge vrednostne papirje ter opravlja posle v zvezi z njihovim prometom in obveznostmi članic na osnovi teh papirjev,

11. izdaja vrednostne papirje, da si zagotovi likvidna sredstva,

12. sprejema namenske depozite

13. daje kredite v okviru dejavnosti ustanoviteljic,

14. daje prosta sredstva v depozit bančnim in drugim finančnim organizacijam,

15. najema kratkoročne kredite za svojo likvidnost, sanacijske kredite in kredite, ki jih bančnim organizacijam dodeljuje Narodna banka Jugoslavije,

16. daje kredite in usmerja združena sredstva za določen namen

17. izdaja obračune in vodi evidenco o združenih sredstvih

18. opravlja devizne in devizno valutne posle

19. organizira združevanje in uporabo deviznih sredstev za doseg čim višjega dinarskega in deviznega dohodka na osnovi posebnega sporazuma,

20. spremlja stanje in cirkulacijo sredstev na žiro računih in izvršuje posamezne posle dinarskega plačilnega prometa (gotovinski in brezgotovinski plačilni promet) zlasti za ustanoviteljice z območja sedeža,

21. skrbi za redno izvrševanje prejetih plačilnih nalogov,

22. skrbi za izterjavo terjatev za skupen proizvod in sprejema vplačila za njega na zbirni račun realizacije ter razporeja denarna sredstva na žiro račun članic pri SDK,

23. plačuje obveznosti v imenu in za račun ustanoviteljic iz sredstev, ki so ji namensko dana na razpolago izvzemši obveznosti, ki se poravnavaajo iz dohodka,

24. vodi evidenco vezav in posojil iz sredstev skupne porabe ter skrbi za njihovo pravočasno vnovčenje,

25. organizira zbiranje in zbira hranilne vloge delavcev ustanoviteljic in njihovih kooperantov ter izplačuje osebne dohodke tem delavcem preko tekočih računov in hranilnih knjižic,

26. odobrava potrošniške kredite v imenu in za račun ter v okviru dejavnosti ustanoviteljic

27. v imenu in za račun ustanoviteljic si izposoja denar pri delavcih ustanoviteljic, njihovih delovnih skupnosti ter pri občanih ter v ta namen izdaja obveznice v imenu in za račun ustanoviteljic.

3. IME IN SEDEŽ INTERNE BANKE

12. člen

Interna banka bo poslovala pod imenom: INTERNA BANKA IMP

13. člen

Interna banka uporablja kolektivno znamko določeno v statutu SOZD IMP.

14. člen

Sedež Interne banke je v Ljubljani, Titova 37.

15. člen

O spremembi imena in o spremembi sedeža Interne banke odloča ZBOR banke. Odločitev mora biti soglasna.

4. VRSTA IN OBSEG ODGOVORNOSTI ZA OBVEZNOSTI BANKE, RIZIKO IN POKRIVANJE IZGUB

16. člen

Interna banka odgovarja za svoje obveznosti z vsemi sredstvi s katerimi razpolaga.

17. člen

Ustanoviteljice odgovarjajo za obveznosti banke neomejeno subsidiarno (kratica n. sub. o.) z vsemi svojimi sredstvi.

18. člen

Za svoje obveznosti odgovarja Interna banka z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga, to je s sredstvi rezervnega sklada Interne banke in drugimi denarnimi sredstvi, ki so jih ustanoviteljice združile v Interno banko.

Če sredstva Interne banke ne zadoščajo za poravnavo njenih obveznosti, odgovarjajo članice za obveznosti Interne banke tudi z drugimi sredstvi po tem vrstnem redu:

- sredstvi rezervnega sklada
- denarnim delom sredstev poslovnega sklada.

Razmejitev obveznosti v breme sredstev članic se opravi v razmerju, ki je opredeljeno v 3. točki 19. člena tega sporazuma.

19. člen

Interna banka krije poslovne stroške iz svojih prihodkov. Ustanoviteljice prevzemajo riziko iz rednega poslovanja banke v okviru prihodkov banke. Če prihodki banke ne zadoščajo za kritje vseh poslovnih stroškov in za izločitev potrebnih sredstev za delovne skupnosti, ustanoviteljice odgovarjajo:

1. rizike pri poslih, ki jih Interna banka opravi v imenu in na račun določene ustanoviteljice ali v svojem imenu in na račun določene ustanoviteljice odgovarja ustanoviteljica, za katero je bil posel sklenjen.
2. za rizike pri poslih po samoupravnih sporazumih z drugimi bančnimi oziroma finančnimi institucijami odgovarjajo ustanoviteljice, ki so dale pooblastilo za sklenitev sporazuma oziroma vse ustanoviteljice, če je pooblastilo sprejel Zbor banke.
3. za riziko pri poslih, ki jih po zakonu in sporazumu o združitvi opravi Interna banka v svojem imenu in za svoj račun in neizterljive terjatve interne banke, ki jih ni mogoče odpisati v breme prihodkov interne banke in njenega rezervnega sklada, nosijo vse ustanoviteljice v istih razmerjih, ki veljajo za določanje deležev ustanoviteljic pri delitvi skupnega dohodka.

20. člen

Izgubo pokriva Interna banka v skladu z 18. členom tega sporazuma, ustanoviteljice pa v skladu s 19. členom tega sporazuma.

5. UKREPI IN ODGOVORNOST ZA LIKVIDNOST INTERNE BANKE

21. člen

Interna banka posluje tako, da zagotavlja izpolnjevanje finančnih obveznosti tako glede obsega kakor tudi dinamike.

Ustanoviteljice Interne banke poslujejo tako, da so sposobne redno izpolniti svoje dospele denarne obveznosti.

Interna banka skrbi za likvidnost članic, članice pa so odgovorne za svojo likvidnost in za gospodarnost denarnih sredstev s katerimi razpolagajo.

22. člen

Likvidnost Interne banke in ustanoviteljic bomo zagotavljali

1. s temeljnimi nalogami po tem sporazumu
2. z ukrepi za zagotovitev likvidnosti Interne banke po njenem srednjeročnem planu in letnih načrtih
3. z ukrepi za zagotovitev likvidnosti Interne banke, ki jih sprejme Zbor banke,
4. s tekočimi ukrepi poslovnega odbora Interne banke
5. z ukrepi, ki jih sprejmejo ustanoviteljice Interne banke.

23. člen

Temeljne naloge za zagotavljanje likvidnosti Interne banke so:

1. kontinuirano načrtovanje finančnih tokov in ugotavljanje skladnosti prilivov in odlivov sredstev glede obsega in dinamike pretoka
2. varnost naložb pri čemer mora zavarovati vračilo svojih terjatev na način, ki zagotavlja zanesljivost plačila
3. gospodarna likvidnostna rezerva na žiro računu in v vrednostnih papirjih, ki jih je takoj mogoče spremeniti v denar, ki bi ob neenakomernosti priliva in odliva sredstev zagotavljali plačilo obveznosti IB
4. gospodarna rezerva sredstev rezervnega sklada Interne banke in združenih sredstev rezerv ustanoviteljic Interne banke, ki jo za določeno poslovno obdobje določi poslovni odbor Interne banke
5. stalna likvidnost ustanoviteljic Interne banke
6. sodelovanje s temeljnimi bankami za pokrivanje občasnih potreb po dopolnilnih sredstvih in občasni možnosti za depozit posameznih sredstev
7. sklepanje samoupravnih sporazumov o združevanju sredstev za ohranitev tekoče likvidnosti
8. sklepanje kreditnih, posojilnih in depozitnih pogodb oziroma poslov.

24. člen

V primerih, ko je ogrožena likvidnost IB ustanoviteljic Interna banka uveljavlja naslednje ukrepe:

- odpoklic sredstev, ki jih je eksterno združila ali zbrala v obliki kredita, bodisi za svoj račun ali za račun članic v druge OZD ali IB
- za svoj račun odprodaja vrednostne papirje, ko so jih članice združile v IB ali jih je IB odkupila
- za svoj račun najema likvidne kredite
- koristi možnosti združevanja sredstev drugih OZD in IB, s katerimi ima sklenjene ustrezne sporazume
- sprejema namenske depozite
- zniža obseg odobrenih likvidnostnih in drugih kreditov ustanoviteljicam in drugim
- predpiše ustanoviteljicam, ki so zadolžene pri IB, v kakšnem obsegu morajo poravnati svoje obveznosti dobaviteljem z vrednostnimi papirji
- sprejema ukrepe na področju skupne finančne politike na področju plačilnih pogojev, vezave in obsega nalog, investicijske aktivnosti, s katerimi se sprostijo razpoložljivi viri za financiranje tekočega poslovanja.

25. člen

Ustanoviteljica Interne banke, ki pri svojem poslovanju ne dosega normalne likvidnosti, je dolžna predložiti poslovnemu odboru interne banke načrt za sanacijo likvidnosti s predlogom za njeno uresničitev.

Za normalno likvidnost po tem sporazumu je smatrati sposobnost ustanoviteljice Interne banke za izpolnjevanje finančnih obveznosti pod pogojem:

- normalnega razmerja med sredstvi iz lastnih virov ustanoviteljic in sredstev iz drugih virov.
- gospodarnih rezerv na žiro računu in računu izločenih rezervnih sredstev pri SDK oziroma združenih sredstev pri Interni banki.

26. člen

Za ohranitev likvidnosti Interne banke so odgovorni Zbor, Poslovni odbor in direktor Interne banke.

Direktor Interne banke je dolžan predlagati Zboru in ali Poslovnemu odboru način poslovanja in ukrepe za zagotovitev likvidnosti ter skrbeti za izvršitev sklepov navedenih organov o ukrepih za zagotovitev likvidnosti.

6. POGOJI IN NAČIN ZDRUŽEVANJA DELA IN SREDSTEV

27. člen

Ustanoviteljice bomo združevale:

- sredstva za razširitev materialne osnove dela (osnovna in obratna sredstva)
- sredstva (za dajanje kreditov) za trajna obratna sredstva
- sredstva za raziskovalno in razvojno dejavnost
- sredstva za financiranje tekoče aktivnosti ustanoviteljic
- sredstva skupne porabe
- sredstva rezerv.

28. člen

Združena sredstva se dajejo praviloma na razpolago preko Interne banke.

Interna banka sklene z uporabnikom oziroma koristnikom pogodbo o uporabi in vračanju sredstev oziroma angažiranju finančnih sposobnosti v svojem imenu in na račun udeležencev združevanja.

Pogodba mora biti v pisni obliki.

29. člen

Interna banka je dolžna vračilo sredstev zavarovati na način kot je določen v njenem samoupravnem splošnem aktu.

6. 1. Zagotavljanje sredstev v SOZD IMP

30. člen

Višina sredstev, ki so jih na podlagi 27. člena tega sporazuma dolžne združiti ustanoviteljice Interne banke (razen sredstev iz 4 alineje citirane določbe) se določi s srednjeročnim planom sestavljene organizacije IMP in Interne banke.

31. člen

Način, dinamiko in obliko združevanja ter druge pogoje določi Zbor banke s posebnim pravilnikom.

32. člen

Interna banka finančno načrtuje združevanje in uporabo sredstev po sporazumih in pogodbah ter organizira uresničitev teh načrtov.

Interna banka je dolžna spremljati uspešnost investicijskih naložb, jo analizirati glede na programske predpostavke in o tem poročati članicam.

33. člen

Ustanoviteljice združujejo vsa prosta sredstva, s katerimi med poslovanjem razpolagajo, za financiranje tekoče aktivnosti ustanoviteljic Interne banke. Združevanje teh sredstev je praviloma kratkoročno, na podlagi ustreznih kvalitete sredstev pa je lahko po posebni odločitvi članic dolgoročno.

34. člen

Ustanoviteljice zagotavljajo sredstva za financiranje tekoče aktivnosti s samoupravnimi sporazumi, namenskimi depoziti, zbiranjem hranilnih vlog delavcev ustanoviteljic in njihovih kooperantov.

35. člen

Vezana sredstva obrestuje Interna banka skladno z akti poslovne politike in upošteva način ter rok vezave.

36. člen

Iz sredstev združenih pri Interni banki za financiranje tekoče aktivnosti ustanoviteljic daje Interna banka ustanoviteljicam kratkoročne kredite za obratna sredstva. Iz sredstev depozitov vezanih nad 13 mesecev lahko daje Interna banka tudi kredite:

- za trajna obratna sredstva
 - za premostitvene kredite za vlaganje v osnovna sredstva.
- Interna banka mora prosta sredstva kot dober gospodar deponirati pri bankah, drugih finančnih organizacijah, uporabiti za eskontiranje vrednostnih papirjev, oziroma združiti na podlagi ustreznih samoupravnih sporazumov.

37. člen

Višino obrestnih mer za dane kredite, depozite in hranilne vloge ter višino nadomestila za gospodarjenje z združenimi sredstvi določa Poslovni odbor s sklepom.

38. člen

Ustanoviteljice Interne banke bomo združevale pri Interni banki del sredstev rezervnih skladov, s katerimi bomo razpolagale

- za ohranitev likvidnosti Interne banke in njenih ustanoviteljic
- za druge namene, za katere se ta sredstva lahko uporabljajo v skladu z zakonom.

Višino sredstev, namene, pogoje in način združevanja bomo določali v posebnem samoupravnem sporazumu oziroma v srednjeročnem planu Interne banke.

39. člen

Ustanoviteljice Interne banke bomo združevale pri Interni banki del sredstev skladov skupne porabe za namene v skladu z zakonom in našimi skupnimi interesi in medsebojne solidarnosti.

Višino sredstev, namene, pogoje in način združevanja bomo določili v posebnem samoupravnem sporazumu oziroma v srednjeročnem planu Interne banke.

6. 2. Zagotavljanje sredstev izven SOZD IMP

40. člen

Interna banka skrbi za zagotavljanje dopolnilnih sredstev:

- s sklepanjem samoupravnih sporazumov o združevanju sredstev v svojem imenu in za račun ustanoviteljic in ali v imenu in za račun ustanoviteljic
- z najemanjem kreditov in posojil
- okviru dejavnosti ustanoviteljic v svojem imenu in za račun ustanoviteljic ali v njihovem imenu za njihov račun.
- sprejemanje namenskih depozitov.

41. člen

Interna banka za svoje ustanoviteljice opravlja zlasti tele posle:

- sodeluje s ustanoviteljico pri pripravi dokumentacije k vlogi za odobritev kredita
- se z možnimi posojilodajalci dogovarja o obsegu, načinu in pogojih kreditiranja
- predlaga posojilodajalcem vloge za odobritev kredita
- skrbi za zavarovanje odplačila ter za pravočasno črpanje in odplačilo kredita.

42. člen

V zvezi z združevanjem dela in sredstev med ustanoviteljicami banke in drugimi družbeno pravnimi osebami opravlja Interna banka zlasti tele posle:

- sodeluje pri pripravi teksta sporazuma
- sodeluje pri pripravi finančnega načrta združevanja
- usmerja združena sredstva.

6. 3. Posli v zvezi s skupnim prihodkom in plačilnim prometom

43. člen

Na podlagi ustreznih sporazumov opravlja Interna banka posle prenosu sredstev s prehodnega računa na katerem se ugotavljajo sredstva skupnega prihodka, razporeja in prenaša sredstva na žiro račun in interne račune ustanoviteljic, sestavlja obračune in daje poročila v predpisanih rokih.

6. 4. Zbiranje hranilnih vlog

44. člen

Interna banka zbira hranilne vloge delavcev svojih ustanoviteljic in njihovih kooperantov neposredno in / ali preko ustanoviteljic ali njihovih kooperantov. Zbrana sredstva uporablja za namen dejavnosti ustanoviteljic.

Način organiziranja in zbiranja hranilnih vlog se uvede s planskimi akti in pravilnikom o hranilno kreditnem poslovanju IB in drugih aktih, ki urejajo to poslovanje.

7. POSLOVANJE INTERNE BANKE

7. 1. Obseg storitev in pooblastila

45. člen

Interna banka je pooblaščen, da na podlagi tega sporazuma in neposrednega naloga ustanoviteljice opravlja posle iz 1. do 6. ter 18. in 19. točke 11. člena tega sporazuma, posle iz 7., 8., 9., 13. in 20. do 27. točke 11. člena tega sporazuma pa v obsegu in na način določen v posebnem sporazumu ali pogodbi, ki ga ustanoviteljica sklene z Interno banko.

Posle iz 13. točke 11. člena lahko Interna banka opravlja tudi na podlagi razvojnega programa, načrta tekoče aktivnosti ali ukrepov za izvajanje navedenih aktov posamezne ustanoviteljice. Poleg iz 16. in 17. točke 11. člena opravlja IB na podlagi samoupravnih splošnih aktov, pogodb oziroma planskih aktov.

46. člen

Naslednje posle bo za ustanoviteljice opravljal izključno Interna banka IMP

1. vodi združena sredstva, ki jih temeljne in druge organizacije združenega dela združujejo na ravni SOZD na podlagi samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev za uresničevanje skupnih razvojnih programov, za ustvarjanje skupnega prihodka oziroma skupnega dohodka.

2. Upravlja z združenimi sredstvi po samoupravnem sporazumu o združevanju dela in sredstev za prioriteten investicijski SOZD IMP.

3. Upravlja z združenimi sredstvi rezervnega sklada SOZD IMP in pripravlja strokovne predloge za uporabo teh sredstev v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju v SOZD IMP.

4. Upravlja z združenimi sredstvi za inovacijsko in raziskovalno dejavnostjo IMP in strateško razvojne projekte.

5. Opravlja vse posle zadolževanja v tujini, dajanje garancij za najemanje kreditov v tujini in storitvenih garancij,

— Vodi zunanji devizni račun IMP in interne devizne račune po veljavni zakonodaji ter opravlja plačilni promet na področju ekonomskih odnosov s tujino

— Nabavlja in prodaja devizna sredstva za ustanoviteljice po določenih zakonah,

— Organizira združevanje deviznih sredstev med DO ustanoviteljicami,

— Opravlja vse ostale devizno finančne posle na račun SOZD IMP v okviru pristojnosti po samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD IMP,

6. Plačuje obveznosti v svojem imenu in za račun članic iz sredstev, ki so dana na razpolago Interni banki IMP za plačevanje iz naslova skupnih obveznosti temeljne organizacije združenega dela, izvzemši obveznosti, ki se poravnajo iz njihovega dohodka,

7. Vodi interne račune ustanoviteljic, organizira in opravlja interni plačilni promet med ustanoviteljicami,

8. Sprejema namenske depozite,

9. Daje sredstva v depozit bančnim in drugim finančnim organizacijam,

10. Najema v svojem imenu in za svoj račun dolgoročne kredite za osnovna sredstva in kratkoročne kredite za ohranitev tekoče likvidnosti po določenih tega sporazuma in drugih aktov poslovne politike,

11. Spremlja stanje in cirkulacijo sredstev na žiro računih in na internih računih članic,

12. Spremlja investicijsko sposobnost ustanoviteljic,

13. Nudi ustanoviteljicam strokovno pomoč pri oblikovanju ukrepov za boljše gospodarjenje s finančnimi sredstvi.

7. 2. Poslovanje z denarnimi sredstvi v širšem smislu

47. člen

Z vsemi denarnimi sredstvi (gotovina, dobroimetje na računih pri SDK, vrednostni papirji in druge prenosne denarne terjatve) bomo gospodarili tako, da bomo dosegli največji možni dohodek.

48. člen

Za doseg racionalnega gospodarjenja z denarnimi sredstvi sprejmemo temeljne ukrepe:

— finančno planiranje prilivov in odlivov denarnih sredstev, s čimer bomo omogočali usklajenost blagovnih in finančnih tokov, vplivali na hitrejšo cirkulacijo plačilnih sredstev, omogočali združevanje občasno ali za določen čas prostih denarnih sredstev preko Interne banke ter zagotavljali usklajenost prevzetih finančnih obveznosti z obsegom in dinamiko odplačilne sposobnosti.

— združevanje denarnih sredstev za finansiranje tekoče aktivnosti ustanoviteljic Interne banke, da bi dosegli hitrejšo cirkulacijo vseh denarnih sredstev in zmanjšali potrebo po tujih dopolnilnih sredstvih

— vezavo obratnih sredstev v potrebni strukturi in normalnem povprečnem vrednostnem obsegu.

49. člen

Ustanoviteljice imajo svoja dinarska sredstva na svojih računih, ki jih v skladu s predpisi odprejo pri SDK. Na podlagi posebnega pravilnika pa imajo lahko ustanoviteljice svoja sredstva tudi na računih Interne banke.

50. člen

Ustanoviteljice imajo svoja devizna sredstva na računih pri Interni banki.

51. člen

Interna banka ima pri SDK žiro račun in račun sredstev svojega rezervnega sklada lahko pa tudi:

1. račun združenih sredstev rezerv članic Interne banke
2. račun združenih sredstev za skupno porabo članic Interne banke
3. druge račune izločenih sredstev
4. prehodni račun za zbiranje realizacije za skupen proizvod oziroma skupne storitve.

52. člen

Interna banka ima devizni račun za združena devizna sredstva ustanoviteljic Interne banke.

53. člen

Delovna skupnost Interne banke ima svoja denarna sredstva na računih pri SDK in temeljnih bankah.

54. člen

Poslovanje s prehodnimi računi za zbiranje realizacije za skupen proizvod oziroma skupne storitve določajo ustanoviteljice s poslovníkom, ki ga sprejme Zbor banke.

55. člen

Interna banka lahko plačuje obveznosti članic razen obveznosti iz dohodka v imenu in na račun ustanoviteljic.

1. s svojega žiro računa
 2. iz združenih rezervnih sredstev članic
 3. iz združenih sredstev skladov skupne porabe
 4. iz namensko izločenih sredstev pri SDK
 5. iz investicijskih kreditov bank in drugih posojilodajalcev.
- Plačevanje teh obveznosti se opravi v skladu in na način, ki ga določi Zbor banke za uresničevanje aktivnosti Interne banke v zvezi z združevanjem in racionalnim koriščenjem denarnih sredstev.

56. člen

V zvezi s finansiranjem investicij ustanoviteljic Interne banke, slednja lahko:

- preskrbi garancije banke za zagotovitev sredstev in za zavarovanje plačil
- črpa združena investicijska sredstva in bančne investicijske kredite.

57. člen

Interna banka lahko na račun posameznih ustanoviteljic ali na svoj račun opravlja tele posle s čeki, menicami in drugimi vrednostnimi papirji

- sprejema v firambo prejete menice in druge vrednostne papirje ter prevzema skrb za njihovo pravočasno vnovčenje
- predlaga menice v eskont
- predlaga čeke, menice in druge vrednostne papirje na vnovčenje SDK
- predlaga avale na menice v skladu s finančno politiko Interne banke
- izvršuje plačila obveznosti ustanoviteljic z indosiranjem menic, s katerimi te ustanoviteljice razpolagajo in z indosiranjem menic, s katerimi sama razpolaga

- eskontira menice po nalogu ustanoviteljic in sicer v imenu in na račun članic oziroma v svojem imenu in na račun ustanoviteljic
- eskontira menice in druge vrednostne papirje zaradi plasmaja prostih denarnih sredstev Interne banke.

58. člen

Interna banka lahko v svojem imenu in za svoj račun

- izdaja vrednostne papirje, da si preskrbi likvidna sredstva
- kupuje vrednostne papirje, ki so jih izdale organizacije združenega dela, druge družbeno pravne osebe in družbeno politične skupnosti
- prodaja vrednostne papirje ali najema na njihovi podlagi kredite, da si zagotovi likvidna sredstva
- opravlja druge posle z vrednostnimi papirji v skladu z zakonom, svojim poslovnim predmetom in letnim načrtom.

7. 2. 1. Postopek za odobravanje kreditov

59. a člen

Interna banka daje kredite v mejah svojih prostih kreditnih potencialov.

Interna banka sme odobriti kredit potem, ko ugotovi kreditno sposobnost kreditobjemalca. O sklenitvi kreditne pogodbe odloči kreditni odbor, poslovni odbor oziroma drug pristojen organ banke.

Investicijski kredit sme banka odobriti na podlagi ocen družbeno ekonomske upravičenosti investicije, ki jo izdela služba za planiranje investicij SOZD IMP oz. druga strokovna služba.

Natančen postopek za odobravanje kreditov se uredi s pravilnikom, ki ga sprejme Zbor banke.

8. PLANIRANJE

60. člen

Ustanoviteljice bomo pravico in dolžnost planiranja za ostvaritev finančne funkcije združenega dela uresničevale:

- s srednjeročnimi plani Interne banke
- z letnimi plani za uresničevanje srednjeročnih planov Interne banke
- s finančnim načrtovanjem svojega poslovanja in razvoja
- s planiranjem v temeljnih bankah.

61. člen

Svoje poslovanje in razvoj bomo načrtovali v skladu s skupnimi temelji za pripravo srednjeročnih planov SOZD IMP po enotnem sistemu in metodologiji planiranja, ki ju določa poslovni odbor Interne banke.

62. člen

Osnutek srednjeročnega plana Interne banke sprejme Poslovni odbor. Srednjeročni plan Interne banke sprejme Zbor Interne banke na osnovi zbranih stališč, pripomb in predlogov ustanoviteljic.

63. člen

Letni plan za uresničevanje srednjeročnega plana Interne banke služi za usklajevanje možnosti uresničevanja srednjeročnega plana Interne banke in njenih ustanoviteljic. Sprejme ga Zbor Interne banke na predlog Poslovnega odbora Interne banke.

64. člen

Na predlog direktorja Interne banke se obenem z letnim planom sprejmejo:

- akt o načinu in ukrepih za izvrševanje letnega plana
- tarifa plačil za storitve Interne banke
- akt o načinu in ukrepih za ohranjanje likvidnosti
- drugi akti poslovne politike.

65. člen

Za razširitev možnosti uresničevanja svojih planov in planov svojih članic lahko Interna banka po sklepu Zbora banke ali neposredno po pooblastilu zainteresiranih ustanoviteljic

- sklepa z drugimi bančnimi organizacijami samoupravne sporazume,
- stopa z drugimi bančnimi organizacijami, organizacijami združenega dela in drugimi družbeno pravnimi osebami v konzorcije.

66. člen

S planiranjem v temeljnih bankah in načrtih sodelovanjem Interne banke s temeljnimi bankami bomo

- opredeljevali skupne cilje in interese v družbeni reprodukciji ter prevzemali pravice, obveznosti in odgovornosti za uresničitev teh ciljev in interesov
- omogočali hitrejšo kroženje in boljši izkoristek nerazpoložljivih sredstev
- večali smotnost in skladnost razvoja zmogljivosti družbene reprodukcije.

9. SKLADI INTERNE BANKE

67. člen

Za zagotovitev varnega in likvidnega poslovanja ter materialne osnove dela oblikuje Interna banka

- rezervni sklad
- sklad osnovnih sredstev

Sklada iz rejšnjega odstavka oblikujejo ustanoviteljice iz združenih sredstev.

Sredstva skladov Interne banke se vodijo na ime članic Interne banke.

68. člen

Sredstva rezervnega sklada so izločena na posebnem računu pri SDK. Na podlagi sklepa Zbora Interne banke se ta sredstva lahko uporabljajo za tekoče poslovanje banke.

Sredstva sklada osnovnih sredstev Interne banke sestavljajo poslovni prostor, pohištvo, stroji in druga oprema, ki so namenjeni za opravljanje njene poslovne dejavnosti. Denarni del sredstev sklada osnovnih sredstev uporablja Interna banka za svoje poslovanje.

69. člen

Zbor Interne banke lahko odloči, da se razporejeni skupni dohodek pred vplačilom na žiro račun ustanoviteljic v celoti ali delno usmeri v sklade banke.

70. člen

Osnovo za oblikovanje rezervnega sklada predstavlja vsota skupnega dohodka Interne banke in dohodka njene delovne skupnosti.

Višina rezervnega sklada se določi v odstotku od osnove s sklepom Zbora banke vendar najmanj v višini, ki je kot minimalna predpisana za organizacije združenega dela.

71. člen

Sklad osnovnih sredstev se oblikuje v višini, ki jo določi Zbor. Ustanoviteljice bodo zagotavljale materialno osnovo dela Interne banke.

Če skupni dohodek Interne banke ne bo zadostoval za planirano vlaganje v sklad osnovnih sredstev in rezervni sklad Interne banke, bodo ustanoviteljice zagotovile potrebna dodatna sredstva z združevanjem svojega dela dohodka, glede na stanje svojega poslovnega sklada na dan 31. 12. poslovnega leta za katerega se ugotavlja zaključni račun Interne banke.

72. člen

Ustanoviteljica Interne banke ne more dvigniti sredstev združenih v sklad osnovnih sredstev. Po izstopu iz Interne banke lahko ustanoviteljica dvigne svoj del potem, ko je poravnala svoje obveznosti do Interne banke.

10. UPRAVLJANJE IN ORGANI INTERNE BANKE

73. člen

Interno banko upravljamo delavci ustanoviteljic po delegatskem načelu.

Ustanoviteljice upravljajo banko v sorazmerju z obsegom njihovih v banki združenih, vloženih ali deponiranih sredstev.

74. člen

Organ upravljanja Interne banke je Zbor banke, v katerega volimo delavci vsake ustanoviteljice Interne banke po enega delegata in njegovega namestnika za dobo 2 let.

75. člen

Zbor Interne banke zaseda po potrebi, najmanj pa enkrat na leto.

Zbor skliče direktor Interne banke. Poslovni odbor Interne banke je dolžan sklicati Zbor Interne banke, če to zahteva tretjina njenih ustanoviteljic.

76. člen

Zbor Interne banke sprejema in odloča v mejah njegove pristopnosti o zadevah, ki so določene s tem sporazumom, statutom in drugimi splošnimi akti z javnim glasovanjem soglasno ali večino delegatov.

Število glasov, ki jih ima posamezna ustanoviteljica oz. njen delegat se v skladu z 2. odstavkom 73. člena tega sporazuma določi v sorazmerju s sredstvi združenimi v Interni banki. Število glasov določi zbor banke vsako leto posebej in sicer pred odločanjem zaključnega računa Interne banke ter velja do zbora, na katerem se sprejema naslednji zaključni račun. Vsak delegat ima najmanj en glas. Merila za določanje glasov se natančneje uredijo v statutu Interne banke.

77. člen

Če ne pride do soglasja v zadevah, glede katerih odloča Zbor Interne banke soglasno je treba izvršiti vsklajevalni postopek.

Za realizacijo vsklajevalnega postopka imenuje Zbor Interne banke poseben odbor.

Ko odbor za vsklajevanje doseže dogovor o sporni odločitvi, predlaga Zboru Interne banke, da sprejme predlog o odločitvi v vsklajeni vsebini.

78. člen

Izvršilni organ Interne banke je Poslovni odbor. Poslovni odbor zaseda po potrebi vendar najmanj 1-krat mesečno.

Poslovni odbor sestavlja 9 delegatov, ki jih izvoli zbor banke za dobo 2 let. Zbor obenem izvoli tudi 9 namestnikov delegatov.

V poslovni odbor imenuje zbor banke delegate tistih ustanoviteljic, ki imajo v času imenovanja največ glasov (73. in 76. člen tega sporazuma). Isto velja za imenovanje njihovih namestnikov.

79. člen

Pristojnosti Poslovnega odbora banke se določijo s statutom banke.

80. člen

Poleg Zbora in Poslovnega odbora ima banka tudi Kreditni odbor.

Poslovni odbor Interne banke imenuje člane kreditnega odbora za dobo 2 let. Člani kreditnega odbora niso avjno delegati Interne banke. Kreditni odbor šteje 3 člane in njihove namestnike, ki zastopajo dejavnost montaže, proizvodnje in intelektualnih storitev. Kreditni odbor se sestaja praviloma tedensko in rešuje vprašanje tekoče likvidnosti poslovnega odbora.

81. člen

Interno banko vodi individualni poslovodni organ — direktor interne banke. Poleg direktorja Interne banke ima Interna banka namestnika direktorja IB in pomočnika direktorja IB.

Pristojnosti pogojev za sklenitev delovnega razmerja in mandatno dobo direktorja Interne banke, njegovega namestnika in pomočnika se določijo s statutom Interne banke.

11. PREDSTAVLJANJE IN ZASTOPANJE INTERNE BANKE

82. člen

Interno banko neomejeno predstavlja in zastopa direktor Interne banke.

V primeru odsotnosti direktorja Interne banke ima enaka pooblastila namestnik direktorja Interne banke, v primeru odsotnosti direktorja in njegovega namestnika pa pomočnik direktorja Interne banke.

12. OBVEŠČANJE USTANOVITELJIC INTERNE BANKE

83. člen

Interna banka je dolžna celovito, razumljivo, vedno in pravočasno obveščati ustanoviteljice o svojem poslovanju.

Interna banka obvešča ustanoviteljice zlasti z

- pošiljanjem letnega poročila o svojem delu
- pošiljanjem občasnih poročil predvidenih s posebnimi akti
- pošiljanjem periodičnih in zaključnih računov.
- pošiljanjem zapisnikov sej zbora Interne banke.

13. PRIDOBITEV IN PRENEHANJE PRAVIC IN DOLŽNOSTI USTANOVITELJIC

84. člen

Pravice in dolžnosti ustanoviteljic pridobijo enovite delovne organizacije združene v sestavljeno organizacijo IMP in temeljne organizacije v sestavi delovnih organizacij združenih v SOZD IMP s sklenitvijo tega sporazuma.

85. člen

Interna banka je ustanovljena, ko ta sporazum sklene najmanj 17 ustanoviteljic.

86. člen

Na novo ustanovljene enovite delovne organizacije oziroma na novo organizirane temeljne organizacije v okviru SOZD IMP postanejo ustanoviteljice

1. če pristopijo k samoupravnemu sporazumu o združitvi v Interno banko
2. če pristopijo k samoupravnemu sporazumu o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med Interno banko in njeno delovno skupnostjo
3. če sprejmejo ostale samoupravne splošne akte Interne banke in akte poslovne politike
4. če Zbor Interne banke soglasno sprejme pristop.

87. člen

Ustanoviteljice lahko postanejo tudi OZD izven SOZD IMP, ob pogoju da so trajneje in v večjem obsegu dohodkovno povezane z eno ali več ustanoviteljic v sestavi SOZD IMP

- da so izpolnjeni pogoji, iz 86. člena tega sporazuma.

88. člen

Pravice ustanoviteljice v Interni banki prenehajo:

1. s prenehanjem članic po zakonu
2. z izstopom
3. s prenehanjem Interne banke
4. s prenehanjem dohodkovne povezanosti članic iz 20. člena tega sporazuma.

89. člen

Ustanoviteljica lahko odpove sporazum in izstopi iz Interne banke, če odločajo delavci ustanoviteljice na način iz 104. člene tega sporazuma.

Sklep o izločitvi stopi v veljavo v 6 mesecih po sprejemu sklepa, s tem, da se izločitev izvede 30. 6. ali 31. 12. v koledarskem letu.

Ustanoviteljstvo preneha v skladu s prejšnjim odstavkom, ko izpolni vse dospеле obveznosti do interne banke ali predloži ustrezno bančno garancijo, da bo pravočasno in v celoti izpolnila vse obveznosti, ki dospelajo kasneje v obdobju.

90. člen

Če ustanoviteljica kljub opominu Zbora Interne banke ne izpolni svoje obveznosti iz tega sporazuma, samoupravnega splošnega akta Interne banke, splošnega akta ali sporazuma iz 27. člena tega sporazuma lahko Zbor banke z 2/3 večino glasov razdre ta sporazum zoper udeleženko, ki krši navedene akte.

V tem primeru prenehajo ustanoviteljske pravice z dnem sprejetja sklepa. Če je potrebno zaradi razdrta pogodbe zmanjšati obseg dela v delovni skupnosti Interne banke ter zato zmanjšati število zaposlenih oziroma jih deloma prekvalificirati, nosi vse stroške do zaposlitve izven delovne skupnosti oziroma stroške prekvalifikacije ustanoviteljica, ki so ji prenehale ustanoviteljske pravice. Ta ustanoviteljica je dolžna banki in (ali ostalim ustanoviteljicam) tudi povrniti vso ostalo škodo. Svoj del sredstev iz 72. člena tega sporazuma sme ustanoviteljica dvigniti šele, ko škodo v skladu s prejšnjim odstavkom v celoti povrne.

91. člen

Obveznosti Interne banke, sprejete do prenehanja ustanoviteljstva v Interni banki in riziki poslovanja tega obdobja ostanejo v veljavi za vse ustanoviteljice, ki so izstopile, do prenehanja prevzetih obveznosti in rizikov poslovanja, pod pogoji in na način določenim s tem sporazumom in drugimi samoupravnimi splošnimi akti.

92. člen

Ustanoviteljice Interne banke

- imajo enake pravice pri upravljanju Interne banke,
- imajo pravico in dolžnost planiranja dejavnosti Interne banke, virov in naložb denarnih sredstev ter finančnih tokov,
- imajo pravico do rednega, razumljivega, celovitega in pravočasnega obveščanja,
- imajo pravico nadzora nad splošnimi akti, plani, dejavnostjo in rezultati delovanja Interne banke,
- imajo enake pravice do oskrbe z dopolnilnimi denarnimi sredstvi ob pogoju vsklajenosti poslovnih in razvojnih ciljev, gospodarne uporabe sredstev, rentabilnosti naložb, ekonomičnosti poslovanja in produktivnosti dela,
- imajo pravico in dolžnost razporejati prihodke Interne banke ter oblikovati njene sklade v skladu z zakonom in sporazumom o združitvi v Interno banko.

93. člen

V skladu s svojimi pravicami in obveznostmi so ustanoviteljice odgovorne

- za vse odločitve glede poslov preko Interne banke,
- za gospodarjenje s sredstvi v skladu s sporazumom, dogovorjeno finančno politiko in samoupravnimi plani Interne banke,
- za svojo likvidnost in likvidnost Interne banke,
- za vse obveznosti Interne banke na osnovi zakona in sporazuma,
- za celovitost, pravilnost in pravočasnost zagotavljanja podatkov o svojem finančnem poslovanju, svojih finančnih zmogljivosti in možnostih za uspešno delovanje Interne banke.

94. člen

Sredstva, ki jih ustanoviteljica združi ali deponira v Interno banko so sestavni del njenih skupnih sredstev in jih lahko uporablja za izpolnjevanje obveznosti do drugih v skladu z zakonom, predpisi, tem sporazumom in drugimi splošnimi akti Interne banke.

14. OBLIKOVANJE UPORABE IN DELITEV PRIHODKOV

95. člen

Prihodki Interne banke so:

- plačila za bančne storitve
- obresti od danih kreditov
- drugi prihodki, ki jih Interna banka ustvari s svojim poslovanjem v skladu s samoupravnimi splošnimi akti in veljavnimi predpisi.

96. člen

Celotni prihodek Interne banke se razporeja:

- za poravnavo poslovnih stroškov Interne banke
- za izločitev sredstev za delovno skupnost (za osebne dohodke in za skupno porabo)
- ostanek skupnega prihodka pa se kot skupni dohodek razporedi med ustanoviteljice.

97. člen

Med poslovne stroške Interne banke spadajo:

- obresti za kredite in druga sredstva
- nadomestila, ki jih daje za uporabo sredstev
- materialni odhodki (material, proizvodne in neproizvodne storitve drugih, dnevnice in potni stroški, reklama in propaganda, reprezentanca in propaganda in drugi materialni odhodki).
- amortizacija osnovnih sredstev.

98. člen

Sredstva za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev delovne skupnosti Interne banke se izločijo skladno z osnovami in merili, ki so določena v samoupravnem sporazumu, sklenjenem med Interno banko in njeno delovno skupnostjo in v skladu z družbenimi dogovori o delitvi sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev.

99. člen

Osnova za delitev skupnega prihodka so aktivne in pasivne obsegi, ki so pri delitvi prihodka, ter obresti iz naslova denarnega dela

skladov Interne banke izračunane po ponderirani splošni obrestni meri Interne banke. Delež ustanoviteljice se ugotovi na podlagi razmerja vsote 5-kratnega zneska pasivnih obresti; 5-kratnega zneska obresti iz naslova denarnega dela skladov Interne banke in zneska aktivnih obresti posamezne ustanoviteljice v vsoti vseh obresti.

15. POSLOVNA TAJNOST

100. člen

Poslovno tajnost predstavlja vsak podatek, listina, znanje oz. vednost, ki se tiče poslovanja Interne banke, ustanoviteljic oziroma njihovih poslovnih partnerjev, ki ni na podlagi predpisa, samoupravnega splošnega akta oziroma konkretnega akta državnega organa, Interne banke, njene delovne skupnosti, ustanoviteljic ali njihovih poslovnih partnerjev, namenjeno javnosti ali pravni oz. fizični osebi, ki je izjavitelj, naslovljenec, ali upravičeni razpolagalec, s tem podatkom listino, znanjem ali vednostjo.

Poslovno tajnost predstavljajo zlasti

- podatki o hranilnih vlogah ter o zbiranju in poslovanju preko tekočih računov

- listine, podatki, oznake in oprema, ki se nanaša na varovanje denarnih in drugih sredstev

- listine, podatki in oznake (šifre), ki se nanašajo na splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito.

101. člen

Poslovno tajno so dolžni varovati vsi delavci Interne banke, vsi delavci delovne skupnosti Interne banke in ustanoviteljic.

16. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

102. člen

Samoupravno delavsko kontrolo v banki in ustanoviteljicah uresničujejo delavci ustanoviteljic Interne banke in delovne skupnosti Interne banke neposredno, po organih Interne banke in ustanoviteljic in po odboru samoupravne delavske kontrole.

V odbor samoupravne delavske kontrole vodi vsaka ustanoviteljica po 1 delegata. Mandat traja dve leti.

Pristojnosti odbora in način delovanja samoupravne delavske kontrole bo opredeljen v statutu Interne banke.

17. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

103. člen

Nosilec priprav za splošno ljudsko obrambo in za zagotavljanje družbene samozaščite je delovna skupnost Interne banke.

Pravice in obveznosti iz prvega odstavka uresničuje delovna skupnost skupaj z delovno skupnostjo sestavljene organizacije.

18. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI INTERNE BANKE

104. člen

Interna banka ima tele samoupravne splošne akte:

- samoupravni sporazum o ustanovitvi Interne banke, ki ga sprejmejo delavci ustanoviteljic na način določen v njihovih statutih,
- statut, ki ga sprejme Zbor banke
- samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med Interno banko in njeno delovno skupnostjo, ki ga sprejme Zbor Interne banke in zbor delovne skupnosti
- srednjeročni plan Interne banke in letni načrti Interne banke, ki ga sprejme Zbor interne banke z večino glasov,
- akte poslovne politike Interne banke, ki jih sprejme Zbor IB
- drugi samoupravni splošni akti, s katerimi so podrobneje urejeni ekonomski in drugi samoupravni odnosi v IB.

19. DELOVNA SKUPNOST INTERNE BANKE

105. člen

Ustanoviteljice Interne banke organizirajo Interno banko tako, da bo sposobna trajno in učinkovito izvrševati vse svoje naloge po tem sporazumu in drugih samoupravnih in splošnih aktih Interne banke in bomo zagotavljali pogoje za delo njene delovne skupnosti.

106. člen

Delavci, ki v Interni banki opravljajo denarne, kreditne in druge bančne posle, finančno planiranje in analiziranje ter drugo strokovno administrativno, pomožno in temu podobno delo, oblikujejo delovno skupnost.

107. člen

Razmerja med Interno banko in njeno delovno skupnostjo se uredijo s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih, ki vsebuje zlasti:

- medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti in Interne banke

- pravice, obveznosti in odgovornosti delovne skupnosti za opravljanje del Interne banke

- osnove in merila za pridobivanje dohodka delovne skupnosti in izločanje sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev delovne skupnosti v odvisnosti od obsega, kakovosti dela ter stopnje odgovornosti

- pooblastila in odgovornosti delovne skupnosti za uporabo sredstev sklada osnovnih sredstev Interne banke

- način zagotavljanja sredstev za kritje materialnih stroškov Interne banke in sredstev za razširjanje materialne osnove dela

- način organiziranja delovne skupnosti.

108. člen

Delovna skupnost sprejema:

- samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v delovno skupnost
- samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih
- statut delovne skupnosti
- druge samoupravne splošne akte.

109. člen

Delovno skupnost vodi, predstavlja in zastopa direktor Interne banke. V primeru njegove odsotnosti ima enake pristojnosti njegov namestnik, v primeru odsotnosti direktorja in namestnika pa pomočnik direktorja Interne banke.

20. STATUSNE SPREMEMBE INTERNE BANKE

110. člen

Interna banka preneha:

- z prenehanjem in — ali izstopom vseh ustanoviteljic
- če tako soglasno odloči Zbor banke.

21. REŠEVANJE SPOROV

111. člen

Za reševanje sporov, ki bi eventualno nastali med Interno banko in ustanoviteljico, med Interno banko in njeno delovno skupnostjo in ali med delovno skupnostjo Interne banke in Interno banko je pristojna Notranja arbitraža SOZD IMP.

Pri reševanju sporov odloča Notranja arbitraža po postopku določenem s sporazumom o združitvi SOZD IMP in Statutom SOZD IMP.

22. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

112. člen

Na podlagi tega sporazuma Interna banka IMP, o. sub. o., Ljubljana, Titova 37, ustanovljena s samoupravnim sporazumom o združitvi v Interno banko ter vpisana v register 31. 12. 1979, nadaljuje pravno subjektiviteto.

S tem sporazumom je Interna banka IMP uskladila svoj način upravljanja in odločanja, odgovornost za obveznosti banke in ustanoviteljic in prevzemanje rizikov z Zakonom o temeljih kreditnega bančnega sistema. Vse pravice in obveznosti, ki so nastale do dneva, ko prične veljati ta sporazum na podlagi dosedanjega samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Interne banke IMP, ostajajo veljavne vse do njihove izpolnitve.

113. člen

Dosedanje članice ter druge organizacije združenega dela in druge družbeno pravne osebe, ki z izjavo pristopijo k temu sporazumu, postanejo ustanoviteljice Interne banke IMP.

114. člen

Sredstva dosedanjih članic Interne banke IMP, ki so združena v skladih Interne banke IMP ostanejo še nadalje združena v skladih Interne banke IMP, sedaj kot sredstva ustanoviteljic, medtem, ko morajo druge družbeno pravne osebe, ki dosedaj niso bile članice banke, ob sprejemu tega sporazuma združiti svoja sredstva v skladu banke.

Minimalni znesek in rok plačila, ki ga mora imeti vsaka nova ustanoviteljica v skladih Interne banke opredeli Zbor banke.

115. člen

Dosedanje članice Interne banke, ki ne sklenejo tega sporazuma, lahko dvignejo svoja sredstva, ki jih imajo združena v skladih Interne banke, v roku treh let, pod pogojem, da v tem roku izpolnijo vse svoje obveznosti do Interne banke.

116. člen

Denarna sredstva dosedanjih članic, ki so združena ali vložena v Interni banki IMP, kot tudi taka sredstva drugih družbenih pravnih oseb, ostanejo združena, vložena oziroma deponirana v Interni banki IMP.

117. člen

Ta sporazum stopi v veljavo 01. 01. 1987 pod pogojem, da ga sprejme več kot polovica dosedanjih udeleženk samoupravnega sporazuma o združitvi v Interno banko IMP, to je najmanj 17 udeleženk.

O razvojnih smereh klimatizacije

Razmišljanje, odprto za vse dimenzije problemov

Avtomatizacija klimatizacijskih naprav je mejna znanost, oziroma stroka, ker združuje celo vrsto drugih znanosti, zato bo kot naloga v prehodu v informacijsko družbo uspešna le, če bo upoštevala znanje različnih panog. Tu pa postane tudi za vse druge stroke in znanosti posebno zanimiva pojma interdisciplinarnost in integralnost.

Industrijska družba se je razvijala 150 let, za informacijsko, katere priča smo, pa pričakujemo, da še zdaleč ne bo tako dolga. Če samo ime pove, da je bistvo te nove dobe informacija, ki pa je seveda tesno povezana z informacijskimi sistemi in seveda z računalniki.

Že danes skoraj ni stroke, kjer računalnik ne bi našel svojega mesta. Vendar se je nasproti preteklosti že marsikaj spremenilo. Vsi nekdanji nivoji računalniškega udejstvovanja so bili sestavljeni iz elementov, ki celostnih rešitev niso dajali. Govorili smo le o elementarnih računalniških aplikacijah. Danes nam te niso pomembne in razmišljanja o njih zapuščamo, saj želimo elementarne sisteme. To pomeni, da ne razmišljamo več na nivoju določite logaritemske temperature ali izbora ventilatorja ali delovnega lista v proizvodnji ali strukture regulatorja, temveč na nivoju, kako določiti celotno klimatizacijsko ali kako drugo napravo kot elementarni sistem tako, da bodo pri tem podatki, potrebni za različne panoge, zajeti le enkrat in na enem mestu. Ravno zato govorimo o kombiniranju institucij. Trendi v svetu so danes različni, pri čemer je še posebno samosvoja Japonska. Vendar se je pokazalo, da lahko integralen in interdisciplinaren informacijski sistem le predstavlja sliko nekega kompletnega elementarnega sistema, ki je predvsem najdragocenejše sredstvo boljše organizacije v novi dobi svetovne konkurence. Vse te novosti so pogojevale tudi spreminjanje računalniške opreme, ki mora biti danes predvsem grafična in antiindividualna, kot taka pa povzroča, da postajajo ljudje zelo zapleteni.

Interdisciplinarnost se danes uve-

ljavlja kot posledica ugotovitve, da se skoraj nobenega problema ne da reševati le z enega vidika. Problemi namreč niso osamljeni in nanje gledati le skozi lastne oči je prenevarno, saj smo pogosto tako naravnani, da štejemo predvsem svojo verzijo za resnično. Žal je vse povezano med seboj in mnenje je le eno od mnenj. Tistemu, kar nekdo dela ali misli, se ne more podrežati vse ostalo. Ni pravilno ukazovati ljudem. To je morda primerno pri uniformiranih oddelkih, ne pa strokovnjakih, ki želijo pojasnjevanje. S pojasnjevanjem pa se že bližamo sodelovanju. Vsi namreč obdelujemo v pojmovanju prostora in časa le po eno ali nekaj dimenzij. Danes zelo veliko govorimo o energetiki in avtomatizaciji. Zmota. Samo energetika ne bo nikoli diktirala človeškega razvoja, kakor tudi ne samo avtomatizacija. Lahko bi ga npr. v dimenziji časa, ne pa prostora. Predvsem prostor, Slovenija, svet, pa je večdimenzionalen. Zapreti se v izoliran konček sveta in si v njem ustvariti navidezno neprotislovnost, nespremenljivost in mir, pomeni izgubiti se spreminjanju zaradi medsebojnih vplivov različnih in soodvisnih delov. Najhuje se to kaže pri visokih specializacijah, ki potrebujejo namreč največ sodelovanja in lahko kotnega gibanja med različnimi panogami oz. disciplinami. Poglavitni človekovi cilji pač morajo sloneti na stalnem iskanju celovitih rešitev v kompleksu multidisciplinarnosti in na upoštevanju interakcijskih vplivov tehniškega razvoja na socialne in organizacijske sisteme in subsisteme. Še posebno škodljivo je, če pri tem zanemarjamo tudi filozofska in sociološka ozadja. Vzroki za krize so lahko namreč tudi globoko družbene narave.

V integralnosti govorimo, kadar nekaj združujemo, vendar ne v smislu centralizacije, temveč bolj funkcijsko v smislu izvajanja skupnih programov. Toliko skupin in celo posameznikov je, ki neodvisno drug od drugega delajo po svoje tako v okviru podobnih nalog kakor tudi po načinu reševanja nalog. Tako ni mogoče ustvarjati globalne strategije niti v okviru institucij ne kombiniranja institucij. V kontekstu informacijskega sistema mora integralnost pomeniti možnost in enotnost pristopa, nadzorovanja, varovanja, poizvedovanja in shranjevanja informacij v presegajoči funkciji, nivojih in poslovnih prvinah posameznih institucij. Integralnost tu ne zahteva le enega velikega informacijskega sistema, temveč, da so ti s svojo strukturo uporabljeni v kateri koli kombinaciji, da so manj odvisni od sprememb in bolj od obstoječih poslov. V integralnosti je potrebno videti predvsem večjo tehnično učinkovitost in višjo produktivnost. Zmotno je namreč misliti, da so dogovori o institucionalnih integracijah in kooperacijah hlastanje po večji tržni moči, temveč predstavljajo predvsem horizontalne povezave. Stroški razvoja so danes namreč takó visoki, da jih zmorejo le združeni, tako tisti veliki, kakor tudi najmanjši. Tisti najmanjši pa so še posebno pomembni, saj razdirajo okornost, organizacijo, način dela in vodenja velikih. Velika sredstva za razvoj zato ne morejo biti porok za nič.

Za nas je pomembnih več okoliščin. Samo razdrobljeni, premalo povezani, odtujujemo se, probleme obravnavamo tudi preveč parcialno. Celo same stroke so med seboj razdrobljene in nezdružljive. Skupnega informacijskega sistema nimamo ali pa je slabo razvit. To je idealna priložnost za tiste, ki nečijo, da bi drugi za njih natančno vedeli, kaj delajo. Tudi komunicirati ne znamo. Samo posredovanje informacij namreč še ni komunikacija. Ta je bolj celovit

proces, v katerem jo uresniči vedno prejemnik (recipient) tako, da informacijo dojame, konkretizira in aktivira. Danes pa prejemnikom posvečamo premalo pozornosti, čeprav so nepogrešljivi sodelavci pri analizi sistemov in s tem opredeljevanju pristopov do informacij, to je podatkov, njihovih povezav in vsebinskih tokov. Veliko imamo bogov, ki želijo biti nenadomestljivi in nedotakljivi. Ti posamezniki ne dopuščajo tudi pri usodnih odločitvah delitve mnenj. Še vedno se veliko ustvarjalnih energij izniči v medsebojnih trenjih. Vse to seveda slabi moč tistih institucij, subjektov in posameznikov, ki sprejemam sledijo. Razvojne skupine so še marsikje trn v peti in marsikje bi jih najraje izrinili iz celote delovanja v vse bolj ozko vsebinsko in časovno — terminsko in celo prostorsko omejene okvire. Marsikje razvoja ne povezujejo s tveganjem, saj se je pokazalo, da je ni razvojne skupine, ki bi lahko trdila, da je vse naredila najbolje.

Problematika je zapletena in postavljena in že večkrat se je pokazalo, da je neresljivi znanji samo na strokovni ravni. Za prehod v informacijsko družbo, ki je višja stopnja civilizacijskega napredka, so zato vse bolj pomembni kakovost, količina in ustvarjalna izraba znanja. Do novih znanj pa je več poti. Izkušnje in osebni stiki so pomembni, še bolj pomembno pa je permanentno izobraževanje in zasledovanje literature.

Na izobraževanje je potrebno gledati iz več zornih kotov. Če najprej primerjamo med izobraženimi strokovnjaki komunikacijsko aktivne s pasivnimi, ugotovljamo, da prvi znatno višje ocenjujejo svoje strokovno znanje in svojo samostojnost pri delu, drugi pa imajo občutek, da so bolj vztrajni, da več delajo — kajti delati je treba — in da nimajo časa niti za časopis. Na drugi strani se je v

delovnopravne predpise zakoreninil izraz z delom pridobljena delovna zmožnost. Izobraževanja med delom pri nas nihče ne presoja ali pa ga neusposobljene komisije. Zelo pogosto je strokovni izpit najvažnejše merilo, ki omogoča napredovanje vsem. Vendar je veliko večja verjetnost, da bodo ustvarjalni in komunikacijsko aktivni med izobraženimi in ne med neizobraženimi delavci. Pri napredovanju ni najbolj pomembna sposobnost in znanje, pač pa večkrat vplivnost, predvidljivost obnašanja, in konformizem, ki pa je jalov in škodljiv. Če se povezuje v aktivni obliki, torej kariernistično, se razraša v prevarantsko izkoriščevalske klane, če pa se povezuje v pasivni obliki, torej nedelovni, se končuje v nedelovnih skupinah. Izobraženci samostojno mislijo in delajo v interesu stvari tako, kot jim to narekujejo njihova preverjena znanja. Vendar še posebno tisti, ki so fevdalno navezani na svoje delovno mesto, teh ljudi ne želijo, ker jim niso dorasli, in njihov odpor do izobraževanja je tako razločljiv. Po podatkih iz leta 1982 je bilo v Sloveniji ugotovljeno, da se posamezniki na zahtevnejših delovnih mestih le povprečno enkrat v dveh letih udeležijo neke oblike izobraževanja. Pri tem je zanimivo, da ne gre le za starostni razred nad 50, temveč predvsem za ljudi med 25 in 40 letom, torej za relativno mlade ljudi. Pri tem pa boljši posamezniki, ki jim je delovna organizacija omogočila šolanje, kmalu po tem tudi odidejo, večkrat zaradi ovir pri uveljavljanju svoje sposobnosti, premajhnih možnosti avtonomnosti, pomanjkanju občutka, da so s svojo osebnostjo prispevali skupnosti in družbi. So pa tudi posamezniki, ki odklanjajo vse oblike izobraževanja in tudi samouizobraževanja. Potrebno je tudi vedeti, ali posameznik tudi resnično želi in ali je sploh motiviran za izobraževanje in dalje tudi za prenos znanja na sodelavce. Problematico izobraževanja lahko zaključimo z ugotovitvijo, da so uspešne delovne organizacije bolj imune pred epidemijo strokovnih izpitov in neizobraževanja in imajo zato tudi večje razvojne zahteve in tudi boljše rezultate.

Zaradi same narave informacijske družbe, ki nosi s seboj zahteve po interdisciplinarnosti in integralnosti, je potrebno pri izobraževanju govoriti o razširitvi. Posameznik danes še mora in bo v svoji delovni dobi še nadalje moral opravljati vedno več poklicev. Poleg tehničnih znanj mislimo zato tudi na psihologijo, teamsko dinamiko — kako sodelovati, komunikologijo — kako analizirati, izražati in reagirati na mnenja, čut za odgovornost, kreativno razmišljanje, učenje tujih jezikov, sistemsko teorijo oz. znanja o interakcijskih odnosih subsistemov (trga, delovne sile, družbenopolitičnih razmer, kvalifikacije zaposlenih), ekonomijo, business management, marketing, metodologijo reševanja zahtevnih problemov, sodobno organizacijo dela, vrednostne analize, ocenjevanje moralnih stimulacij, kar je najbolj boleče, itd. Nujno je potrebno usposabljanje najprej predvsem vodilne in vodstvene kadre in tiste tehnične strokovnjake, ki bi lahko bili nosilci razvoja. Očitno je, da bo potrebno končno le opraviti z danes še vedno razširjeno neobčutljivostjo za sprotno, trajno, nenaključno, programirano in pravilno usmerjeno bogate znanja in zlomiti odpor do stimuliranja takih prizadevanj. Le tako ne bo prihajalo do prezgodnjih duhovnih in strokovnih ostarelosti. Mi prav gotovo imamo dobre — znanja in dela željne ljudi, ki niso revni, a so nemočni, njihova moč je omejena. So tudi vplivni, vendar nemočni, da bi dali dogodkom željeno smer. So pa tudi taki, ki pomagajo preživeti slabim, ki bi radi še tako nizko povprečnost se znižali, ki kadre ne povezujejo z znanjem, ki bi ustvarjalne in inovativne najraje fizično zmaličili, in to le zato, da si ohranijo moč odločanja in da branijo svoje interese. Za to niso krivi ti posamezniki s premalo razvito stopnjo zavesti, ki je edini tvorec znanja, pač pa sistem, ki to dopušča.

Nasé ljudi moramo pošiljati na strokovna izpopolnjevanja na tuje univerze, planirati v naprej, kdo se bo v aktivni vlogi uveljavljal na simpozijih, kdo bo obiskoval študijske in razvojne centre, kdo bo študiral na menedžerski šoli, itd. Kljub temu, da je študij drag, pa je še vedno nasproti zavrženim, napačnim in v nepravem času aktiviranim naložbam ali programom zelo poceni.

Ob problematiki zasledovanja tuje literature lahko omenimo uvodoma to, da bi morala biti tuja strokovna literatura kot vir znanja na visokem mestu. Med 200 angleškimi podjetji so ugotovili kot najpomembnejšo značilnost v novost in bodočnost usmerjenega podjetja učinkovit pri tok kvalitativnih informacij. Naša podjetja imajo zelo redko urejene INDOK centre, ali urejen način posredovanja revij. Večina uporabni-

kov mora do literature priti po neformalni poti, ali pa celo po golih naključjih, medtem ko določeni posamezniki formalne poti monopolizirajo samo zase. Vedeti je namreč potrebno, da so krizne situacije marsikatega podjetja tesno povezane ravno s problematiko zasledovanja literature in kvaliteto razvojnih skupin.

Interdisciplinarni in integralni pristopi se pri postavljanju in reševanju problemov kažejo predvsem skozi notranje in zunanje dejavnike. Pri projektantskih organizacijah se kažejo notranji dejavniki npr. skozi projektiranje in simulacijo sistemov, pri proizvajalcih pa npr. skozi izbor elementov. Zadnji čisto zanemarljivo moderne metode izbora in zato nimajo primerno izdelanih računalniških programov, ki bi nudili tudi z vidika simulacij in sestavljanja v sisteme dovolj možnosti. Pri proizvodnih organizacijah je lahko notranji dejavnik tudi informacijski sistem obdelovalnih podatkov obdelovancev. Vendar je povsod nekaj nivojev uporabljenih v povezavah z drugimi, skozi te povezave pa se opredeljujejo zunanji dejavniki. Zgodovinsko gledano je namreč znano, da so ravno ti zelo pomembni, saj so npr. spreminjali univerze. Nakup že izdelane CADD opreme je lahko zunanji dejavnik, če je proizvajalec pripravljen sodelovati. Povsod tam, kjer je znanja premalo, lahko tudi »laba oprema zaradi pravočasnosti ustvari toliko akumulacije, da se da z njo intenzivirati razvoj. Bolj ko primanjkuje znanja, bolj se lahko delo na lastnem razvoju zavleče in tudi zastane, več ko je znanja, bolj enako pravno se da kot zunanji dejavnik vključevati v sodelovanje z drugimi. Bolj prava je prav gotovo zadnja pot, vendar le od določenega nivoja navzgor.

Procesi avtomatizacije, robotizacije in splošno scienfikacije potrjujejo, da morajo nosilne vloge prevzemati kadri, ki inovativno in ustvarjalno razmišljajo. Za te je potrebno za vsako ceno narediti vse. Če zastajamo, še ni prepozno, čeprav je že pet letni zaostanek težko nadomestiti. Nadomestiti pa ga ni možno samo takrat, če ni izredno sposobnega vodstvenega in vodilnega kadra oz. visoko profesionaliziranega »menagementa« in strokovnega kadra. Tak pa bo, če se bo permanentno usposabljal. Imamo premalo sprememb in menjav. Poleg tega je pri tem važno tudi to, da se morajo pri tem tudi ostali posamezniki pojavljati kot razmišljajoči dejavniki in postavljati poleg osebnosti pomembni tudi kot človek. S primerno klimo in materialno podlago jih je potrebno zainteresirati za interdisciplinarno delo v teamih, kjer ne bodo le košček v velikem stroju in se z njim celo vrteli v prazno. Prava moč teh posameznikov se bo tako pokazala v vsrtnosti in vzdržljivosti pri iskanju novih, za vse sprejemljivih rešitev. Tako se lahko ob dobro pripravljenih akcijah dogodki naznanjajo sami po sebi, kar omogoča nehrupno in postopno spreminjanje starega v novo.

DRAGO GOLIC

Razpis del in nalog

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DO IMP-KLIMA MONTAŽA OBJAVLJA PROSTA DELA IN NALOGE ZA NEDOLOČEN ČAS S POLEJNIM DELOVNIM ČASOM

VODJA PRIPRAVE DELA

za vodenje, organiziranje in usklajevanje priprave proizvodnega dela in za skrb za kvalitetenjsko organizacijo proizvodnega dela.

Pogoji: VII. stopnja zahtevnosti strojne smeri in 4 leta delovnih izkušenj na področju organizacije dela.

Kandidate, ki bi se radi podrobneje seznanili z naloga-mi in pogoji dela, vabimo, da se osebno oglasijo v kadrovski službi IMP KM, Ljubljana, Vojkova 58.

Pismene prijave sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: IMP KLIMA MONTAŽA, Ljubljana, Vojkova 58.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Nadaljevanje s 4 strani

zagotovljena kapaciteta 120 kubičnih metrov peska na uro. Odmerjanje različnih dodatkov je zagotovljeno preko elektronskih tehnik. Celoten sistem pa je prirejen tako, da ga bo mogoče priključiti in voditi preko procesnega računalnika.

Glavni korak v podobitvi tehnološkega procesa je torej storjen. Naša poglavitna naloga je aktivirati opremo in začeti z redno proizvodnjo.

Od samega začetka smo se zavedali tehnoloških in ekonomskih težav, s katerimi se bomo srečali v času izvajanja investicije. Na podlagi študije o ekonomsko tehnični upravičenosti investicije, smo v letu 1985 sodelovali na natečaju za pridobitev mednarodnega kredita, namenjenega izvozu usmerjenim OZD. Poudariti je potrebno, da je pridobitev tega kredita v višini 1.400.000 dolarjev, pripomogla prav naša dolgoletna izvozna usmerjenost na konvertibilno tržišče ter, da bo tudi v prihodnje izvoz v LSNL predstavljal pomemben delež prihodka.

Predračunska vrednost projekta je znašala 2.091.460.000 dinarjev, od tega predstavljajo 16,3 % gradbena dela, 70,6 % domača in uvožena

oprema, 8,6 % ostali stroški ter 4,5 % obratna sredstva. Zaradi izvedbe investicije v predvidenih rokih ni prišlo do neplaniranih podražitev, opravila pa so se še dodatna dela v vrednosti 276.193.000 dinarjev, to je 13,2 % osnovne predračunske vrednosti. Dodatna dela so nastala zaradi narave investicije in zaradi obratovanja livarne med potekom izgradnje.

Naložba je bila financirana s lastnimi in združenimi sredstvi v višini 900.352.000 dinarjev ali 45 % predračunske vrednosti; s 30 % ali 627.438.000 dinarjev je sodelovala Ljubljanska banka — Gospodarska banka in Mednarodna finančna korporacija s 3.734.437 DM in 288.000 Sfr ali 25 % predračunske vrednosti.

Ekonomska politika v preteklosti nam kljub dobrim poslovnim rezultatom ni omogočala oblikovanja take akumulacije, da bi bila možna modernizacija tehnologije iz lastnih sredstev. Kot v naši družbi, smo tudi v sozdu IMP prišli do spoznanja, da nam samo združevanje sredstev omogoča tehnološko obnovo, ki prinaša donosen in kvaliteten plasma na domačem, zlasti pa še na tujem tržišču. Zato smo tudi v praksi uvedli sistem združevanja sredstev za ključne projekte prestrukturiranja proizvodnje. Tako je naložba v modernizacijo

te livarne prva izmed finančno tako podprtih projektov v sozdu IMP. Poleg združevalcev v okviru našega poslovnega sistema, so se financiranju posodobitve priključili tudi naši pomembni poslovni partnerji: Riko Ribnica, TAM Maribor, Tehnoimpex Ljubljana, Regulator Brežice in Kladiivar Žiri.

V letu 1987 načrtujemo polno obratovanje modernizirane livarne. Naši cilji niso le v fizičnem povečanju proizvodnje, ampak v bistveno spremenjeni strukturi proizvodnega programa, torej v proizvodnji najzahtevnejših odličkov iz sive litine, nodularne litine in izvozu preko 40 % celotne proizvodnje.

Zavedamo se, da je modernizacija livarne šele prvi korak v procesu tehnološke obnove delovne organizacije. Odliček še naprej ostaja osnovni reprodukcijski material, čeprav zaradi zmanjševanja deleža materiala v celotnem proizvodu vrednostno manj pomemben. Naši cilji so v osvajanju novih proizvodov s področja armatur. Rezultati teh prizadevanj se že kažejo v poslovanju zadnjih let z osvojitvijo vseh tipov medprirobnih loput, s pričetkom razvoja krogelnih pip in vseh vrst pogonov za armature. Prav tako imajo tudi odlički iz barvnih kovin pomemben delež pri razvoju delovne organizacije.

Razvoj vseh dejavnosti v naši delovni organizaciji je pogojen z razvojem orodjarstva, tehnološka zahtevna proizvodnja pa zavisi tudi od dobre organizacije in usposobljenosti službe vzdrževanja. Vse ostale poslovne funkcije, razen same proizvodnje, so še naprej organizirane v delovni skupnosti.

Z ozirom na ugotovitev, da nas samo produktivna proizvodnja lahko pripelje do dobrih gospodarskih rezultatov, potrebujemo vzporedno tehnološkemu razvoju še sposobne in ustvarjalne kadre, proizvodne programe, ki jih potrebuje predvsem tuje tržišče in sodobno opremo. V delovni organizaciji imamo že precejšnje število strokovnjakov, ki niso oziroma bodo nosili teže razvojnih programov, seveda pa potrebujemo še nove, ki jih skušamo pridobiti, da jih bomo neposredno vključili v naše razvojne cilje, to so modernizacijo Tovarne armatur, posodobitev Livarne barvnih kovin in osvajanje novih proizvodnih programov v celotni delovni organizaciji.

Tovarišice in tovariši! Ob zaključku bi se posebej rad zahvalil vsem, ki so z razumevanjem sprejeli poudaritev Livarja za modernizacijo tozda LSNL in s svojim prispevkom kakorkoli sodelovali pri njeni realizaciji. Posebno zahvalo pa moram izreči naslednjim:

- organizacijam združenega dela
- zunanjim sovlagateljem
- RIKO Ribnica
- TAM Maribor
- TEHNO-IMPEX Ljubljana
- Regulator Brežice in
- Kladiivar Žiri

za zaupanje in združevanje sredstev na osnovi pridobivanja skupnega dohodka,

- Ljubljanski banki

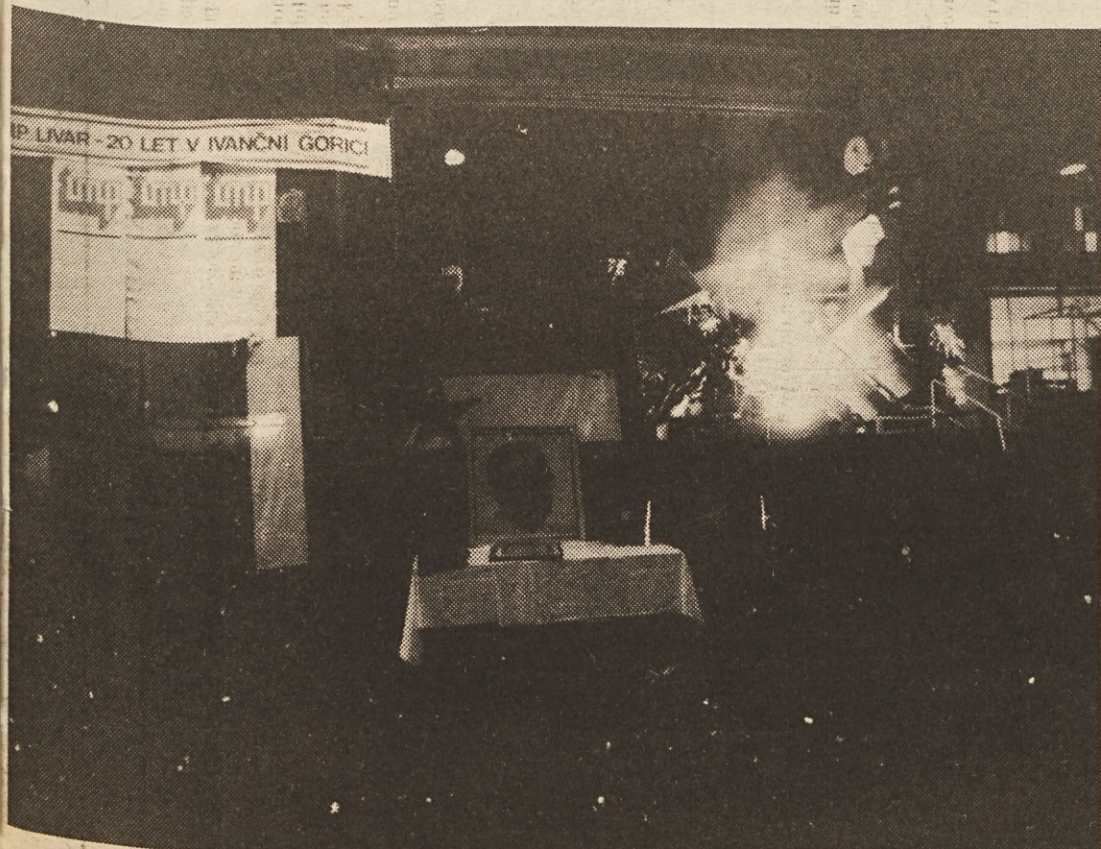
za odobritev kredita, dana zagotovila Mednarodni finančni korporaciji in za zaupanje,

- sozdu IMP Ljubljana

za uspešno vodenje akcije združevanja sredstev,

- vsem domačim in tujim izvajalcem, dobaviteljem opreme in projektantom za trud, ki so ga vložili,
- in nenazadnje vsem delavcem DO Livar, ki so vestno izpolnjevali svoje naloge pod težkimi pogoji poslovanja in tako skupaj z drugimi omogočili pravočasen zaključek investicije.

S člankom v Glasniku dosežete več tisoč bralcev! Dopisujte!

Proslava v Ivančni gorici je bila zares delovna.

Pridružite se tudi vi!

Ustanovljeno kulturno društvo IMP

V ponedeljek, 24. novembra je bilo z ustanovno skupščino ustanovljeno Kulturno umetniško društvo IMP. Delegati so sprejeli Pravila Kulturnoumetniškega društva IMP ter izvolili enajstčlanski izvršni odbor, ki bo Društvo vodil. Njegov predsednik je Tone Štrus.

V IMP-ju imamo kar precej kulturnoumetniških skupin in posameznih ustvarjalcev. Naš moški pevski zbor bo prihodnje leto praznoval že desetletnico delovanja. Ženski pevski zbor deluje četrto leto, a se je v tem času tudi zelo lepo uveljavil. Zavzeto deluje tudi igralska skupina Šotor. Poleg teh skupin pa imamo še nekaj posameznikov — slikarjev, fotografov in pesnikov, od katerih so se nekateri tudi že lepo uveljavili na prireditvah zunaj IMP-ja. Tudi posamezne ustvarjalce bi želeli tesneje povezovati, tako kot so likovniki iz Panonije ustanovili svojo likovno skupino.

Namen Kulturnoumetniškega društva IMP pa je koordinirati dejavnost umetniških skupin in posameznikov, ustvarjati pogoje za načrtno in strokovno delo ter omogočati ustvarjalcem, da predstavijo svoje dosežke občinstvu — v okviru IMP-ja in širše. Seveda se bo Društvo povezovalo z Zvezo kulturnih organizacij in

drugimi zunanjimi kulturnimi organi.

Novoizvoljeni društveni predsednik Tone Štrus je poudaril: »Društvo ustanovljamo, da bi imeli kulturni ustvarjalci boljše pogoje za svoje delovanje. Naš cilj bo okrepiti tiste skupine, ki so v ustanavljanju, hkrati pa obdržati obstoječe skupine vsaj na sedanjem nivoju. Če bodo dobro delovale posamezne skupine, bo tudi Društvo uspešno.«

Glavni poudarek v novoustanovljenem Društvu je torej na delu kulturnoumetniških skupin, ki ga sestavljajo. Povsem logično, saj se tam odvija osnovna kulturna dejavnost. Tu potekajo vaje, tu se pripravljajo prireditve. Društvo naj bi s koordinacijo doseglo, da bi člani posameznih skupin čim manj časa in energije zapravljali za reševanje finančnih in tehničnih problemov ter bi jim tako čim več časa ostalo za ustvarjalno delovanje. Ustanovne skupščine se je udeležil tudi predsednik Zveze Kultur-

nih organizacij občine Ljubljana-Bežigrad Tomaž Zalar, ki nam je obljubil vso podporo in pomoč.

Prav je tudi, da pogledamo akcije, ki jih Društvo in njegove skupine načrtujejo za leto 1987. Oba pevski zbora se bosta udeležila vrste prireditev, kjer sta že tradicionalna gosta (šentviški tabor pevskih zborov, bežigradska revija, kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije), poleg tega pa ženski pevski zbor načrtuje tudi celovečerni koncert ter nastop s še enim zborom, fantje pa razmišljajo o koncertu ob desetletnici delovanja. Igralska skupina Šotor ima kup načrtov za nastope v IMP-ju in zunaj njega, med drugim tudi na radiu.

Likovna sekcija v Panoniji pripravlja razstavo svojih članov, spomladi pa bomo organizirali razstavo vseh IMP-jevih likovnikov, saj je že čas, da jih enkrat predstavimo skupaj tudi v okviru IMP-ja.

Na koncu pa še to: Društvo ni zaprt za nobenega novega člana niti novo pobudo. Vključite se, če vas veseli kulturna ustvarjalnost in bi bili pripravljeni pomagati pri delu Društva!

LOJZE JAVORNIK

Pohvala iz Alžira

Delavcu Montaže Koper Ivanu Šantiču

IMP-jeva Delovna enota Alžir je delavskemu svetu Montaže Koper poslala pismo pohvalo za delavca Ivana Šantiča, ki je na alžirskih delovnih mestih od 18. junija letos do 24. novembra opravljal dela in naloge kvalificiranega monterja specialista I. in predlagal Montažinemu delavskemu svetu, da mu odobri tri dni nagradnega dopusta z nadomestilom osebnega dohodka.

Delavcu Ivanu Šantiču izreka alžirska Delovna enota pohvalo za njegovo strokovno in izredno poštrevno delo. Poleg svojega rednega dela je Šantič v Alžiru opravljal tudi razna druga dela za potrebe Delovne enote — kot nabavnik, vzdrževalec strojnih inštalacij na treh gradbiščih, voznik in vzdrževalec strojnega parka in drugo.

M. P.

Ekskurzija Ilovih gasilcev

Obisk pri rudarjih

Članice in člani Industrijskega gasilskega društva IMP DO IKO se vsako leto odpravijo na strokovno ekskurzijo v večje tovarne in podobne OZD. Tako smo se v soboto 4. 10. 1986 odpravili na ogled REK Velenje.

Gospodarsko, delavno, varnostno in požarno problematiko so nam opisali tovarniški Terjav, Bizjak, Loper in Kos. Ko smo se podrobno seznanili s podatki o delu tega 5.000 članskega kolektiva, smo imeli tudi priložnost, da se za par ur prelevimo v prave rudarje.

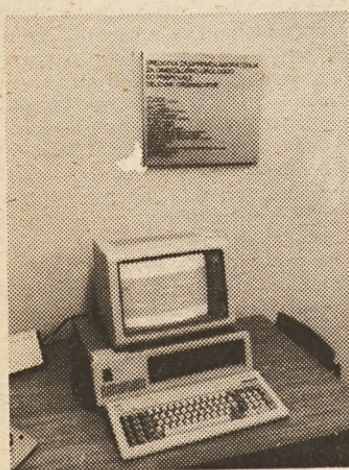
Spustili smo se v jama Škale in to z dvigalom v globino 160 metrov. Od tam smo se peš odpravili v globino 350 metrov. Ogledali smo si avtomatizirano izkopavanje novih čel. Ko pravimo avtomatizirano, mislimo s tem stroje, seveda pa tudi stroji še vedno ne morejo opraviti tistega dela, ki ga opravlja človek. Tako smo med potjo na vsakem koraku srečevali rudarje, ki še vedno uporabljajo za delo rovnice. Čeprav smo bili v jami samo par ur, smo vsi do zadnjega prišli do prepričanja, da je rudarski kruh zaslužen težko in v stalni nevarnosti. V to smo se prepričali, še zlasti, ko smo se na nekaterih mestih morali plaziti tudi po kolenih in komolcih.

Priznati moramo, da smo se ob prihodu iz jame vidno oddahnili, ko smo zopet zagledali sonce. R. P.

Pomagali smo Ginekološki kliniki

Sredi novembra so v ljubljanski Ginekološki kliniki odprli urodinamski laboratorij z najsodobnejšo opremo, za katero je prispevalo sredstva 13 ljubljanskih delovnih organizacij, med njimi tudi IMP.

Vse podatke v novem laboratoriju za ginekološko urologijo bodo obdelovali z računalnikom. Poleg njega je plaketa z zahvalo delovnim organizacijam, ki so omogočile nakup opreme — in med njimi je IMP naveden na prvem mestu.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi svojega dragega očeta se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem DO Klima montaža ter osnovni organizaciji sindikata za darovano cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njegovih zadnjih poti.

Iva Šprah

IMP LJUBLJANA DO ELEKTROMONTER

Komisija za delovna razmerja DO Elektromonter objavlja prosta dela in naloge

4 KLJUČAVNIČARJEV za dela na montaži

Pogoji:
— končana IV. stopnja izobrazbe — kovinske smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— stanovanje zagotovljeno v samskem domu IMP
— poskusna doba 1 mesec

Kandidati naj prošnje pošljejo do 20. 12. 1986 na naslov: IMP — DO ELEKTROMONTER, Vojkova 58.

Albert Žvab je razstavljal v Zahodnem Berlinu

Kraške ekspresije

Na Kaiserdammbrücke v Zahodnem Berlinu je še do konca decembra odprta razstava akvarelov, akrilov in risb Alberta Žvaba. Albert dela v Tehnomontu in marsikateri IMP-jevec tudi ve za njegovo zaljubljenost v slikarstvo, saj je sodeloval na 4. kulturnem srečanju gradbenih delavcev Slovenije, ki ga je organiziral IMP. Takrat je opravil tudi precej organizacijskega dela. Zdaj pa — da razstavlja v Zahodnem Berlinu, to je res presenetljiva novica.

Kako je prišlo do te razstave, sem ga vprašal. Je bilo to srečno naključje?

»Ja, lahko rečemo, da je bilo srečno naključje. Jugoslavlani se verjetno zelo redko pojavijo v Zahodnem Berlinu. Mene je povabil Karl Heinz Braun, ki ima tam knjigarno in galerijo, v kateri prireja razstave. Kot mi je pravil, redno hodi na počitnice v sredozemsko državo — Italijo, Francijo, Španijo in Jugoslavijo in od tod je že tudi vabil slikarje, da so razstavljali v njegovi galeriji. Tako je pri njem že razstavljal neki Italijan in menda tudi Francoz. Očitno mu je tudi Kras zelo pri srcu, saj je bil že večkrat v Lipici in pri tem je moral nekje tudi videti moje slike. Ko sem bil v Berlinu mi je namreč rekel, da se je že več let zanimal za moje slikarstvo in lani se mu je zdelo, da sem naredil velik skok, pa me je povabil v Berlin.«

Pa si ti vedel, da tvoje delo vsa ta leta spremlja zahodnonemški galerist?

»Ne, sploh ne. Midva sva se spoznala lani, ko mi je tudi rekel, da bi bilo možno organizirati razstavo v Berlinu, če sem za to. Bil sem za to, vendar se takrat nisva zmenila nič točnega. Zelo sem bil presenečen, ko sem prišel oktobra na otvoritev razstave v Berlin in videl, da ima že od prej 5 mojih slik. To je zame velika spodbuda. Sem namreč slikar samouk, v našem prostoru pa je zelo težko priti v galerijo, če nisi akademski slikar. Razstava v Berlinu je torej

zame veliko priznanje. Gospod Braun pozna precej jugoslovanskih slikarjev, toda povabil je ravno mene.«

Na svojih slikah upodabljaš Kras. Si rojen na Krasu?

»Ne, rojen sem v Ljubljani, ampak živel sem na Krasu od šestnajstega leta. V Dutovljah.«

Tam je središče terana?

»Točno.«

In iz tistih otroških let se ti je Kras vsedel v dušo, da je tudi tvoj slikarski motiv?

»Najprej moram reči, da sploh ne slikam le kraških motivov, čeprav mi je Kras res pri srcu. Še marsikaj drugega me zanima, toda za druge motive mi zmanjkuje časa in tako drži, da sem pri upodabljanju kraških motivov prišel še najdlje.«

Ko si postavljaj svojo prodajno razstavo, si bil tudi nekaj dni v Zahodnem Berlinu. Kakšne vtise prinašaš?

»Izredno močne. Berlin je danes eno od središč svetovne umetnosti. Tam se rojevajo vodilne ideje, tam se tudi zbirajo umetniki z vsega sveta. Tam je tudi množica galerij, kjer lahko vidiš dela pripadnikov novejših, angažiranih smeri. Dobil sem torej mnogo vtisov in novih idej. Predvsem sem videl, da je nemški ekspresionizem še vedno prisoten tudi v tako imenovani novi podobi.«

Ko se pogovarjam s teboj, daješ vtis zelo zadovoljnega človeka. Je to res?

»Da. Nikoli nisem stremel za nekimi materialnimi koristmi. Zadovoljen sem s tem, da ustvarjam. To mi daje neko srečo.«

Kako pa si zadovoljen s svojim slikarstvom? Misliš, da si že dosegel tisto, kar si si zamislil?

»Po značaju sem eksploziven in zato je moje slikarstvo ekspresija. Zato mi je tudi nemška ekspresija blizu.«

Verjetno si bil zato tudi ti blizu galeristju?

»Mogoče, toda o tem se nisva pogovarjala.«

Slikaš ekspresivno, praviš. Potem najbrž nisi zadovoljen z vsako svojo sliko?

»Ne, kje pa, marsikdaj nisem za-

dovoljen s svojim delom.«

Najbrž je to nekakšno tveganje, ki ga mora vzeti v zakup slikar z ekspresivnim pristopom. Tu je težko predivideti, kam te vodi ustvarjanje.

»Točno. Slikar, ki prerisuje naravo, se trudi, da je podobno in tu je tveganja manj. Jaz pa imam drugačen pristop. Seveda sem tudi jaz vse sih prerisoval, toda zdaj sem svoj pristop povsem spremenil in mi gre za poskus izraziti svoje občutje. Zato se zdi, da mnogi ljudje takšnih slik ne razumejo.«

Morda v tem malce pretiravaš. Osebnost najbrž nisi imel težav z razumevanjem. Spominim se še časov, ko smo pripravljali kulturno srečanje in takrat si požel mnogo pohval. Ljudem so tvoje slike ugajale.

»Drži, moje slike so ljudem ugajale. Toda zdaj delam precej drugače, vprašanje je, ali bi ljudem ugajale tudi te slike, ki jih delam zdaj. Je tako, da razpoznavne slike ljudem ugajajo, čim pa je slikarstvo zame, tega, se zanj zanima malo ljudi.«

Ko govoriva o reakcijah ljudi na tvoje slike, imam občutek, kot da ti nekaj narobe, če bi ljudem tvoje slike ugajale.

»Zame pride popularnost sploh na nič. Na bi delal nekaj, kar bi ljudem všeč, na to niti ne pomislim. Če ljudem moje delo ugaja, čuti osebno zadovoljstvo in mi je to velika spodbuda. Skratka, za popularnost ne delam, kajti popularnost človek lahko ustvari tudi na druge načine — z reklamo. Pravo, ustvarjalno delo je nekaj povsem drugega na nekem drugem nivoju.«

In za konec. Zdaj ko tvoje slike sijo v Berlinu, naj te vprašam, ali jih bomo lahko ogledali tudi kje bližje. Pripravljaš kakšno razstavo v Sloveniji?

»Rekel sem že, da je pri nas zmeroma težko priti v galerijo. Sem v službi in slikarstvo mi je hobi. Ne spadam v nobeno grupo, bi imel lažji vstop v galerije. No, vseeno: po novem letu bom razstavljal v Slovenskem kulturnem domu na Opčinah, torej v Italiji. Če bo Kulturno društvo IMP organiziralo razstavo, bom tudi seveda zraven. Se se pa tudi pogovarjal v nekaterih manjših ljubljanskih galerijah, so mi sicer obljubili, da bom lahko razstavljal, vendar so zelo zasedeni. Treba je čakati na termin. To čakam.«

LOJZE JAVORNIK

FRANCI KUCHAR

Mi Prekmurci

Mi Prekmurci malo smo doma, po svetu se potepamo, kruha služimo.

Povsod po svetu smo od Afrike, Evrope, Kanade, tam je naš drugi dom, saj povsod je lepo, najlepše je doma.

Poleti se preko luže vrnemo v svoj domači kraj, med domače ljudi, k očku in mami v svoj rojstni dom.

Prekmursko polje

Zlato klasje po Prekmurskih poljih valovi, na travniku seno diši, traktorji pozno v noč brne.

Nad polji štorčja leta, na njivi kombanji brni, vse hiti, da kruha za vse dovolj bo.

Upokojila se je Justa Kovačič iz Centralne kuhinje

Pri nas je najlepša leta pustila

Oktober se je od sodelavcev v Centralni kuhinji na Vojkovi v Ljubljani poslovila Justa Kovačič, ker se je upokojila. Sodelavke in sodelavci so svoje spomine na Justo in skupno delo ob tem izrazili v pesmi. Menda je to v naši Centralni kuhinji že kar običaj, toda do nas v uredništvu je zdaj prvič prišel eden takih izrazov tovarštva, iz katerega objavljamo dva odlomka:

»Iz Podgorjancev je deklica mlada v mesto prišla, je dela dovolj bilo, a kruha premalo doma.«

In mesto je belo privabljal kmečko mladino vsak mesec je plača, zabava in kino!«

Tako so začeli. Potem so popisali prve službe, ki jih Justa opravlja v Ljubljani. To bomo spustili in prešli zadnje kitice, kjer piše:

»In Justa tako med nas je zavila, v IMP-ju najlepša leta pustila, zraven ob delu v tečaj je hodila, si kvalifikacije kuharice pridobila.«

Tako si je Justa med nami leta nabrala, se za pokoj odločila, čeprav pokojnina je mala. Pa danes je že tako, da pokojnina rastejo bolj kot plače tistih, ki še delajo.

Sedaj dovolj je besed in čevkanja ta skromen spomni kolektiv ti poklanja. V pokoji mir in blagostanje zdaj uživaj, ko pokličemo »na pomoč«, se nam pridno odziva!

Saj veš, da stiska večkrat nam grozi, če kuharic vseh v službo ni. Takrat ti bomo trkali na vrata, pokojnina, honorar, Justa naša, ti boš še bogata!

S POTI PO HRIBIH

Le od kod se je vzel zavajajoči kažipot?

Čeprav nam vreme ni bilo naklonjeno, bilo je pravo jesensko, smo se vseeno odpeljali do železniške postaje Breg. Tu smo izstopili, se prešteli, da nismo koga pozabili v vlaku. Sreča, vsi smo bili, zato je vodja skupine Jure kar urno pospešil korak.

V dolini je bila megla še kar zmrna, ko pa smo se začeli vzpenjati je vse bolj pritiskala, pa tudi burja je od časa do časa pokazala svoje zobe. Volja mora biti vedno prisotna, te pa nam ni manjkalo, zato smo po enurni hoji dosegli vas Razborje. Naš vodja, duša kot je, se je takoj pobrigal, da nam je poskrbel nadomestilo za izgubljeno tekočino. Dober je bil ta mošt in vsi smo bili zadovoljni.

Poslovi smo se. Pot se je vztrajno vzpenjala. Ko smo šli skozi gorske zaselke, nam je narava še vedno nudila sadje, sem pa tja smo lahko pobrali tudi še kakšen oreh.

Na Lisci (947 m) je v zadnjih letih marsikaj novega. Ta vrh se zdaj postavlja z moderno meteorološko postajo in raketno bazo, iz katere v poletnih neurjih parajo nevihtne oblake. Vse to in zunanost obeh domov t.j. Jurkove koče in Tončkovega doma bi si lahko ogledali, pa ni bil nihče toliko radoveden, čeprav je burja od časa do časa razpodila meglo. Uživali smo v toplem zavetju in se smejali, ko je Jure našel krokodila v steklenici Zla-

PD IMP bo organiziralo tabor ljubljanskih planincev

Planinsko društvo IMP je prevzelo častno in odgovorno nalogo: Organizirali bomo 17. tabor ljubljanskih planinskih društev. Organizacijo nam je zaupal mednarodni odbor planinskih društev Ljubljana. Prireditve bo v nedeljo, 14. junija na Ključu. S to prireditvijo bo Planinsko društvo IMP obeležilo desetletnico svojega delovanja, obenem pa bo to planinski prispevek k obeležitvi 40-letnice IMP-ja. Pri organizaciji bo Planinsko društvo IMP poiskalo pomoč tudi nekaterih drugih društev in organizacij. Prvi dogovori so že stekli z gasilci iz Brezic, športnim društvom Dragomer in viško organizacijo Zveze borcev NOV, ki upravlja z domom na Ključu.

ZDRAVKO NASTRAN

Obvestila

9. januarja občni zbor Planinskega društva

Člani Planinskega društva, ljubitelji planin, upravni odbor PD vas vabi, da se v petek, 9. januarja 1986 udeležite občnega zbora našega planinskega društva. Občni zbor bo ob 16. uri v menzi na Vojkovi. Pridite, da bomo skupaj pregledali delo v letu 1986 in opredelili program za leto 1987.

Na svidenje torej na občnem zboru!

Izleti in pohodi v januarju: Kum, Dražgoše in Osankarica

Planinci PD IMP Ljubljana, se bomo 2. januarja 1987 udeležili tradicionalnega pohoda na Kum. Zbrali se bomo ob 6. uri pod uru pred železniško postajo. Povratne vozovnice do Trbovelj si nabavite pravočasno. Vlak odpelje ob 6. uri 30 min. Pohod bo vodil Robert Kastelic.

Drugi pohod v prihodnjem letu bo pohod po stazah partizanske Jelovice v Dražgoše. Zbrali se bomo v nedeljo, 11. januarja 1987 pri rednem avtobusu za Škofjo Loko, peron št. 28. Avtobus odpelje ob 6. uri 20 min. Vodja Nande Klobučar.

Na isti dan bo tudi tradicionalni pohod na Osankarico v spomin na padli Pohorski bataljon. Avtobus bo odpeljal ob 6. uri s perona št. 14 na ljubljanski avtobusni postaji. Kdor želi na Štajersko, se nam lahko pridruži v nedeljo, 11. januarja 1987, da skupaj obudimo spomine na legendarni Pohorski bataljon. Hoje bo 4,5 do 6 ur v zimskih razmerah. Vodja Robert Kastelic.

Z. N.

Obraz iz kolektiva — Tine Brojan

Hoja po trnovi poti

Tine Brojan iz Inženiringa je v IMP-ju precej poznan mož. Seveda, saj je tudi že dolgo v kolektivu. Prvič se je vključil 4. septembra 1957 in je sedem let delal kot monter konstruktor, projektant v oddelku konstrukcije. Potem je šel za 12 let med zdomce v ZRN in se pred devetimi leti spet vrnil. Od takrat dela kot vodja projekta v oddelku za izvedbo del v domovini. Vodje projektov imajo seveda mnogo stikov s tozidi, ki sodelujejo pri izvedbi in tako ni čudno, da Brojana pozna toliko ljudi. In ko je pred kratkim ves zadovoljen povedal, da je opravil izpit za zunanjetrgovinsko registracijo, hkrati pa praznoval petdesetletnico, sem rekel, zakaj ne bi naredila pogovora za Glasnik.

In sploh je dobro, da enkrat predstavimo moža, ki nosi zvonec naslov vodje projekta. Mar to niso tisti ljudje, za katere pravimo, da veliko hodijo okrog, pa malo delajo, sem začel provokativno. Kej pravite na to?

»Res je, tako nekateri govorijo, zlasti tisti, ki našega dela ne poznajo,« je odvrnil Tine Brojan. »Seveda pa to ni resnica. Bistvo našega dela je, da se naše službe v Inženiringu dogovorijo in obvežejo, da bodo naredile določeno delo pod določenimi pogoji in potem se začne naša trnova pot.«

In kje so trni?

»Mi kot Inženiring dobimo posel pod bolj ali manj ugodnimi pogoji. Pogodba določa pogoje financiranja in izvajanja del. Tu so pogodbeni določila, ki se slišijo tako preprosto, v resnici pa nas lahko neko določilo stane milijarde dinarjev. Problem je, kadar so pogodbeni določila nedorečena in si jih vsak partner razlaga po svoje: recimo funkcionalni ključ, izmere, pogodbene kazni, itd.«

Ko novinarji obiskujemo gradbišča, zadnje čase povsod poslušamo o problemih z dokumentacijo. Povsod imajo težave, ker prihajajo izvedbeni projekti prepozno, marsikje se med izvajanjem spreminja projektna zasnova, vse prevečkrat morajo instalaterji improvizirati in na gradbišču reševati probleme. Povejte: imamo smolo, ali pa je res, da je gradbena dokumentacija vse slabša, kot smo je bili vajeni v preteklosti?

»Popolnoma se strinjam, da dobivamo vse slabšo dokumentacijo. Kdor se o poslu pogovarja, bi moral poznati vsebino dela. Če se dogovarja o funkcionalnem ključu, bi moral vedeti, v kakšnem obsegu morajo biti opredeljena projektna dokumentacija za tak objekt. Tudi ustrezne službe montažnih tozdov bi morale povedati svoje mnenje, ali bo po predloženih projektih sploh možno delati. Toda v praksi takšno posvetovanje pogosto sploh ni možno. Investitor nas stisne ob zid: Sprejmite dokumentacijo, ali pa izgubite posel! Zato pa pravim: Kdor se o poslu pogovarja, mora poznati tudi obseg in kvaliteto projektantskih zahtev. Pri nas sklepajo posle prodajne službe in razumljivo, da prodajalec vseh podrobnosti ne more poznati — toda poznati bi jih moral projektant. Seveda drži, da tudi projektanti največkrat dobijo premalo podatkov, toda morali bi jih zahtevati, da bi opravili svoje delo, kot je treba. Toda pri nas je glavna napaka, da tisti, ki projektno dokumentacijo pripravljajo, zanjo ne odgovarjajo.«

Vi govorite predvsem o naših napakah, komercialnih in projektantskih. Toda po mojem je to posledica. Vse se najbrž začne s tem, da investitor ni dovolj pripravljen. Če bi investitor natančno vedel, kaj hoče,

Jezi pa me, da je naše delo premalo cenjeno. Da smo kurirji in poštarji, nam očita. Saj smo tudi to, a tisti, ki nas obkledajo s temi očitki, se premalo zavedajo, kako zahtevno delo je koordinirati izvedbo, saj morajo znati ustvariti dobre stike tako z izvajalci kot z investitorji in vsemi drugimi, ki pri poslu sodelujejo.«

S katerimi objekti, kjer ste delali, ste najbolj zadovoljni?

»Najbolj se spominjam svojega prvega objekta — adaptacije stavbe Republiškega izvršnega sveta na Prešernovi cesti. Takrat smo delali v veliki naglici in sekretarju Izvršnega sveta sem rekel: Ti opravi svoje, jaz bom pa svoje. No, delo smo opravili in točno po zaključku je prišlo dovoljenje, da se stavba lahko adaptira. Sicer pa se od večjih objektov ras

spomnim Iskrine tovarne v Stegnah in Julona v Mostah.«

Ko ste bili v ZRN, ste delali v znani firmi Brown Boveri. Kaj lahko rečete, če primerjate način dela pri nas in v ZRN?

»Ko sem se vrnil iz ZRN, me je prvo leto najbolj mučilo to, da pri nas noben dogovor ni ne velja. V Nemčiji sem se lahko o vsaki stvari dogovoril kar po telefonu in kar sem se dogovoril, je držalo. Pri nas pa celo sporazumi in pogodba nič ne veljata.«

Kaj pa mislite o pridobivanju del v tujini?

»Čudi me, da IMP pri svojem strokovnem potencialu ni sposoben dobiti dovolj dela niti doma niti v tujini. Po mojem je tako zaradi napačne kadrovske politike: Zahteva se fakultetna diploma, tuj jezik, zunanjetrgovinska registracija, pozabljam pa na to, kar je za uspešnega komercialista najvažnejša, to so izkušnje in žilica za posle.«

To me pa preseneča, da nekam podcenjevalno govorite o izobrazbi. Konec koncev ste tudi sami delali izpit za zunanjetrgovinsko registracijo. Ste ga vzel le kot formalnost, ki je pač potrebna?

»Ne razumite me napačno! Izobrazbe sploh ne podcenjujem, le pravim, da formalna izobrazba ni vse, kar naredi dobrega komercialista. In tudi ne trdim, da IMP nima strokovnjakov. Le zdi se mi, da mnogi niso na pravih mestih, da bi lahko dali od sebe vse, kar so sposobni.«

Razen tega ni dovolj položiti diplom in potem pozabiti na nadaljnje usposabljanje. Pri nas pa nasploh ugotavljam, da je premalo vneme za izobraževanje ob delu. Vi ste zdaj eno obliko — končali, povejte, je težko?

»Priznam, da sem ta tečaj vzel z levo roko in sem mislil, da bo šlo od šuba. Ko pa sem na prvem izpitu — iz zunanjetrgovinskega poslovanja — glado padel, sem se začel resno učiti. In ko sem vzel knjige v roke, mi je steklo. Tako sem kot eden prvih od 72 udeležencev novogoriškega seminarja položil zaključni izpit.«

Kaj pa vam je prinesel ta študij? Je tematika uporabna v praksi?

»Brez dvoma je. Šele ko sem začel študirati, sem moral priznati, da moraš pri poslovanju s tujci vedeti celo vrsto stvari. To zdaj vem, oziroma vsaj vem, kje lahko to znanje dobim.«

Znano je, da radi hodite v hribe. Je to povezano z vašim delom, odraz želje, da bi se v naravi razgibali in sprostili ter se tako pripravili za duševne napore v službi?

»Ja, tako je, zato sem se posvetil hribovstvu in lovu. Lep izlet v hribe me sprosti, da lahko potem ves teden delam. Gora zahteva človeka. Utrudi ti vse ude in hoja po gorah te prisili, da misliš na to kako stopaš in s tem ti prežene iz glave misli na službene probleme. Seveda moram obem priznati, da se mi, ljudje starega kova, ne moremo povsem obvladati, pa se nam dostikrat zgodi, da tudi v naravi razpravljam o delu. Ampak kljub temu se z uspešnega izleta v hribe ali lova vrnem domov kot prerojen.«

LOJZE JAVORNIK

Nekaj spominov na počitnice

V deželi črnega bika

Obložena diana je po polže »oddrvela« proti jugu. Zame in za mojo prijateljico Matejo se je pustolovščina pričela. »Ali imam denar, dokumente, sem vzel dovolj rezervnih delov za avto?« so bila vprašanja, ki so mi stiskala srce. »Proč s črnimi mislimi, kar je narejeno je narejeno, sedaj je vse v naših rokah!« Načrti so bili veliki, denarja malo, oprema skromna, dežela pred nama pa ogromna, polna naravnih in kulturnih znamenitosti skozi vsa obdobja človeške zgodovine.

Kot blisk sva prevozila Italijo in se lotaknili Sredozemskega morja v Rancoski Nici. Tolikokrat opevana Azurna obala je okovana v asfalt in leton, kilometrske plaže motnega morja, ob njej pa asfaltna šestpasovica, ki le s težavo počira gost promet n nato brezkončna vrsta brezosebnih hotelov. V nenehnem strahu, kdaj se bova zaletela, sem vozil v tem ločevinstem kaosu in se spraševal, kako neki se kopalci uspejo prebiti iz hotela na plažo in zopet nazaj čez to življenjsko nevarno oviro. Zopet em žalostno ugotovil, da je tako kot narsikje tudi v turizmu — in sicer da azvpihost nekega kraja kroji lestvico epot v človekovi glavi.

V deželo črnega bika, ki naju je premijal v obliki velikih panojev ob estah, sva vstopila ob Sredozemskem morju. Sploh je črni bik v življenju Špancev močno prisoten, tako a panojih, kot živ za žičnimi ogralami, ter kot kruta posebnost na vrom pesku koride. Po deželi vročega onca, po evropski Afriki, kot Španiji nekateri pravijo, sva vozila po doloenem načrtu, ki sem ga pripravil že loma s pomočjo turističnega vodiča n zemljevida. Načrt je bil res zelo obsežen, zato sem se počutil, kot da očeva z majhnimi žlicami iz veli-

Cidom, ki še danes čuva mrtvo stražo v Burgosu, zbrali moči in očistili Pirenejski polotok arabske nadoblasti. To je bil začetek razcveta krščanske umetnosti, ki jo je čutil predvsem v sakralni umetnosti. Čudovite cerkve v različnih slogih, srednjeveški gradovi, Toledo kot mesto muzej, kraljevski dvorec v Seville so samo nekatere neme priče zgodovine.

Nikakor pa ne smemo pozabiti tega obdobja kot obdobja pomorskih raziskovanj ter osvajanj Špancev in Portugalcev. Najlepši spomin na portugalskih tleh imajo ti pogumni možje v Lizboni v mogočnem spomeniku osvajalcem in raziskovalcem, v Španiji pa v mestu Huelva, kjer ogromni kamniti Kolumb nemo zre proti Ameriki, nevedoč kaj je pravzaprav odkril. Da pa tudi ljudje 20. stoletja nismo od muh, je dokaz cerkev »La Sagrada Familia« pokojnega arhitekta Gaudija v Barce-

S poti po Španiji.

Sicer pa je Španija gorata dežela, druga najbolj gorata dežela Evrope. Ta podatek je močno presenetil tudi mene. Ponaša se z najvišjim gorskim prelazom v Evropi, s 3392 m visokim prelazom pod vrhom Mulhacena v pogorju Sierra Nevada. Mulhacen je s 3481 m najvišji vrh dežele, ki pa je začuda laže dostopen kot Šmarna gora nad Ljubljano. Gorski prelaz je bil preizkušnja predvsem za diano, ki se je nasploh zelo dobro držala, če seveda ne štejem odtrganih levih vrat, predrtje gume, ter izgubljenega »auspuha«. Sicer pa je resnica ta, da je imel pri teh zadnjih kiksah »besedo« predvsem voznik.

Nekaj pa bi rad spregovoril tudi o taborjenju in spanju nasploh. Imela sva najosnovnejšo opremo, se pravi majhen šotor, spalno vrečo, penasto gumpo pod spalno vrečo, gorilnik in nekaj najnujnejše obleke. Skratka toliko, da bi lahko vse to bogastvo v najslabšem primeru prinesla domov tuda na hrbtnu. Mislim, da je bila to najnujnejša in nepogrešljiva oprema, dokler naju niso lopovi v Lizboni nesporno prepričali, da se da živeti tudi brez šotora, vreče, gorilnika in odvečne obleke. Mesto na sedmih gričih z enim najlepših visečih mostov na svetu nama je tako ostalo v grenkem spominu, v meni pa je še bolj utrjeno življenjsko resnico, da je v tuji deželi najvarneje biti reven kot zadnji lopov te dežele.

To pa ni bila edina neprijetna prigoda na najini dolgi poti. Od tega, da sva morala nekega večera, ko sva ravno iskala prenočišče bežati pred sumljivimi tipi v črnem ford-u s straniške zopet na glavno cesto, pa do tega da sva nama varuhi miru v Cordobi zaklenili avto in niso odstranili neprijetne »okle« kljub mojim zvijačam in prošnjam vse dotle, dokler niso dobili zahtevane vsote, pa do tega da

so me pred Alhambro pretentali cigani v vlogi marljivih parkiriščnih paznikov. Kralj vseh lopovov pa je bil prijazen starejši možki, po registraciji sodeč Nemec, ki naju je ustavil neke sobote dopoldan. Prosil naju je, če mu lahko dava nekaj denarja, češ da je bil prejšnji večer okraden. Razbit priljajnik na avtu pa je njegove besede samo še potrjeval. To in pa spomin da sem bil tudi jaz deležen tuje pomoči je preganilo moje nezupanje. Dala sva mu 2000 pezeta, on pa nama je iz hvalodetni napisal ček v vrednosti 300 DM, kar je bila nekajkrat večja vsota, kot sva mu jo dala midva. Tega mu ne bom nikoli odpustil! Z namenom, da ob povratku vnovičva ta ček v mestu, od koder je izvirail, sva prevozila polovico Francije in Nemčije, vse do Weiblingena. Tam pa so nama na najino veliko razočaranje razložili da je ček ukraden in ponarejen. Povešenih nosov sva jo odkurila domov, ženski del ekipe pa je v obnemoglem besu spustil celo nekaj solz.

Drugače pa je bilo to najino potovanje precej »delavno«. Ogled je sledil ogledu in se s težavo sva si kdaj utrjala koček časa tudi za kopanje in sprostitve. V celoti sva prevozila 9000 km ter pri tem bežno spoznala sredozemsko in celinsko Španijo. Spoznala sva predvsem njeno preteklost, kajti za sodobni utrip Španije je le premalo videti bikoborbo in doživeti španski narodni praznik. Bežen vtis o Španiji je ta, da so to marljivi, iznajdljivi in predvsem rdoživji ljudje, ki znajo prodati svoje znamenitosti na lep, iskren in nevsljiv način, tako da sta zadovoljna tako kupec kot tudi prodajalec. Sicer pa sva se po enomesnem potepanju vrnila domov prestrašana in utrujena, željna domačega ognjišča. JANEZ JAKLIČ

Zimske športne igre IMP bodo 14. februarja
Zimske športne igre IMP bodo 14. februarja

Letos tekme na Vojskem

V letu 1987 je organizator zimskih športnih iger IMP Delovna skupnost IMP pod pokroviteljstvom dipl. inž. Franca Kumšeta, generalnega direktorja sozda IMP.

Odločili smo se, da bodo delavci IMP merili svoje smučarsko znanje in športno srečo na Vojskem v soboto, 14. februarja 1987.

Marsikdo se bo vprašal, le kako so izbrali Vojsko, kraj daleč od priznanih smučarskih središč, tako rekoč »bogu za hrbotom«, pa še ceste so grde in slabe, pa brez lokalov, kjer bi človek malo dušo privezal itd. ...

Odgovori so enostavni. Pač živimo v obdobju »suhih krav«, pa

čeprav praznujemo 40-letnico. Drugič Delovna skupnost sozda ima v svoji sestavi Počitniško skupnost, vsi skupaj pa imamo lep, prijeten planinski dom na Vojskarski planoti, katerega za tovrstna tekmovalna s pridom uporabljajo razna podjetja in združenja, pa tudi nekaj zveznih tekmovalcev je že bilo tam. Zakaj bi drugi na našem terenu v našem domu organizirali poceni tekmovalca, mi pa drugje drago plačevali?

Seveda pa je tudi prav, da IMP-jevci vidimo, kam je šel naš denar, saj je dom lep in nam bo v času ZŠI nudil domačo gostoljubnost, tako se bodo lažje tvorila nova poznanstva in poglobljala stara.

Vojskarska planota je v povprečju bogata s snežno odejo, tako da ima več smučarskih dni v zimski sezoni kot v drugih smučarskih središčih. Blizu našega doma je hrib Rošla, na katerem sta dve vlečnici in prijetni smučarski tereni. Smučarji pa se lahko tako rekoč prismočajo nazaj do vrat doma. Za ljubitelje teka na smučeh pa so tu pravilni tereni.

Na dan tekem bomo v vseh časopisih in radijskih oddajah za primorsko in notranjsko objavili, da bodo na Vojskem tekme IMP-jevcev, tako da bo Vojskarska planota naša. Vlečnici bomo imeli v dnevnem najemu, tako da

se bodo smučarji lahko naužili smuke tudi zunaj tekmovalnega časa.

VLASTA KODELA

18. decembra

Zlata selekcija v Ivančni gorici

V četrtek 18. decembra 1986 ob 18. uri se bodo Livarji pomerili v malem nogometu z Zlato selekcijo v Ivančni gorici v športni dvorani šolskega centra Josip Jurčič. Ob tej priložnosti bodo podeljena tudi priznanja najboljšim športnikom občine Grosuplje za leto 1986. Kot smo obveščeni, bodo Livarjem pri merjenju moči z Zlato selekcijo pomagali tudi nogometaši Delovne skupnosti sozda. Ta prireditelj, na kateri bo sodeloval tudi moped šou, plesne skupine in domači ansambel, bo tudi v okviru proslav Nogometnega kluba Livar ob 20-letnici DO Livar.

Organizacijski odbor NK Livar

Osnovna pravila zimskih iger

Zimske športne igre IMP se izvajajo v veleslalomu in smučarskih tekih v naslednjih kategorijah:

- a) kategorija A: ženske do 25 let, moški do 27 let
- b) kategorija B: ženske do 35 let, moški do 35 let
- c) kategorija C: ženske nad 35 let, moški do 42 let
- e) kategorija E: moški do 50 let
- d) kategorija D: moški nad 50 let

Veleslalom:

Ženske kategorije A, B in C in moški E in D bodo tekmovali na progi z približno 18–20 vrzmi. Moški kategorije A, B in C pa na progi z 24–26 vrzmi. Čas starta bo na obeh progah enak.

Smučarski teki:

Ženske kategorije A, B in C ter moški C, D in E bodo tekmovali na progi dolgi 2 km. Moški kategorije A in B pa na progi dolgi 4 km.

Osnovna pravila ZŠI:

Nastopajo ekipe IMP-jevih delovnih organizacij. Vsaka delovna organizacija in Delovna skupnost sozda lahko pripravi v vsako razpisano kategorijo pet tekmovalcev ali tekmovalcev.

— Vsaka delovna organizacija bo prejela bilten z razpisom ZŠI 1987.

— Vsaka delovna organizacija mora javiti vodje svojih ekip vključno do 15. januarja 1987 in prijaviti ekipe oziroma nastopajoče v posameznih kategorijah do vključno 30. januarja 1987. Vsak tekmovalac lahko nastopi samo v svoji starostni kategoriji veleslaloma ali teka.

— Vsi tekmovalci morajo biti IMP-jevi delavci, v dokaz pa so osebne izkaznice in potrjene zdravstvene knjižice.

— Vsi tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost.

— Tehnična izvedba tekmovalca je poverjena Smučarskemu klubu Rudar iz Idrije.

— Prevoze tekmovalcev in udeležencev organizira vsaka delovna organizacija sama in na svoje stroške.

— Tekmovalci morajo v vsakem vremenu. V kolikor pa zaradi višje sile tekmovalca na ta dan ne bo mogoče izvesti, si organizator pridržuje pravico spremeniti čas tekmovalca, o čemer bo pravočasno obvestil vse vodje ekip.

Športni duh

Kakšni pa so delovni rezultati?

Bliza se dedek Mraz

Potrudimo se deliti veselje z otroki

Samo enkrat na leto imajo naši otroci priložnost, da se srečajo s sovrasniki od vsepovsod, v igricah, veselju, pričakovanju, kako se bo spet izkazal dedek Mraz. Marsikdaj se tudi konča tako, da so otroci na težko pričakovani dan razočarani. Pa ne samo to, nekateri otroci dobijo bogata darila, drugi pa sploh nič, ker je za vse potreben denar, a ga nimajo. Skratka, razlike so, čeprav so otroci enaki po rasti, potrebah, veselju, bodočnosti in podobno.

A v tem zapisu ne gre za predvidevanja, pač za priznanje tistim dekletom, ki so, recimo, v DO Iko žrtvovali ves popoldan, tja v noč ter obletele številne trgovine, da so za šest skupin raznostarostnih otrok nabirale zaskrbljenemu dedku Mrazu darila, igrače, da bi otroci predvsem pa starši imeli čim več veselja nad tistim, kar bodo v kratkem dobili. (Ta osvrt na starejše je upravičen, ker marsikdaj on krojijo, kaj je za otroke in če ni tako, letijo pripombe, čeprav da se poudarjenemu konju ne gleda na zobe.)

Ko so zastopnice dedka Mraza našle, kar se je primerne dalo najti, so nekaj dni pozneje povedale, da so se »punčke« za deklice podražile za tretjino ali tam nekje, kar je spet dokaz, kako važno je, da kupiš danes, ne pa jutri. Tako so prihranile kar številne stare milijončke dinarjev, za kar pa iz razumljivih razlogov naših navad (razen pri višjih) ne bo nobene pohvale za pravočasnost in trud za otroško veselje. Ob marsikateri igrački se bodo nekateri morda celo zmrdovali, namesto da bi z otrokom veselo uživali.

Otroški dnevi veselja morajo biti tudi naši, da pozabimo z njimi vred na skrbi, težave, da jim vlivamo voljo do vsega, kar jim damo, da dobijo z občutkom tudi nekaj navad za prihodnost, ko bodo tudi oni imeli podobne dolžnosti kot mi sedaj, da bodo znali biti veseli in tudi darežljivi. Ne bo slabo, če se z otroki ta dan tudi mi malo pootročimo ob njihovih igračah, ker imamo tako ali drugače tudi mi svoj del v njih.

Naj bo torej vesel in otroško razpoložen konec leta s polno up in dobrih dogodkov v prihodnjem letu, kar spet pričakujemo. Srečno!!

FRAN VODNIK

Vabilo

Iča, ki se je mnogi naši IMP-jevci gotovo spomnijo iz Iraka, se je prekalificirala v gostilničarico. Po njeni zasluzi je gostilna Jesih na Dolenjski cesti spet odprta — in sicer vsak večer, razen nedelje in ponedeljka od 20. ure dalje. V svoji skrbi za tiste, ki že

lijo kak večer malo dalje pose v prijetnem okolju, posveča posebno misel iraškim veteranom. Zato vabi vse tiste delavce, ki ste preživeli z iraških delovišč, da se oglasi pri njej — najraje ob torkih, torki naj bi bili posvečeni njim iračanom. Predlagamo geslo: »Še pomnite, tovariši

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitve križanke pošljite v uredništvo IMP Glasnika, Ljubljana, Likoarjeva 6. Odbor obveščanje bo izmed pravilno rešenih križank izbral 3 reševalce in jih nagradil s 5.000, 3.000 in 2.000 dinarji.

SESTAVIL MARKO BOKALIČ										MISTIČNO BITJE DROBEN NOVEC POLDAN									
SKLE-NITEV OBROČA										TOVARNA V CELJU BOGASTVO GOZDOV KLINIKA ZA NOTRANJE BOLEZNI ČARGO IVAN									
MESTO V MARYLANDU ZDA										STENA JUNAK IZ ENEIDE BRČKO DEL JAJCA									
ANGLEŠKA PLOŠČINA MERA										ZDRAVLJENJE Z VOBO MAKED. HEROJ IN REVO-LUCIONAR MAJHNA MORSKA RIBA									
SHRANITEV V BANKI, POLOG										M. IME REKA V ŽDA (SLAPOVI)									
MODNA POPEVKA										MAKARSKA MESTO NA JAP. OTOKU KIUŠU									
NOČ										KREPIVEV TELESNE ODPORNOSTI SARAJEVO FINSKO JEZERO TOBOR ŽIVKOV									
KRAJ OB DRAVI NA KOROŠKEM										ANGLEŠKO M. IME ANTON JANEŽIČ									
PIJAČA SLOVANSKI										TROPSKA RASTLINA STROKOVNA POMOČ RASTLINA STRANKAR SPORAZUM									
ISLAMSKI POGLAVAR										NIZOŽEM. MESTO PISATELJ ŠELIGO									
VELIKO GLASBILO										RAZLIČNA SOGLASNIKA NAŠA IN TUJA ČRKA STOKI GOSKI VELIKAN STOPNJA TISKAR. ČRKA									
MOČ VLADA-JOČIH										IME ŠPAN. KRALJA CARLOSA PADAR									
INDIGO										SLOV. POROD-NIČAR (FRANC) REKA V SZ. KI TEČE V BALTIC DENAR MED FR. REVO-LUCIO IGRALC									
KORIST										MEMBRANA GALERIJA V LJUBLJANI INDIJSKO ŽENSKO OBLAČILO									
NORBIJSKI BOG SABLJA-RICA										VODNA RASTLINA NEZNANEK									
SLOV. SLIKAR (MATEJ)										SIBA ZA PLETENJE KOŠEV LIBANON									
TV ZASLON										AMERIŠKI PISATELJ (STEPHEN)									
OKLEPNO VOZILO										UDELEŽENEC SINJSKE VITEŠKE IGRE									
POSILANA MENICA										KIPAR BATIC									